

An Maayo Na Barita Manungod Kan JESU-CRISTO Na Sinurat Ni LUCAS

PAARAM

Si Lucas na nagsurat sani na libro usad na duktor kag kaupod man si Apostol Pablo. Ginsurat niya ini na libro para ipaaram sa iya amigo na si Teofilo an manungod sa pagkabuhay ni Jesu-Cristo. An parte sani na libro amo ini:

An pagkaanak kag an pagkabata ni Jesus *1:1–2:52*

An pagbunyag kag pagtintar kan Jesus *3:1–4:13*

An mga ginhimo ni Jesus sa Galilea *4:14–9:50*

An pagbiyahe ni Jesus pa-Jerusalem *9:51–19:27*

An mga maabot na pangyayari *21:1–38*

An pagkamatay kag pagkabuhay gihapon ni Jesus *22:1–24:53*

An Pangumusta Kan Teofilo

1 ¹Ginagalangan na Teofilo, damo na an nagtalinguha pagtipon sin mga istorya manungod san mga nangyari na didi. ²An inda gintipon amo an ginpaaram na sa amon sadto'n sa katuna-tunai pa mga testigos kag mga paratukdo san Maayo Na Barita. ³Kaya pakatapos na masusi ko gayod tuna sa tuna hasta sa katapusan an tanan na pangyari nagtalinguha ako na isurat sa imo an pasurunod sani ⁴agod maaraman mo an kamatuudan manungod san tanan na gintukdo sa imo.

Ginpaaram Na Iaanak Si Juan Na Parabunyang

⁵Amo ini an nangyari. San si Herodes pa an hadi san Judea igwa'n padi sa grupo ni Abias na an ngaran Zacarias. An asawa niya si Elisabet hali sa lahi ni Aaron. ⁶Pareho sinda mga matanos sa mata san Dios kay ginasunod gayod ninda sin maayo an tanan na mga kasuguan kag mga katukduan san Ginoo. ⁷Kaya lang wara sinda sin anak kay baog si Elisabet kag sinda pareho na gurang.

⁸Usad sin adlaw, nagasirbe an grupo ni Zacarias sa templo san Dios bilang padi. ⁹Susog san nakaugalian san mga kapadian, napili si Zacarias paagi sa pagripa na magsulod sa templo san Ginoo agod magsamba didto paagi san pagsunog sin pahumot na insenso. ¹⁰Sa luwas naman an tanan na katawuhan nagapangadyi myintras ginasunog an insenso.

¹¹Didto sa sulod may nakita si Zacarias na anghel san Ginoo na nakatindog sa banda tuo san altar na ginasunogan san insenso. ¹²Nangarat siya kag nakabatyag sin kahadlok. ¹³Pero nagsabi an anghel sa iya, "Zacarias, ayaw kahadlok kay ginpamatian na san Dios an imo pangadyi. Kaya magkakaanak kamo ni Elisabet sin lalaki kag siya pagangaranan niyo'n Juan.

¹⁴"Igakalipay mo gayod siya kag amo man san kadamuan pagkaanak sa iya. ¹⁵Magigin labaw siya sa mata san Ginoo kag dili gayod siya magainom sin bino o makahubog na irimnon. Bisan adto pa siya sa tiyan san iya iloy ada na sa iya an Espirito Santo. ¹⁶Damo na mga taga-Israel an pagapabalikon niya sa Ginoo na inda Dios. ¹⁷Magauna siya sa Ginoo'n Jesus pareho sa espiritu kag poder ni Elias na propeta san Dios kasadto para papalanggaon gihapon an mga ama sa inda mga anak kag an mga sutil na mapabalik sa kadunungan pareho san mga matanos agod mapreparar an mga tawo na magin angay sa Ginoo."

¹⁸Ginhunga ni Zacarias an anghel, "Pan-o ako makasiguro sani? Gurang na ako kag amo man an akon asawa."

¹⁹Nagsabat an anghel, "Ako si Gabriel na suruguon sa atubangan san Dios kag sinugo niya ako agod ipaabot sa imo ini na mga maayo na barita. ²⁰Tandai ini! Magigin apa ka kag dili ka makasurmaton hasta na dili ini mangyari tungod na dili ka nagatuod san mga ginapangsabi ko sa imo na matuod man gayod na mangyayari sa tama na panahon."

²¹Myintras an mga tawo sa luwas na nagahulat kan Zacarias nagngaralas kun nano kay nadugay siya sa sulod. ²²San pagluwas niya wara na siya makasurmaton sa inda kag nagapasabot na lang sa inda paagi san kamot kay apa na siya. Kaya napanginanuhan ninda na si Zacarias nakakita sin pangitaon didto. ²³San matapos na an panahon san iya pagtrabaho bilang padi nag-uli na siya.

²⁴Wara madugay an iya asawa na si Elisabet nagbudos kag sa sulod san lima ka bulan nagkulong siya sa inda balay. ²⁵Ginsabi niya, "Himo

ini san Ginoo sa akon kay sa iya kagustuhan hinali an kaaluhan na akon gintios sa mga tawo.”

Ginpaaram Man Na Iaanak Si Jesus

²⁶San ikaunom ka bulan san pagbudos ni Elisabet sinugo san Dios an anghel na si Gabriel pakadto sa Nazaret na usad na lungsod sa Galilea. ²⁷Nagpakadto siya kan Maria na usad na birhen na ginapangasawa ni Jose hali sa lahi san dati na hadi na si David. ²⁸Pag-abot san anghel sa balay sani nagsabi siya, “Maglipay ka. Ikaw an pinalabi san Dios kag ada sa imo an Ginoo.”

²⁹Kinulbaan gayod si Maria san ginapanurmaton sa iya kag gin-isip-isip kun nano an gusto sabihon sani. ³⁰Pero ginsabihan siya san anghel, “Ayaw kahadlok, Maria, kay pinalabi ka sa mata san Dios. ³¹Tandai! Magabudos kag magaanak ka’n lalaki kag pagangaranan mo siya’n Jesus. ³²Palabawon siya kag pagatawag na Anak san Pinakalabaw na Dios. Pareho san iya kalulululuhan na si David pagapahadion siya san Ginoo’n Dios. ³³Didto magahadi siya san lahi ni Jacob hasta na lang kag an iya kahadian wara’n katapusan.”

³⁴Niyan, ginhunga ni Maria an anghel, “Pero pan-o ini mangyari na adi wara ako’n asawa?”

³⁵Ginsabat siya san anghel, “Mapakada sa imo an Espirito Santo kag pagapabuduson ka san gahom san Pinakalabaw na Dios. Kaya an imo iaanak magin banal kag pagatawag na Anak san Dios. ³⁶Kitaa, bisan ngani an imo primahon na si Elisabet apisar san iya kagurangon nagbudos. Siya na ginatawag san mga tawo na baog yana ikaunom na ka bulan an iya pagbudos, ³⁷kay wara’n imposible sa Dios.”

³⁸Kaya nagsabat si Maria, “Suruguon ako san Ginoo. Mangyari lugod ini sa akon na ginsabi mo.” Tapos ginbayaan na siya san anghel.

An Pagbisita Ni Maria Kan Elisabet

³⁹Pakalipas sin pira ka adlaw nag-apura si Maria pakadto sa usad na lungsod sa kabukidan san Judea, ⁴⁰kag pagsulod sa balay ni Zacarias ginkumusta si Elisabet. ⁴¹Pakabati lang ni Elisabet san pangumusta ni Maria ada na sa iya an gahom san Espirito Santo kag insigida an bata sa iya tiyan naghiwag. ⁴²Tapos nagsurmaton si Elisabet sin makusog, “Pinalabi ka sa tanan na mga babayi kag pinalabi man an bata na ada sa imo tiyan. ⁴³Malipay gayod ako na ginabisita san iloy san akon Ginoo ⁴⁴kay pakabati ko lang san imo pangumusta an bata sa akon tiyan naghiwag sa dako na kalipay. ⁴⁵Oo, malipay ka na nagtuod na matutuman an gintuga sa imo san Ginoo.”

An Kanta San Pag-umaw Ni Maria

⁴⁶Didi nagsabi si Maria,
“O kalag ko, umawon mo an Ginoo.

- 47 Nalilipay gayod ako dahilan sa Dios na akon Parasalbar,
 48 kay napanginanuhan niya ako na mapainubuson niya na surugon!
 Tuna niyan pagasabihon san tanan na katawuhan na palabi ako,
 49 kay siya na makagagahom na Dios ginhimuan ako sin maayo na mga gawi.
 Banal an iya ngaran.
 50 Tuna pa kasadto hasta yana ginakaluuyan niya an bisan sin-o na
 may paggalang sa iya.
 51 Ginpakita niya an kusog san iya butkon kag binurulag an mga
 nagaisip na labaw sinda.
 52 May mga makagagahom na hadi na ginpalusad niya sa inda mga ingkudan
 pero an mga mapainubuson ginpahitaas niya.
 53 Ginpabuganaan niya an mga nagugutom pero an mga mayaman
 ginpahali sin wara'n dara.
 54-55 Ginbuligan niya si Israel na iya surugon kay nadumduman niya na
 maluoy kan Abraham kag san iya mga kaapu-apuhan hasta na lang.
 Kaya natuman niya an iya gintuga sa aton mga kalulululuhan."
 56 Nagdayon si Maria kanda Elisabet sin matulo ka bulan, pakatapos
 nag-uli na.

An Pagkapanganak Kan Juan Na Parabunyang

- 57 Nag-abot an panahon na magaanak si Elisabet kag nag-anak siya sin lalaki.
 58 San mabatian san iya mga katarakin kag mga kaigmanghudan ini na dako na
 kaluoy na ginpakita sa iya san Ginoo, nakiusad sinda sa iya kalipay.
 59 Pag-ikawalo ka adlaw nagtiripon sinda agod ipaturi an bata. Didi
 ginaisip ninda na siya pagangaranan sin Zacarias na pareho san sa iya
 ama. 60 Pero nagsurmaton an iya iloy, "Dili! Pagangaranan siya'n Juan."
 61 Ginsabihan ninda si Elisabet, "Aba! Wara man gali sin usad sa iyo
 pamilya an may ngaran na sugad sana."
 62 Tapos, ginpasabot ninda an ama kun nano an gusto niya na
 ngaran sa bata. 63 Nagpasabot sin masuratan an ama kag may ginsurat,
 "An ipangaran sa iya Juan." Nangawa sinda tanan. 64 Sadto dayon
 nakasurmaton si Zacarias kag nag-umaw sa Dios. 65 Nagkangarawa an
 tanan ninda na katarakin kag ini na pangyari gin-iristoryahan sa bilog na
 kabukidan san Judea. 66 An tanan naman na nakabati ginsahuna-huna na
 lang idto'n tanan, "Nano daw an maaabtan sani na bata?" Ginsabi ninda
 ini kay naaraman ninda na an pagpalabi san Ginoo ada sa iya.

An Pag-umaw Sa Dios Ni Zacarias

- 67 Niyan, ada na kan Zacarias na iya ama an gahom san Espirito Santo
 kaya nagsabi,
 68 "Umawon an Ginoo na Dios san Israel kay nagpakadi siya kag
 ginlibre an iya mga tawo.

- 69 Nagpadara siya sa aton sin makagagahom na Parasalbar hali sa lahi san iya surugon na si David.
- 70 Ini ginpahayag san Dios paagi sa iya mga banal na propeta kasadto na mga panahon
- 71 na isalbar kita niya sa aton mga kaaway kag sa tanan na nababadli sa aton.
- 72 Ginkaluuyan niya an aton mga kalulululuhan sugad san gintuga kag nadumduman an iya banal na ginsumpaan.
- 73 Ini an gintuga kan Abraham na usad sani
- 74 na pagasalbaron kita sa aton mga kaaway agod wara kita'n kahadlok na makasirbe
- 75 sa kabanalan kag katanusan sa atubangan san Dios sa tanan na adlaw san aton pagkabuhay.”
- 76 Paglingi niya sa bata nagsabi siya,
 “Anak ko, pagatawagong ka na propeta san Dios na Pinakalabaw sa tanan.
 Mauuna ka sa Ginoo agod ipreparar an aagihan niya
- 77 kag ipaaram sa iya mga tawo na masasalbar sinda paagi sa pagpatawad san inda mga kasal-an.
- 78 Ini na pagpatawad paagi sa dako na kaluoy san aton Dios.
 An pagsalbar niya pareho san pagsirak sa aton san adlaw
- 79 para mapawaan idto'n nabubuhay sa kadulman san kasal-an kag nasa anino san kamatayon.
 Magpakita man ina sa aton san paagi na mabuhay sa kalinaw.”
- 80 Pakatapos sani nagdako an bata kag an iya espirito nagkusog sa pagsunod sa Dios. Didto siya nagaistar sa disyerto hasta sa adlaw na siya nagtuna pagtukdo sa mga taga-Israel.

An Pagkapanganak Kan Jesus

(Mateo 1:18-25)

2 ¹Sadto'n panahon may sugo hali kan Cesar Augusto na magpalista an katawuhan na sakop san Roma. ²Ini an primero na pagpalista san katawuhan na ginhimo san si Kirenio amo pa an gobernador sa Siria. ³Kaya an kada usad nag-uli sa lungsod san inda kalulululuhan agod magpalista.

⁴Niyan, may tawo na an ngaran si Jose na naghali sa iya lungsod san Nazaret sa Galilea kag nagpakadto sa lungsod san dati na hadi na si David. Ini na lungsod ginatawag na Betlehem sa Judea. Nagkadto siya agod magpalista dahilan na siya kalahi ni David. ⁵An kaupod niya amo si Maria na iya magigin asawa na sadto na kaurason tikaanakon. ⁶Myintras na adto sinda nag-abot an oras san iya pag-anak. ⁷Didi gin-anak niya an iya subang na lalaki kag ginputos sa pambata na gamit, pakatapos

ginhulid sa balalong kay wara na gayod sin bakante para sa inda sa istaran para sa mga dayunan.

May Anghel Na Nagpakita Sa Mga Pastor San Karnero

⁸Halapit didto igwa'n mga pastor sa kabukidan na pagkagabi ginabantayan an inda mga karnero. ⁹Niyan, may nagpakita sa inda na anghel san Ginoo kag an kapawa san gloria san Ginoo nagpawa sa inda. Kaya nagkaharadlok gayod sinda. ¹⁰Pero ginsabihan sinda san anghel, "Ayaw kamo kahadlok! Pamati, may maayo ako na barita para sa iyo na makapalipay gayod sa tanan na katawuhan. ¹¹Niyan pa lang sa Betlehem na lungsod ni David, may Parasalbar na gin-anak para sa iyo. Siya si Cristo na amo an Ginoo. ¹²Adi an tanda para sa iyo: makikita niyo an bata na napuputos sa pambata na gamit kag nakahulid sa balalong."

¹³Insigida kaupod na san anghel, an damo pa gayod ka manada na anghel hali sa langit na nagaumaw sa Dios kag nagakaranta,

¹⁴"Umawon an Dios sa pinakahitaas na langit,

kay nagahatag siya sin katrangkiluhan sa mga tawo na iya ginakalipay sa duta."

¹⁵Paghali sa inda san mga anghel na pabalik sa langit, nag-iristoryahan an mga pastor, "Hamos kita sa Betlehem kag kitaon ta ini na mga pangyayari na ginpaaram sa aton san Ginoo."

¹⁶Kaya nag-apura sinda pagkadto kag pag-abot nakita ninda si Maria, si Jose kag an nakahulid na bata sa balalong. ¹⁷Pakakita ninda sa bata ginpanumat ninda an ginsabi sa inda manungod sa iya. ¹⁸Nagkangarawa an tanan na nakabati san ginpangistorya san mga pastor. ¹⁹Ini tanan na mga surmaton ginpasabuot na lang ni Maria pero ginparaisip-isip.

²⁰Pakatapos nag-uli an mga pastor na ginapasalamatan kag ginaumaw an Dios tungod san tanan na inda naaraman kag nakita sugad gayod san ginsabi sa inda.

²¹Pag-ikawalo ka adlaw kag panahon na san pagpaturi san bata, ginngaranan siya'n Jesus na amo an ngaran na ginsabi san anghel antes siya ginbudos.

Ginhalad Si Jesus Sa Templo

²²Pagkaadlaw naman san seremonyas san paglinis sa mag-iloys susog sa Kasuguan ni Moises gindara ninda si Jesus pa-Jerusalem. Didto sa templo ginhalad siya ninda sa Ginoo para magin iya suruguon ²³susog sa sugo san Ginoo na "an tanan na subang na lalaki ihalad sa Ginoo."^a ²⁴Amo man bilang sakripisyo susog sa Kasuguan san Ginoo maghalad sin "usad na padis na salampati o dili kaya duha na piso na balod."^b

^a 2:23 Kitaa sa Exodo 13:2, 12, 15. ^b 2:24 Kitaa sa Levitico 12:8.

An Pag-umaw Ni Simeon

²⁵Niyan, didto sa Jerusalem igwa'n lalaki na an ngaran Simeon. Matanos siya kag diosnon na tawo. Nagalaom siya san pagkasalbar san katawuhan san Israel kag an Espirito Santo ada sa iya. ²⁶Ginpaaram siya san Espirito Santo na dili siya mamamatay hasta na dili niya makita an Mesias na gintuga san Ginoo. ²⁷Niyan, sa paggiya san Espirito nagpakadto siya sa templo kag san gindara na san ginikanan an bata na si Jesus didto agod masunod an nasabi sa Kasuguan, ²⁸ginkugos ni Simeon an bata kag gin-umaw an Dios,

²⁹“Yana, O Ginoo, pwede mo na bawian sin buhay an imo suruguon.

May katrangkiluhan na ako kay gintuman mo na an imo gintuga sa akon

³⁰tungod na nakita ko na an Parasalbar

³¹na imo ginpreparar na makita san tanan na nasyon.

³²Siya an ilaw na magagiya sa mga dili-Judio sa kamatuudan kag maghatag sin galang sa imo mga taga-Israel.”

³³Kaya nagngalas an ginikanan san bata sa mga ginsabi manungod sa iya. ³⁴Tapos ginbendisyunan sinda ni Simeon kag ginsabihan si Maria an iloy, “Tandai, ini na bata amo an ginpili san Dios para sa kapeligrohan san iba kag pagkasalbar man san iba sa Israel. Usad siya na tanda hali sa Dios na igasikway san kadamuan. ³⁵Kaya an maraot ninda na kaisipan maaaraman. Sa parte mo naman an pagtios baga'n matarom na ispada na matusok sa imo sadiri na puso.”

An Ginsurmaton Ni Ana

³⁶⁻³⁷Didto igwa man sin propeta na babayi na an ngaran niya si Ana. Anak siya ni Fanuel na hali sa lahi ni Aser kag gurang na siya. Pito ka tuig an iya pag-asawa antes siya nabiyuda pero 84 na niyan an iya edad. Dili na gayod siya nagahali sa templo kundi adlaw gab-i didto an iya pag-umaw sa Dios na may pag-ayuno kag pagpangadyi. ³⁸Nag-abot siya sadto mismo na oras kag nagtuna pagpasalamat sa Ginoo kay nakita man si Jesus. Ginsurmaton pa niya an manungod sa bata sa tanan na nagalaom san pagkalibre san Jerusalem.

³⁹San natuman na san ginikanan ni Jesus an tanan susog sa Kasuguan san Ginoo, nag-uli na sinda sa inda sadiri na lungsod na Nazaret na sakop san Galilea. ⁴⁰Nagdako an bata kag nagin masarig kag madunong kag ginaataman siya sin maayo san Dios.

An Paghunga Ni Jesus Sa Mga Paratukdo San Kasuguan

⁴¹Tuig-tuig nakaugalian na san mga ginikanan ni Jesus na magpakadto sa Jerusalem para sa Pyista san Paskwa. ⁴²San dose anyos na siya

nagpakadto sinda para sa Pyista pareho san dati na ninda na ginahimo. ⁴³San mauli na sinda pakatapos san Pyista si Jesus nagpabilin sa Jerusalem na wara'n kaaraman an iya mga ginikanan. ⁴⁴Nagahuna sinda na si Jesus kaupod san iba na nagaralakat. San mausad na ka adlaw an inda paglakat ginparahanap na ninda si Jesus sa inda mga igmanghod kag mga kakilala. ⁴⁵San wara na ninda makita nagbalik sinda sa Jerusalem na nagaparahanap sa iya bisan diin.

⁴⁶San ikatulo na ka adlaw nakita ninda si Jesus sa templo. Didto nagaingkod siya kaurupod san mga maestro san Kasuguan, nagapamati kag nagahinunga sa inda. ⁴⁷An tanan na nakabati sa iya nangawa san iya kadunungan kag mga panabaton. ⁴⁸San makita siya nginarat man an iya mga ginikanan. Pakatapos ginhunga siya san iya iloy, "Anak, nano kay sugad ka sana? Kitaa, kay nahandal kag nagparahanap kami sa imo."

⁴⁹Ugaling ginhunga man sinda ni Jesus, "Nano kay ginaparahanap niyo ako? Dili ba niyo aram na dapat ako nasa balay man san akon Ama?" ⁵⁰Pero wara ninda masabuti an iya gusto sabihon.

⁵¹Tapos, nag-uli siya kaupod na ninda pa-Nazaret kag didto masinunudon na sa inda pero an tanan ginsabuot na lang san iya iloy. ⁵²Nagdako si Jesus, nagdugang an iya kadunungan kag nakapalipay sa Dios kag sa mga tawo.

An Pagapakita Ni Juan Na Parabunyag
(*Mateo 3:1-12; Marcos 1:1-8; Juan 1:19-28*)

3 ¹Ikakinsi ka tuig san paghadi ni Tiberio Cesar, si Poncio Pilato amo man an gobernador san Judea. Si Herodes naman an namumuno san Galilea. An iya kamanghod na si Felipe amo an namumuno san lugar san Iturea kag Traconite kag si Lesanias amo man an namumuno san Abilinia.

²Sani pa na panahon an mga namumuno san kapadian amo sinda Anas kag Caifas. Sani man nakaabot an tugon san Dios kan Juan na anak ni Zacarias didto sa disyerto. ³Niyan, nagtukdo si Juan sa mga tawo sa mga probinsya sa magluyo san suba san Jordan na sinda magpabunyag sa pagpamatuod na nagbaya na sinda sa kasal-an agod patawadon sinda san Dios. ⁴Manungod sani na tawo nasurat san propeta na si Isaias sa libro san iya mga ginsabi,

"May nagasiyak sa disyerto

'Preparara an agihan sa pag-abot san Ginoo.

Tadunga an iya mga pagaagihan.

⁵ An tanan na mga hamubo na lugar dapat abunuhan, pataga an tanan na mga kabukidan. An paliku-liko na mga agihan dapat tadungon kag dapat punuan an mga lubak-lubak na dalan.

6 Pakatapos an magasalbar na hali sa Dios makikita san tanan na katawuhan.’”^c

7 Kaya sinabihan ni Juan an kadamuan na nagkaradto agod magpabunyag sa iya, “Kamo na baga’n mga sawa, nano, ginaisip niyo na makadulang sa maabot na grabe na kaurit san Dios? 8 Kun nagabasol kamo kag nagabaya san mga kasal-an maghimo’n mga pagpamatuod sani kay basi iniisip niyo na dili na niyo kinahanglan magbaya san pagkasala pa kay si Abraham an iyo kalulululuhi kaya masasalbar na kamo. Ayaw kamo pag-isip sana. Ginasisiguro ko sa iyo na bisan mga kalahi kamo ni Abraham kinahanglan niyo magbasol kag magbaya san pagkasala. Kun habo kamo, kaya san Dios na makahimo sin tunay na mga kalahi ni Abraham hali sani na mga bato didi imbes sa iyo. 9 Niyan, baga’n mga kahoy kamo kag bisan ngani yana preparado na an wasay na iutod sa gamot san mga kahoy. Idto’n dili nagabunggan matahom pupuludon kag igadabok.”

10 Naghunga sa iya an mga kadamuan, “Nano man gali an dapat namon himuon?”

11 Nagsabat si Juan, “An duha an bado dapat ibahin niya an usad sani sa tawo na wara kag idto’n igwa’n ginakaon amo man an iya himuon.”

12 Igwa man sin mga parasukot san buwis na nagkaradto para magpabunyag kag naghunga sa iya, “Sir, saka kami, nano an dapat namon himuon?”

13 Ginsabat sinda ni Juan, “An tama lang gayod an isukot niyo.”

14 May mga suldados man na naghunga sa iya, “Saka kami gali? Nano man an dapat namon himuon?” Nagsabat siya, “Ayaw pagpangwarta paagi sa pakusugan o buwa na pag-akusar kundi kinahanglan na makontento kamo san iyo sweldo!”

15 Niyan, sa dako na paglaom sa gintuga san Dios na maabot an Cristo nagahuna an katawuhan na basi si Juan amo siya, 16 pero ginsabat sinda tanan ni Juan, “Ako an nagapambunyag sa iyo paagi sa tubig pero igwa’n maabot na mas makagagahom pa ki sa akon kaya dili ngani ako angay bisan maghubad san sintas san iya mga sandalyas. Siya an magabunyag sa iyo paagi sa Espirito Santo kag kalayo. 17 Pagabulagon niya an mga maraot na tawo sa mga maayo pareho san paghimalid para ibulag an mga upa kag titipunon naman an mga humay sa kamalig. Pakatapos an mga upa susunugon niya sa dili mapaparong na kalayo.”

18 Niyan, paagi san damo pa na mga pakisurmaton gintukdo sa inda ni Juan an maayo na barita manungod kan Cristo. 19 Pero an namumuno na si Herodes ginparasaway ni Juan dahilan na ginasambay si Herodias na asawa na san kamanghod sani kag san iba pa na mga karautan na ginhimo. 20 Ginpanamas pa ni Herodes ini tanan san ginpaprison niya si Juan.

^c 3:6 Kitaa sa Isaias 40:3-5.

An Pagbunyag Kan Jesus
(*Mateo 3:13-17; Marcos 1:9-11*)

²¹ Pero antes sani na pangyayari may adlaw na pakapabunyag san tanan na katawuhan didto kag pakatapos mismo pagbunyag kan Jesus. Myintras nagapangadyi siya nagbuka an langit kag ²² an Espirito Santo na nagapaitsura baga'n salampati naglusalad pakadto sa iya. Pakatapos may boses na nabati hali sa langit, "Ikaw an akon palangga na Anak na ginakalipay ko gayod."

An Kalulululuhi Ni Jesus
(*Mateo 1:1-17*)

²³ San pagtuna ni Jesus pagtukdo mga 30 anyos na an iya edad. Anak siya ni Jose na amo ini an paghuna san mga tawo.

Si Jose anak ni Eli

²⁴ na anak ni Matat. Ini si Matat anak ni Levi na anak ni Melqui kag si Melqui naman anak ni Jana na anak ni Jose.

²⁵ Si Jose anak ni Matatias na anak ni Amos. Ini si Amos anak ni Nahum na anak ni Esli. Si Esli anak ni Nage

²⁶ na anak ni Maat na anak ni Matatias. Si Matatias anak ni Semei na anak ni Jose. Si Jose anak ni Juda

²⁷ na anak ni Joana. Si Joana anak ni Resa na anak ni Zorobabel na anak ni Saltiel na anak ni Neri.

²⁸ Si Neri anak ni Melqui na anak ni Adi. Ini si Adi anak ni Cosam na anak ni Elmodam na anak ni Er.

²⁹ Si Er naman anak ni Josue na anak ni Eliezer na anak ni Jorim na anak naman ni Matat. Si Matat anak ni Levi

³⁰ na anak ni Simeon na anak ni Juda kag ini si Juda anak naman ni Jose na anak ni Jonan na anak ni Eliaquim

³¹ na anak ni Melea. Ini si Melea anak ni Mainan na anak ni Matat na anak ni Natan na anak ni David.

³² Si David anak ni Jesse na anak ni Obed kag si Obed anak naman ni Booz. Si Booz anak ni Salmon na anak ni Naason

³³ na anak ni Aminadab na anak ni Admin. Si Admin anak naman ni Arni na anak ni Esrom na anak ni Fares. Ini si Fares anak ni Juda

³⁴ na anak ni Jacob. Si Jacob anak ni Isaac na anak naman ni Abraham. Ini si Abraham anak ni Tare na anak ni Nacor.

³⁵ Si Nacor anak ni Serug na anak ni Ragau na anak naman ni Peleg kag si Peleg anak ni Heber na anak ni Sala.

³⁶ Si Sala anak ni Cainan na anak ni Arfaxad na anak ni Sem. Si Sem anak ni Noe na anak ni Lamec,

³⁷ na anak ni Metusalem na anak naman ni Enok. Si Enok anak ni Jared na anak ni Mahalaleel, na anak ni Cainan.

³⁸ Si Cainan anak ni Enos na anak naman ni Set kag si Set anak ni Adan na anak san Dios.

An Pagtintar Kan Jesus
(Mateo 4:1-11; Marcos 1:12-13)

4 ¹Niyan, si Jesus nasa gahom san Espirito Santo na ada sa iya, naghali sa suba san Jordan kag gin-giyahan siya san Espirito pakadto sa disyerto. Adto siya didto sa sulod ²san 40 ka adlaw na ginatintaran san demonyo. Sa sulod sadto na panahon nag-ayuno siya kag pakatapos ginutom. ³Kaya sinabihan siya san demonyo, “Kun matuod na ikaw man gayod an Anak san Dios sugua ini na bato na magin tinapay.”

⁴Pero nagsabat si Jesus, “Nasurat sa Banal Na Kasuratan na, ‘Dili lang tinapay an makapabuhay sa tawo.’”^d

⁵Pakatapos ginpasakat siya san demonyo sa hitaas na lugar kag sa usad lang na pagkipat ginpakita sa iya an tanan na kahadian san kinaban ⁶kag sinabihan siya, “Thahatag ko sa imo ini tanan na kagamhanan kag kabantugan sani na mga kahadian kay ini ginhatag sa akon kag ikakahatag ko sa magustuhan ko. ⁷Kaya kun pagasambahon mo ako ina tanan mapasa imo.”

⁸Pero sinabat siya ni Jesus, “Nasurat sa Banal Na Kasuratan: ‘Sambahon mo an Ginoo na imo Dios kag siya lang gayod an imo dapat pagasirbihan.’”^e

⁹Dinara naman siya san demonyo sa Jerusalem kag pinatindog sa alituktok san templo. Pakatapos sinabihan siya, “Kun matuod man gayod na ikaw an Anak san Dios lumukso ka hali didi, ¹⁰kay nasurat,

‘Pagapabantayan ka niya sa iya mga anghel na atamanon ka,’
¹¹kag usad pa,
‘Pagahuyutan ka ninda agod bisan an imo mga tiil dili masakitan sa bato.’”^f

¹²Pero ginsabat siya ni Jesus, “Nasurat na, ‘Dili mo dapat pagporbaran an Ginoo na imo Dios.’”^g

¹³San maubos na san demonyo an tanan na paagi sa pagtintar sa iya, nagbaya an demonyo sa iya hasta naman na may panahon siya para matintaran gihapon.

Nagatuna Si Jesus Pagtukdo
(Mateo 4:12-17; Marcos 1:14-15)

¹⁴Si Jesus na may gahom san Espirito Santo nagbalik sa Galilea. Nakalukop sa patalibod na mga lungsod an barita manungod sa iya,
¹⁵kag pagtukdo niya sa mga sinagoga gin-umaw siya san tanan.

^d 4:4 Kitaa sa Deuteronomio 8:3. ^e 4:8 Kitaa sa Deuteronomio 6:13. ^f 4:11 Kitaa sa Salmo 91:11,12. ^g 4:12 Kitaa sa Deuteronomio 6:16.

Si Jesus Sa Nazaret
(*Mateo 13:53-58; Marcos 6:1-6*)

¹⁶Pag-abot ni Jesus sa Nazaret na iya gindak-an, nagsulod siya sa sinagoga sa Adlaw San Pagpahuway pareho san dati na niya ginahimo. Pagtindog niya para magbasa, ¹⁷ginhatag sa iya an kasuratan san propeta na si Isaias. Ginbuklad ini ni Jesus kag pakahanapi san nakasurat didto manungod sa iya mismo, ginbasa'n makusog.

¹⁸“Adi sa akon an Espirito san Ginoo kay ginpili niya ako na magtukdo san maayo na barita sa mga pobre.

Ginsugo man niya ako para itukdo na may kalibrihan an mga nagkabirihag ni Satanas, kag sa mga buta na makakita sinda.

An mga ginadaug-daog ilibre hali sa mga nagadaug-daog sa inda.

¹⁹Itukdo man sa tanan na adi na an panahon san pagasalbar san Ginoo san iya katawuhan.”^h

²⁰Ginlukot gihapon niya an kasuratan, gin-uli sa kabulig kag nag-ingkod na. Niyan, an tanan sasinagoga nakamasid sa iya. ²¹Pakatapos nagtuna siya pagsurmaton sa inda, “Myintras nagapamati kamo natutuman na ini na nasurat.”

²²Nagkangarawa an tanan san iya mga matahom na panurmaton kag nauyunan siya. Pakatapos nagpahurunga-hunga sinda, “Dili ba anak lang ini ni Jose?”

²³Didi nagpadayon si Jesus pagsurmaton, “Tama gayod an paghuna ko na sasabihon niyo ini sa akon, ‘Duktor, bulunga anay an sadiri mo.’ An gusto niya sabihon, ‘Himuon man didi sa imo sadiri na lungsod an nabatian namon na ginhimo mo sa Capernaum.’”

²⁴Kaya nagdagdag siya, “Matuod an ginasabi ko sa iyo na wara'n propeta na ginaako sa iya sadiri na lungsod. ²⁵Pareho baga na damo sin mga biyuda sa Israel san panahon san propeta na si Elias san nagsira an langit sa sulod sin tulo ka tuig kag unom ka bulan na grabe na gutom an gintios san bilog na Israel, ²⁶pero wara pagsugua si Elias san Dios bisan sa diin man sani na mga lugar kundi didto lang sa biyuda na dili-Judio pero taga-Sarepta sa lugar san Sidon. ²⁷Sugad man san kapanahunan san propeta na si Eliseo damu-damo'n mga leprosohon sa Israel pero wara gayod sa inda sin nabulong pwera lang kan Naaman na dili-Judio kundi taga-Siria.”

²⁸Kaya san pakabati sani san mga tawo sa sinagoga nagkaururit gayod sinda sa iya. ²⁹Tumirindog sinda, ginguyod paluwas san lungsod kag gindara ninda sa pangpang san bukid na natitindugan san inda lungsod agod iitsa siya, ³⁰pero nag-agi lang siya sa tunga san kadamuan kag binayaan sinda.

^h 4:19 Kitaa sa Isaias 61:1-2.

May Maraot Na Espirito Na Ginapaluwas Ni Jesus
(*Marcos 1:21-28*)

³¹Pakatapos nagpakadto si Jesus sa Capernaum na lungsod san Galilea kag sa Adlaw San Pagpahuway nagatukdo siya sa mga tawo didto. ³²Nagkangarawa sinda sa iya katukduan kay may poder an iya panurmaton.

³³Didto sa sinagoga igwa sin tawo na nasudlan sin maraot na demonyo kag nagsiyak sin makusog, ³⁴“Ah! Jesus na taga-Nazaret, nano an pakilabot mo sa amon? Nano, nagkadi ka ba agod siraon kami? Aram ko kun sin-o ka. Ikaw an Banal na hali sa Dios.”

³⁵Pero ginsaway siya ni Jesus, “Puyo dida! Lumuwas ka sa iya!” Tapos pakapasagmok san demonyo sa tawo sa atubangan ninda, lumuwas na ini na wara na siya pagpasakiti.

³⁶Kaya, nangarat gayod sinda tanan kag nagpahurunga-hunga, “Nano ini na klase’n surmaton? An mga maraot na espirito nasusugo niya na may gahom kag otoridad, tapos nagruluwas ini!” ³⁷Kaya naglukop an barita manungod sa iya sa tanan na mga lungsod sa patalibod.

Damu-damo Na Mga Tawo An Ginapaayo Ni Jesus
(*Mateo 8:14-17; Marcos 1:29-34*)

³⁸Pagluwas ni Jesus sa sinagoga nagkadto siya sa balay ni Simon. Didto an ugangan na babayi ni Simon grabe an kalintura kaya nakimaluoy sinda kan Jesus na paayuhon ini. ³⁹Nagtindog si Jesus sa tungod san masakit kag ginpahali an kalintura sani. Sadto mismo hinaw-asan ini san kalintura san may sakit kaya bumangon dayon ini kag nag-asikaso sa inda.

⁴⁰San matunod na an adlaw gindara san mga tawo sa iya idto tanan na may ginbatyag na manlain-lain na mga sakit. Pagdapat lang niya san iya kamot sa kada usad nag-arayo dayon. ⁴¹Damo man na mga tawo an ginluwasan san mga demonyo na nagasiyak, “Matuod na Anak ka san Dios!” Pero ginsaway niya sinda kag wara pagtuguti na magsurmaton pa dahilan na aram ninda na siya an Cristo.

Nagpangtukdo Si Jesus Sa Mga Sinagoga
(*Marcos 1:35-39*)

⁴²Pagkaaga naghali si Jesus kag nagpakadto sa mamingaw na lugar. Ginparahanap siya san katawuhan kag pakakita sa iya ginhawidan na dili sinda pagbayaan. ⁴³Pero ginsabat niya sinda, “Dapat ko man itukdo an Maayo Na Barita san kahadian san Dios sa iba man na mga lungsod kay amo ina an katuyuan san akon pagpakadi.” ⁴⁴Kaya si Jesus nagpadayon pagtukdo sa mga sinagoga san Judea.

Nagatawag Si Jesus San Una Na Mga Disipulos

(Mateo 4:18-22; Marcos 1:14-20)

5 ¹Usad sin adlaw pagtindog ni Jesus sa may Danaw san Genesaret damo na mga tawo an nagsurusuan patalibod niya sa pagpamati san katukduan manungod sa Dios. ²May nakita siya'n duha na baruto sa pangpang. Nakalusad na an mga parapangisda kag ginalinisan an inda mga lambat. ³Kaya sumakay siya sa baruto ni Simon kag naghangyo na ihuruharayo sa pangpang. Pakatapos nag-ingkod na siya sa baruto kag nagtukdo sa katawuhan.

⁴San mahuman na siya pagsurmaton sinabihan niya si Simon, "Magpalawod kamo kag didto ihulog an iyo mga lambat agod makapanguha."

⁵Nagsabat si Simon, "Sir, nag-aga kami'n katrabaho kag wara gayod sin nakuha pero dahilan sa ginsabi mo ihuhulog ko an mga lambat."

⁶San himuon ninda ini damu-damo sinda'n nalambat na isda na nagkaparaksi na an inda mga lambat. ⁷Kaya ginpaypay ninda na mag-apiki an inda mga kaurupod na nasa iba na baruto agod buligan sinda. Nag-arapiki man sinda kag napuno ninda an duha na baruto na haros malunod na.

⁸San pakakita sani ni Simon Pedro nagluhod siya sa may atubangan ni Jesus na nagasabi, "Ginoo, bayi ako kay parakasala ako," ⁹kay nangawa gayod siya san kadamuan san inda nakuha na isda. ¹⁰Amo man an iya mga kaurupod na sinda Santiago kag Juan na mga anak ni Zebedeo.

Pero ginsabihan ni Jesus si Simon, "Ayaw kahadlok kay magtuna niyan mga tawo na an imo lalambaton." ¹¹Kaya pagdungka ninda ginbayaan an tanan kag nag-upod para magin sumurunod niya.

May Leprosohon Na Ginpaayo Ni Jesus.

(Mateo 8:1-4; Marcos 1:40-45)

¹²San adto si Jesus sa usad na lungsod may nag-abot na tawo na puno an lawas sin leproso. Pakakita niya kan Jesus naghapa kag nakimaluoy sa iya. "Ginoo, kun gustuhon mo mapaayo ako."

¹³Gin-unat ni Jesus an iya kamot kag gindapatan siya na nagasabi, "Oo, gusto ko. Mag-ayo ka!" Insigida nawara dayon an iya leproso. ¹⁴Gintugon siya ni Jesus, "Ayaw pagpanumat bisan kanin-o kundi kumadto ka kag magpakita sa padi. Tapos maghalad ka para sa pag-ayo mo susog sa Kasuguan ni Moises bilang pagpamatuod sa mga tawo na nag-ayo ka na."

¹⁵Pero mas lalo na nakalukop an barita manungod sa iya. Kaya damu-damo an nagtiripon para magpamati kag magpabulong san inda mga sakit, ¹⁶pero nagaparakadto siya sa mga mamingaw na lugar para magpangadyi.

May Paralitiko Na Ginpaayo Ni Jesus

(Mateo 9:1-8; Marcos 2:1-12)

¹⁷Usad sin adlaw myintras nagatukdo si Jesus na ada man sa iya an kagamhanan san Ginoo agod makapamulong, igwa sin mga nagaurusyuso na Pariseo kag mga paratukdo san Kasuguan na nagairingkod. Mga hali sinda sa kada lungsod san Galilea, san Judea kag sa syudad san Jerusalem.

¹⁸Taud-taod may nag-abot na pira ka tawo may dara na paralitiko na nasa higdaan. Nagpirit sinda na maisulod sa balay an may sakit sa atubangan ni Jesus. ¹⁹Pero tungod sa kadamuan san tawo wara na sinda'n maagihan. Kaya nagsarakat sinda sa atop kag didto gintangkasan an parte sa ibabaw ni Jesus tapos gintunton an paralitiko na nasa higdaan sa tunga san nagatiripon sa may atubangan ni Jesus.

²⁰Pakakita niya san inda ginhimo dahilan san pagtuod nagsabi, "Amigo, napatawad na an imo mga kasal-an."

²¹An mga Pariseo kag mga paratukdo san Kasuguan nagahunga sa inda mismo sadiri, "Sin-o man ini na nagabasang-basang san Dios? Wara'n makapatawad san kasal-an kundi an Dios lang gayod!"

²²Pero aram ni Jesus an inda kaisipan kaya ginhunga, "Nano kay sugad sana an pag-isip niyo? ²³Hain sani an mas maayo sabihon, 'Napatawad na an imo mga kasal-an,' o 'Bangon kag lakat'?" ²⁴Ugaling pagapamatuudan ko sa iyo agod maaraman niyo na ako na Anak San Tawo may poder sa pagpatawad san mga kasal-an didi sa kinab-an." Pakatapos ginsabihan niya an paralitiko na tawo, "Adi an akon sugo sa imo: bangon kag bitbita an imo higdaan, tapos umuli ka." ²⁵Insigida sa atubangan ninda nagbangon an paralitiko, ginbitbit an iya higdaan kag umuli na nagaumaw sa Dios. ²⁶Nagngaralas sinda tanan kag nangawa kaya gin-umaw an Dios na nagasabi, "Yana na adlaw nakakita kami sin makangangalas na mga bagay!"

Nagaupod Si Levi Kan Jesus

(Mateo 9:9-13; Marcos 2:13-17)

²⁷Pakatapos sani nagluwas si Jesus. May nakita siya na parasukot san buwis na an ngaran Levi na nagaingkod sa may kolektahan san buwis. Sinabihan siya ni Jesus, "Mag-upod ka sa akon." ²⁸Kaya tumindog si Levi, binayaan an tanan kag nag-upod sa iya.

²⁹Sa iba na adlaw ginpaponsyahan si Jesus ni Levi sa iya balay. Damo na mga parasukot san buwis kag san iba pa an kaaratubang ninda sa lamesa. ³⁰Pero pakakita sani san mga Pariseo kag san inda mga paratukdo san Kasuguan nagreklamo sinda sa iya mga disipulos, "Nano kay nakikaon kag nakiinom kamo kaupod san mga parasukot san buwis kag iba na mga makasasala?"

³¹Nabatian ini ni Jesus kaya ginsabat sinda, “Dili nagakinahanglan sin duktor an wara’n sakit kundi idto’n mga masakiton. ³²Nagkadi ako didi sa kinab-an dili sa pag-agda sa mga matanos kundi sa mga makasasala agod makapangbasol kag magbaya sinda sa inda pagkasala.”

An Iristoryahan Manungod Sa Pag-ayuno

(Mateo 9:14-17; Marcos 2:18-22)

³³Kaya ginsabat man siya ninda, “Pirme nagaayuno kag nagaparapangadyi an mga disipulos ni Juan na Parabunyang, amo man an mga disipulos san mga Pariseo, pero an sa imo padayon sa pagkaon kag pag-inom.”

³⁴Ginsabat naman sinda ni Jesus paagi sa istorya, “Nano, mapaayuno niyo an mga abay sa kasal myintras kaupod pa ninda an kinasal? Syimpre dili, ³⁵pero maabot an adlaw na pagakuhaon siya sa inda kag amo pa lang sinda magaaayuno dahilan san kamunduan.”

³⁶Pakatapos gin-istoryahan pa niya sinda para mapahayag na an iya bag-o na katukduan dili makabiyo sa mga daan. “Wara’n matangkop sin bag-o na tela sa daan na bado kay kun amo ini an himuon an gintangkop na bag-o makuro kag mas lalo na madako an gisi. ³⁷Sugad man, wara’n masulod sin bag-o na bino sa daan na anit na surudlan kay, kun sugad, maputok an anit na surudlan kag an bino mawawasak. Kaya an bino masasayang kag masisira an surudlan. ³⁸Kun kaya an bag-o na bino dapat lugod sa bag-o na anit na surudlan. ³⁹Wara man sin magusto pag-inom sin bag-o na bino kun nakainom san dugay na. An sabi pa ngani, ‘Mas maayo an daan.’”

An Hunga Manungod Sa Adlaw San Pagpahuway

(Mateo 12:1-8; Marcos 2:23-28)

6 ¹Usad sin Adlaw San Pagpahuway san sinda Jesus nagaaragi sa katrighan, an iya mga disipulos nagpamudo sin mga binhi kag pakapaniti ginakaraon ninda. ²Pero may iba na mga Pariseo na naghunga, “Nano kay ginahimo niyo an ginabawal kun Adlaw San Pagpahuway?”

³Ginsabat sinda ni Jesus, “Nano, wara pa kamo nakabasa kun nano an ginhimo ni David san ginutom siya kag sadto’n mga kaurupod niya? ⁴Nangyari ini san magsulod siya sa templo san Dios kag kinuha an mga tinapay na ginhalad sa Dios na dili ngani dapat kaunon san iba pwera lang san mga padi. Ginbahinan niya an iya mga kaurupod tapos kinaon ninda tanan.” ⁵Pakatapos ginsurmatunan niya sinda, “Ako na Anak San Tawo amo an Ginoo na makabuot sa Adlaw San Pagpahuway.”

Ginabulong Ni Jesus An Lalaki Na Kimay

(Mateo 12:9-14; Marcos 3:1-6)

⁶Usad naman sin Adlaw San Pagpahuway nagsulod si Jesus sa sinagoga agod magtukdo. May lalaki didto na kimay an tuo na kamot. ⁷Kaya sa

paglaom na may ikaakusar na kontra kan Jesus, an mga Pariseo kag san mga paratukdo san Kasuguan ginmasdan gayod siya kun magabulong san kimay sa Adlaw San Pagpahuway. ⁸Pero aram na niya an inda ginaisip kaya ginsabihan lugod an tawo na kimay, “Kadi any kag magtindog didi!” Kaya nagtindog siya didto.

⁹Didi ginsabihan sinda ni Jesus, “Hungaon ta kamo. Nano an tama na himuon sa Adlaw San Pagpahuway? Maghimo sin maayo o maghimo sin maraot? Magsalbar sin tawo o magpatay?”

¹⁰Tapos ginsud-ong sinda tanan ni Jesus na nasa patalibod niya kag ginsabihan an lalaki, “Tunat an imo kamot.” Nagsunodan lalaki kag an iya pagkakimay nag-ayo na. ¹¹Pero sobra gayod an inda kaurit kan Jesus kaya nagtuna pag-iristoryahan kun nano an dapat na himuon ninda sa iya.

An Pagpili Ni Jesus Sa Dose Na Apostoles

(Mateo 10:1-4; Marcos 3:13-19)

¹²Sani man na panahon nagpakadto si Jesus sa bukid para magpangadyi. Naagahan siya didto pagpangadyi sa Dios. ¹³Pagkaaga tinawag niya an iya mga disipulos tapos nagpili siya'n dose kag gintawag sinda'n apostoles. ¹⁴Amo ini sinda: si Simon na iya ginngaranan na Pedro kag san iya kamanghod na si Andres, si Santiago, si Juan, si Felipe, si Bartolome, ¹⁵si Mateo, si Tomas, si Santiago na anak ni Alfeo, si Simon na panatiko, ¹⁶si Judas na anak ni Santiago kag si Judas Iscariote na amo an magatraydor sa iya.

Nagapangtukdo Kag Nagapangbulong Si Jesus

(Mateo 4:23-25)

¹⁷Naglugsad sinda Jesus kag nag-udong sa usad na patag na lugar. Damo san iya mga disipulos an nagatiripon didto kaurupod san damu-damo na mga tawo na tagamanlain-lain na lugar san Judea, Jerusalem kag sa baybayon na lugar san Tiro kag Sidon, ¹⁸na nagkaradto agod makapamati sa iya kag makapabulong san inda mga sakit. Ginpaluwas man niya idto'n mga maraot na espirito na nakasulod sa mga tawo kaya nabulong ini. ¹⁹An tanan na katawuhan nagatalinguha na makadut-dot sa iya kay may nagaluwas sa iya na gahom na amo an nakabulong sa inda tanan.

Nagatukdo Si Jesus Manungod San Kalipayon Kag Kamunduan

(Mateo 5:1-12)

²⁰Tapos ginsud-ong ni Jesus an iya mga disipulos kag nagsabi,
“Malipay kamo na mga pobre kay para sa iyo an kahadian san Dios!

²¹Malipay man kamo na nagugutom yana kay pagabusugon.
Malipay man kamo na nagatarangis yana kay pagapatawahon pag-abot san kahadian san Dios.

22 Malipay naman kamo kun ginakabadian san mga tawo,
ginapaluwas sa inda, ginatuya-tuya kag
ginasikway na pareho san kriminal dahilan sa pagtuod sa akon na
Anak San Tawo!

23 Pareho ini san ginhimo san inda mga kalulululuhan sa mga propeta
kasadto kaya magsadya pag-abot sana na adlaw kag magsayaw sa kalipay
kay dako gali an nakatigana para sa iyo na premyo sa langit.

24 Pero kamakaluluoy man niyo na mga mayaman kay naliaw na
kamo!

25 Kamakaluluoy man niyo na mga burusog yana kay kamo
magugutom!

Kamakaluluoy man niyo na mga nagatarawa yana kay kamo
magamurundo kag magatarangis!

26 Kamakaluluoy man niyo kun kamo ginadayaw san tanan na
katawuhan, kay
pareho man sana an pagtratar san inda mga kalulululuhan sa mga
buwaon na mga propeta.

An Pagkamuot Sa Mga Kaaway

(Mateo 5:38-48; 5:7-12)

27“Pero kamo na mga nagapamarati, pamatii gayod ini: kamut-an
niyo an iyo mga kaaway, himuan niyo sin maayo an nauurit sa iyo,
28 handuma an kaayuhan sa nagamaldisyon sa iyo kag ipangadyi niyo an
nagapakaraot sa iyo. 29 Kun sampadungon an kapihak mo na pisngi itugot
mo man na sampadungon pa hasta an sa luyo. Kun ginaagaw an imo
aliboy dili mo ig-imot hasta an bado mo. 30 Hatagi an nagapangayo sa
imo kag ayaw na pagbawia an mga kinawat na kasadirihan mo. 31 Sugad
man himua sa iba an gusto mo na himuon man san mga tawo sa imo.

32“Kun an mga kamut-an niyo idto lang na may pagkamuot sa iyo,
nano, pagadayawon kamo san Dios dahilan sana? Bisan ngani an mga
makasasala namumuot man sadto'n namumuot man sa inda! 33 Kun an
himuan lang niyo sin kaayuhan an naghimo man lang sin maayo sa
iyo, nano, pagadayawon kamo san Dios dahilan sana? Kay bisan ngani
an mga makasasala pareho man sana an ginahimo. 34 Usad pa gayod
kun an pautangon lang niyo idto'n ginalauman niyo na makabalos man
lang, nano, pagadayawon kamo san Dios dahilan sana? Bisan an mga
makasasala nagapautang man sa kapwa makasasala para makabalik
gihapon sa inda an pareho na kantidad! 35 Kundi kamut-an niyo an
iyo mga kaaway kag himuan sin kaayuhan kag magpahuram na dili
nagalaom na balusan. Makabaton kamo sin daku-dako na premyo kag
magigin mga anak san Pinakalabaw sa tanan na dios kay siya mismo
maluluy-on sadto'n mga wara'n utang na buot kag mga maimot. 36 Kaya

magin maluluy-on man lugod kamo pareho san Dios na iyo Ama na maluluy-on.

An Paghusgar Sa Iba Na Tawo

(Mateo 7:1-5)

³⁷“Ayaw paghusgar sa kapwa tapos dili ka man pagahusgaran. Ayaw pagkondinar tapos dili ka man pagakondinaron san Dios. Magpatawad tapos pagapatawadon ka man niya. ³⁸Maghatag kag pagahatagan ka man. Tama na sukol na dinasok, inuy-og kag sobra pa an ihahatag sa imo kay kun nano man an sukol na ginagamit mo amo man an sukol na gagamiton sa imo.”

³⁹Nagsurmaton man siya sa inda sani na istorya, “Nano, makagiya an buta sa kapareho niya buta? Syimpre dili. Sigurado gayod na sinda na duha mahuhulog sa kali. ⁴⁰Wara’n disipulos na mas labaw pa ki sa iya maestro pero an kompleto na tinukduan na disipulos kapareho gayod san iya maestro.”

⁴¹Nagsurmaton gihapon si Jesus sin istorya, “Nano kay nakikita mo an puling sa mata san imo kapwa pero an kahoy sa sadiri mo na mata dili mo ngani nanginginanuhan? ⁴²Nano kay sasabihon mo pa sa imo kapwa, ‘Kamanghod, pabayaan mo na halion ko an puling san imo mata,’ na dili mo ngani nakikita an kahoy sa sadiri mo na mata! Pakita’n-tawo ka lang. Kuhaa anay an kahoy sa sadiri mo na mata kay agod makakita ka na sin maayo pagkuha san puling sa mata san imo kapwa.”

An Kahoy Kag An Bunga Sani

(Mateo 7:17-20; 12:34-35)

⁴³Tapos nagpadayon si Jesus pagsabi, “Wara’n maayo na kahoy na nagabunga sin maraot kag wara naman sin maraot na kahoy na nagabunga sin maayo. ⁴⁴Nakikilala an kahoy sa mismo bunga sani. Halimbawa, nano, napupudo sa katunukan an bunga san higera o mga ubas? Syimpre dili! ⁴⁵Kun sa tawo man an mga maayo nakahimo’n kaayuhan dahilan na puno sin kaayuhan an iya tagipusuon. An maraot naman nakahimo man sin karautan dahilan na puro karautan an ada sa iya kay kun nano man an ada gayod sa tagipusuon amo man an ginasurmaton.

An Madunong Kag Tanga Na Paratindog Sin Balay

(Mateo 7:24-27)

⁴⁶“Nano kay ginatawag niyo ako na Amo pero dili man ginatuman an ginasugo ko? ⁴⁷Igapakita ko sa iyo kun kanin-o nakapareho an nagapatukdo sa akon, nagapamati san akon mga surmaton kag ini ginasabuhay. ⁴⁸Pareho siya sa nagbuho sin hadalom hasta sa kabatuhan na amo an nagin pundasyon san iya balay. Pagtindog na san balay may pagbaha kag bumuswang

an tubig pakadto sadto'n balay pero wara gayod maayo-og kay tama an pakapanday. ⁴⁹Pero idto'n namati kag wara man pagtumana nakapareho man sa nagtindog sin balay sa duta na wara sin maayo na pundasyon. San pagbuswang san baha nasira kag grabe an pakaruba sadto na balay!"

An Pagpaayo Sa Suruguon San Namumuno San Mga Suldados

(Mateo 8:5-13; Juan 4:43-54)

7 ¹Pakatapos pagsurmatoon ni Jesus san tanan na gusto niya ipabati sa mga tawo, nagpakadto siya sa Capernaum. ²Didto may palangga na suruguon an namumuno san mga suldados. Masakit siya kag tikamatayon. ³San pakabarita niya kan Jesus naghangyo siya sin pira na mga namumuno san mga Judio na pakadto sa iya para makimaluoy na mag-upod kag ayuhon an iya suruguon.

⁴Pag-abot ninda kan Jesus nakimaluoy gayod sinda sin maayo, "Angay gayod na himuon mo ini sa iya, ⁵kay siya mainangay-angayon sa aton na mga tawo. Siya pa ngani an nagpahimo san amon sinagoga." ⁶Kaya nag-upod si Jesus sa inda kag san halapit na siya sa balay ginpasugat naman siya san namumuno sa iya mga amigo na may ginapasabi, "Ginoo, ayaw na pagpagala pa an imo sadiri kay dili ako angay na magpadayon sa imo sa akon balay. ⁷Sugad man dili ako angay makig-atubang sa imo pero magsurmatoon ka lang kay an akon suruguon mabubulong. ⁸Nasabi ko ini kay may nagasakop sa akon kag may mga ginasakupan man ako na mga suldados. Kun pagsabi ko sa usad na 'Lakat,' malakat siya, kag sa iba naman, 'Kumadi ka,' tapos matulos siya. Kun ginasabi ko man sa akon suruguon, 'Himua ini,' tutumanon niya."

⁹Pakabati sani ni Jesus nagngalas gayod siya, inatubang an kadamuan na nagasurunod sa iya kag nagsurmatoon, "Ginasiguro ko sa iyo na wara pa gayod ako makakita sin may pareho sani'n pagtuod sa bilog na Israel." ¹⁰Niyan, san magbalik na sa balay an mga ginsugo nakita ninda na nag-ayo na an suruguon.

An Pagbuhay Gihapon Sa Anak San Biyuda

¹¹Pagkaotro adlaw sadto nagkadto si Jesus sa lungsod na ginatawag na Nain kaurupod an iya mga disipulos kag san damo na katawuhan. ¹²San halapit na siya sa may pwertahan san lungsod may nasugat siya'n mga tawo na may irulubong na lalaki. Ini sulo lang na anak san iya iloy na biyuda pa. May damo man na kahilungsod na nakigdamay sa iya. ¹³Pakakita san Ginoo sa biyuda naluoy gayod kaya nag-apiki siya kag nagsabi, "Ayaw pagtangis."

¹⁴Tapos, gindapat niya an kamot sa taol san patay kag nag-urudong an nagabarayaw. May ginsabi siya, "Batan-on, bumangon ka!" ¹⁵Kaya nagbangon an dati patay kag nagtuna pagsurmatoon. Pakatapos ginkabit siya ni Jesus pakadto sa iya iloy.

¹⁶An tanan nagkaharadlok kag nag-umaw sa Dios na nagasarabi, “May nag-abot sa aton na labaw na propeta. An Dios nag-abot para isalbar an iya katawuhan.” ¹⁷Ini naman na barita manungod sa iya nakalukop sa bilog na Judea kag sa patalibod na mga lugar.

Nagaistorya Si Jesus Manungod Kan Juan Na Parabunyag
(*Mateo 11:2-19*)

¹⁸Ini tanan na mga pangyari ginbarita kan Juan san iya mga disipulos. ¹⁹Kaya gintawag niya an duha san iya mga disipulos kag pinakadto sa Ginoo agod maghunga, “Sir, nano, ikaw na po an ginasabi sa Banal Na Kasuratan na maabot o mapaabot pa kami’n iba?”

²⁰Pag-abot didto kan Jesus san duha na sinugo nagsabi sinda, “Sir, ginpakadi na po kami sa imo ni Juan na Parabunyag para maghunga, ‘Ikaw na po ba an ginasabi sa Banal Na Kasuratan na maabot o mapaabot pa kami’n iba?’”

²¹Sadto’n kaurason damo na’n ginapangbulong si Jesus na mga may sakit, may mga ginabatyag, nagkasurudlan sin mga maraot na espirito kag may mga buta na ginpakita gihapon niya. ²²Kaya ginsabat niya an mga ginsugo, “Kadto kag sumati niyo si Juan kun nano an iyo nakita kag nabatian didi na amo ini: nakakita gihapon an mga buta, nakalakat na an mga pilay, naayo naman an mga leprosohon kag an mga bungol nakabati. Nabuhay gihapon an mga patay kag an mga pobre nakabati san Maayo Na Barita na ginapahayag sa inda. ²³Sugad man, malipay idto’n dili nawawar-an sin pagtuod sa akon.”

²⁴Pagharali san mga ginsugo ni Juan nagtuna naman si Jesus pag-istorya sa mga katawuhan manungod kan Juan, “San pagkadto niyo sa disyerto nano an ginalaom niyo na makita didto? Usad na tawo na pareho sa uhot na ginapalid-palid san hangin? ²⁵Nano man gali an ginahuna niyo na makita? Tawo na nakabado sin matahom? Syimpre dili, kay idto’n nagabarado sin mga matahom kag nabubuhay sa kabuganaan adto nagaistar sa mga palasyo san mga hadi! ²⁶Kun kaya ngani nano man gayod an ginkadtuan niyo na makita? Propeta? Oo, kag tandai ini, mas labaw pa gayod sa propeta an nakita niyo, ²⁷kay siya an katumanan san nasurat sa Banal Na Kasuratan, ‘Kitaa, may suruguon ako na mapauna sa imo.

Siya an magapreparar san imo aagihan.’ⁱ”

²⁸Nagpadayon si Jesus, “Tandai ini na ginasabi ko sa iyo, sa tanan na kabataan na gin-anak san mga babayi wara na gayod sin nakalabaw kan Juan. Ugaling mas labaw ki sa iya an pinakamenos sa kahadian san Dios.”

²⁹(An tanan na mga tawo na nagpamati sa iya kag amo man an mga parasukot san buwis, nag-ako na tama an katuyuan san Dios kay

ⁱ 7:27 Kitaa sa Malakai 3:1.

nagpabunyag sinda kan Juan, ³⁰pero an mga Pariseo kag mga Paratukdo san Kasuguan nagsikway san katuyuan san Dios para sa inda sadiri kag wara nagpabunyag kan Juan.)

³¹Didi naman nagpadayon si Jesus, “Niyan, sa nano ko maikukumparar an mga tawo na nabubuhay yana? Kay nano an napaparehuan ninda?

³²Pareho sinda sa mga kabataan na nagairingkod sa merkado kag nagapasiriyak-siyak sa inda mga kakanam sugad sani,

‘Gintugtugan kamo namon sin plawta pero dili man kamo nagsarayaw!

Tapos, nagkanta naman kami’n mamunduo pero wara kamo nagtarangis!’

³³Baga’n amo man kamo ini. Nagkadi si Juan na Parabunyag na nagaayuno kag dili nagainom sin bino pero nagsarabi kamo, ‘Nasudlan siya sin demonyo!’ ³⁴Nagkadi naman ako na Anak San Tawo na nagakaon kag nagainom tapos nagsarabi naman kamo, ‘Kitaa niyo siya. An makagod kag parahubog. Amigo man siya san mga parasukot san buwis kag san mga makasasala!’ ³⁵Ugaling an kadunungan san Dios ginpamatuudan na matanos san tanan na nagaako sani.”

Si Jesus Sa Balay Ni Simon Na Pariseo

³⁶Pagkatapos gin-imbataran pagkaon si Jesus san usad san mga Pariseo. Pag-abot niya sa balay sani nagtulos siya sa lamesa para magkaon. ³⁷Taud-taod may nag-abot naman gali na tagalungsod na babayi na nagapabayad. Pakabarita niya na makikaon si Jesus sadto’n Pariseo nagdara siya sin pahumot na nasa surudlan na himo sa alabastro na bato. ³⁸Nagtindog siya sa may likudan ni Jesus kag sa may tiilan sani nagaparatangis na ginapaturuan san iya luha an tiil ni Jesus. Tapos ginpahidan niya idto san iya buhok pero pakatapos iya ginparaharukan kag ginpahumutan an tiil sani.

³⁹San makita ini san Pariseo na nag-imbatar kan Jesus nakasabi sa iya sadiri, “Kun matuod man gayod na propeta ini na tawo aram na niya kun sin-o kag nano’n klase na babayi an nagdudot sa iya kay ini nagapabayad na babayi.”

⁴⁰Ginpahalapit siya ni Jesus kag sinabihan, “Simon, may isasabi ako sa imo.”

“Nano ina, Maestro?” an hunga niya.

⁴¹“May duha na tawo na nangutang sa parapautang. An usad nakautang sin 500 pisos kag an usad 50. ⁴²Wara sinda nakabayad kaya ginpasensya na lang niya sinda na duha. Niyan, sin-o sa duha an mamumuot gayod sa iya?”

⁴³“Siguro an usad na mas dako sin utang,” an sabat ni Simon.

“Tama ka,” an sabat man ni Jesus.

⁴⁴Pakatapos ginlingi niya an babayi kag naghunga naman, “Simon, nakikita mo ini na babayi? Nagkadi ako sa imo balay kag wara mo paghatagi sin tubig para ihugas san akon tiil pero siya ginpaturuan san iya luha an akon tiil kag gintrapuhan pa san iya buhok. ⁴⁵Wara mo ako pagharuki pero siya ginparaharukan an akon tiil tuna san pag-abot ko lang. ⁴⁶Wara mo paglahidi bisan lana an akon ulo pero siya ginpahumutan an akon mga tiil. ⁴⁷Kaya tandai an ginasabi ko sa imo, ginpatawad na an damo niya na mga sala kay grabe gayod an iya kamuot sa akon. Sugad man an ginpatawad sin dyutay, dyutay man an ginapakita na pagkamuot.”

⁴⁸Tapos sinabihan ni Jesus an babayi, “Ginpatawad na an imo mga kasal-an.”

⁴⁹Niyan, idto'n mga tawo na kaurupod niya pagkaon sa lamesa nakasabi sa inda sadiri, “Sin-o daw ini na tawo na bisan mga kasal-an nakapatawad siya?”

⁵⁰Pero sinabihan niya an babayi, “An imo pagtuod amo an nakasalbar sa imo. Hala, uli na na may kalinaw san isip!”

An Mga Kababayihan Na Nagaurupod Kan Jesus

8 ¹Pakatapos sadto nagpanglurulungsod kag nagpangburubaryo si Jesus sa pagtukdo kag pagpahayag san Maayo Na Barita manungod sa kahadian san Dios. Nag-upod sa iya an dose, ²hasta an iba pa na mga babayi na nagkaarayo san inda mga sakit kag ginluwasan san mga maraot na espirito. Amo man ini si Maria na ginatawag Magdalena na hali sa iya pito na demonyo an napaluwas. ³Kaupod pa sinda Juana na asawa ni Chuza na katiwala ni Herodes, Susana kag san iba pa na may mga kaya amo an nagaburulig sa panginahanglan ninda Jesus.

An Istorya Manungod San Parauma

(Mateo 13:1-9; Marcos 4:1-9)

⁴Pagtiripon san kadamuan na tawo na tagamanlain-lain pa na mga lungsod para makita siya, ginsurmoton niya ini na istorya: ⁵“May parauma na nagpauma para magsabwag sin mga binhi. Sa iya pagsabwag may mga binhi na nakatupa sa may dalan. Nagkataramak-tamakan idto kag tinuruka san mga sapat. ⁶May nakatupa man sa kabatuhan pero pagragit san adlaw nag-uruga tungod na wara sin tubig. ⁷May nakatupa naman sa katunukan pero nagdaragko an katunukan kaupod san mga tanom, kaya nasiutan ini kag namatay. ⁸Niyan, may iba pa man na mga binhi na nakatupa gayod sa mataba na duta, nagturubo kag nagburunga sin mananggatos kada binhi.”

Pakaistorya sani ni Jesus nagsiyak siya, “Kamo na makabati, magpamati sin maayo!”

An Katuyuan San Istorya
(*Mateo 13:10-17; Marcos 4:10-12*)

⁹Pakatapos, ginhunga siya san iya mga disipulos kun nano an gusto sabihon sani na istorya, ¹⁰Nagsabat naman siya, “Kamo an gintugutan na maaraman an mga misteryo san kahadian san Dios, pero sa iba an tanan sani ginatukdo paagi sa istorya agod
‘bisan sing-ano ninda sin kasud-ong dili gihapon ninda nakakita, bisan sing-ano ninda sin kapamati dili gihapon sinda nakasabot.’^j”

Ginapahayag Ni Jesus An Istorya San Parauma
(*Mateo 13:18-23; Marcos 4:13-20*)

¹¹“Niyan, an gusto sabihon san istorya amo ini: an binhi amo an surmaton san Dios. ¹²Idto na nakatupa sa dalan na mga binhi amo idto’n nakabati san surmaton, tapos nagaabot dayon an demonyo kag nagahali sadto’n surmaton agod dili sinda magtuod kag masalbar. ¹³Idto naman na nakatupa sa kabatuhan pareho san mga nakabati san surmaton, tapos nagatuod kag nagakarilipay. Pero wara ninda ini ipasabuot, kaya nagatuod sinda sin kadali pero pakatintari ginapabayaon dayon an inda pagtuod. ¹⁴Sadto naman na katunukan kun diin nakatupa an mga binhi amo sinda an mga tawo na nakabati, pero sa inda pagpadayon nadaog sinda san kahandalan, mga kayamanan kag mga kinab-anon na kalipay sa buhay kaya an inda pagtuod wara magbaskog. ¹⁵Idto ugaling na mga nakasabwag man na binhi sa mataba na duta amo an mga tawo na pakabati san surmaton, nagatuod na may hugot sa buot kag sa maayo na tagipusuon, nagpadayon hasta magbunga an inda pagtuod.”

An Istorya San Ilawan
(*Marcos 4:21-25*)

¹⁶Nagpadayon si Jesus sin iba na istorya. “Wara’n nagasindi sin ilawan pakatapos ginatahuban agod dili makapawa o ginabutang sa sirong san katri kundi ginatungtong ina agod makita an kapawa sana san mga tawo na nagasurulod. ¹⁷Sugad sani, wara sin natago na dili mahahayag kag wara sin ginsikreto na dili maaaraman kag mahahayag man. ¹⁸Kaya pamati gayod sin maayo kay siya na igwa pagahatagan pa, pero an wara bisan sing-ano ka dyutay an ginahuna-huna niya na ada sa iya pagakuhaon pa.”

An Iloy Kag Mga Kamaranghod Na Lalaki Ni Jesus
(*Mateo 12:46-50; Marcos 3:31-35*)

¹⁹Niyan, nagpakadto kan Jesus an iya iloy kag san mga kamaranghod na lalaki pero dili sinda nakaapiki tungod san kadamuan san tawo.

^j 8:10 Kitan sa Isaias 6:9

²⁰Kaya may nagsabi kan Jesus, “Ada sa luwas an imo iloy kag mga kamaranghod na lalaki kay gusto makigkita sa imo.”

²¹Pero ginsabat niya sinda, “An akon iloy kag mga kamaranghod na lalaki amo idto’n mga nagapamarati san surmaton san Dios kag nagatuman sani.”

Ginapakalma Ni Jesus An Subasko

(Mateo 8:23-27; Marcos 4:35-41)

²²Usad sin adlaw sinabihan ni Jesus an iya mga disipulos, “Hamos kita patabok san danaw.” Kaya nagsakay siya sa dako na baruto kaurupod sinda kag nagpalawod. ²³Taud-taod nakakaturug si Jesus. Sa katung-anan san danaw inabot sinda sin subasko kag may tubig na nakasulod na sa inda sarakyan. Nasa peligro gayod sinda.

²⁴Kaya gintulos ninda siya kag ginpukaw na nagasabi, “Sir, Sir, malulunod na kita.”

Nagbangon siya kag ginsugo an hangin kag an grabe na mga balod tapos nag-udong ini. Tapos malinaw na. ²⁵Sinabihan niya sinda, “Nano kay wara kamo’n pagsarig sa akon?”

Nagkaharadlok sinda kag nagngalas, tapos nagapahurunga-hunga, “Sin-o daw ini kay an hangin kag mga balod ngani nagasunod sa iya kun suguon niya?”

Ginapaayo Ni Jesus An Tawo Na May Mga Demonyo

(Mateo 8:28-34; Marcos 5:1-20)

²⁶Nagdungka sinda Jesus sa lugar san Geraseno na katabok san Galilea. ²⁷Paghaw-as pa lang ni Jesus, may nagsugat sa iya na tagalungsod na lalaki na nasudlan sin mga demonyo. Dugay na, wara ini siya nagabado o nagaistar sin balay kundi sa mga rulubngan na mga kweba. ²⁸Pakakita lang niya kan Jesus sumiyak kag natumba sa atubangan niya. Pakatapos nagurmaton sin makusog, “Jesus, anak san Pinakalabaw na Dios, nano an pakilabot mo sa akon? Nakimaluoy ako sa imo, ayaw man ako pagpasakiti.” ²⁹Nakasabi sani an tawo kay ginmandahan na ni Jesus an malaw-ay na espirito na lumuwas sa lawas san tawo. Ini na espirito damo na’n beses ginapakisay-kisay an tawo. Kaya, ginapabantayan, ginakadenahan kag ginapusasan sa tiil agod mapaukoy siya, pero iya ini ginapangbugto kag ginatabog siya san demonyo sa kabukidan.

³⁰Kaya ginhunga siya ni Jesus, “Nano an ngaran mo?”

Nagsabat ini, “Damo,” kay damu-damo na mga demonyo an nagsulod sa iya. ³¹Nakimaluoy sinda kan Jesus na dili sinda pagpalayason pakadto sa kahidaluman na wara’n sukol.

³²Niyan, didto sa higad san bukid may damu-damo na mga baboy na nanginginaon. Pakakita sani nakimaluoy sa iya an mga demonyo

na pasudlon na lang sinda sa mga baboy. Kaya tinugutan niya sinda. ³³Pakatapos, an mga demonyo nagruluwas sa lawas san tawo kag nagsulod sa mga baboy. Nagharabas ini pagdaralagan palusad sa pangpang, nagkahurulog sa danaw kag nagkarulumos.

³⁴Pakakita san mga parabantay san kababuyan sa nangyari, nagdaralagan sinda palungsod kag ginpamarita an inda nakita sa lungsod kag sa mga baryo didto sa patalibod. ³⁵Kaya, nagkaradto an mga tawo para makita kun nano man gayod an nangyari. Pag-abot ninda kan Jesus nakita man ninda na nakaingkod sa may tiilan niya an tawo na ginluwasan san mga demonyo. Adto na siya nakaliwan na kag maayo an kaisipan kaya nagkaharadlok an mga tawo. ³⁶Idto naman na mga nakakita amo an nag-istorya sa inda kun pan-o nag-ayo ini na tawo na nasudlan san mga demonyo. ³⁷Pakaaram ninda sani, an tanan na mga taga-Geraseno nagahangyo kan Jesus na maghali sa inda lugar kay nagkaharadlok gayod sinda. Kaya, nagsakay gihapon sinda Jesus sa inda sarakyan agod mag-uli.

³⁸An tawo naman na ginluwasan san mga demonyo nakimaluoy kan Jesus na tugutan siya mag-upod pero ginpauli siya ni Jesus na sinabihan, ³⁹“Mag-uli ka sa iyo kag ipaaram mo sa tanan an kaayuhan na hinimo san Dios sa imo.” Kaya, naglakat an tawo kag ginparapanumat niya sa tanan na katawuhan san syudad an hinimo sa iya ni Jesus.

Ginaayo Ni Jesus An Daragita Ni Jairo Kag

San Babayi Na May Ginadugo

(Mateo 9:18-26; Marcos 5:21-43)

⁴⁰Pag-abot gihapon ni Jesus sa luyo san danaw malipayon na ginsugat siya san kadamuan kay adto na sinda nagapahurulat sa iya. ⁴¹Taud-taod may nag-abot man na lalaki na an ngaran Jairo na usad na namumuno san sinagoga. Lumuhod siya sa may tiilan ni Jesus kag nakimaluoy siya na kun mahimo na makakadto siya sa inda balay, ⁴²kay an iya usad-usadi na anak na babayi, na dose anyos an edad, tikamatayon.

San pakadto na si Jesus, nagasurusuan an kadamuan. ⁴³Didto may babayi na ginadugo sa sulod sin dose ka tuig kag wara pa man sin bisan sin-o na nakabulong sa iya. ⁴⁴Kaya nakisu-suan man siya sa may likudan ni Jesus kag gindutdot an sidsid san iya ginasul-ot, Insigida naudong dayon an pagparadugo sa iya.

⁴⁵Paglingi ni Jesus naghunga siya, “Sin-o an nagdudot sa akon?”

San magpaambot an tanan nagsurmaton si Pedro, “Maestro, nano kay nakahunga ka na ada an katawuhan nagapatalibod kag nagadiris-ukan pakada sa imo?”

⁴⁶Pero nagsabat si Jesus, “Igwa gayod sin nagdudot sa akon kay nabatyagan ko na may nagguwa sa akon na gahom.”

⁴⁷Pakamalisyahi san babayi na dili gali siya makatago, naghalapit na nagapangudog, nagluhod sa may tiilan ni Jesus kag ginpahayag sa atubangan san mga tawo kun nano kay gindutdot niya si Jesus kag kun pan-o siya naayo sadto mismo.

⁴⁸Kaya, ginsabihan siya ni Jesus, “Tia, an imo pagtuod amo an nakaayo sa imo. Makalakat ka na sa kalinaw san isip.”

⁴⁹Nagasurmaton pa si Jesus san may nag-abot na hali sa balay ni Jairo kag nagsumat, “Sir, an imo anak patay na. Siguro, dili mo na kinahanglan na samukon pa an Maestro.”

⁵⁰Pero san nabatian ini ni Jesus sinabihan niya si Jairo, “Ayaw kahadlok, magtuod ka lang sa akon kag maaayo siya.”

⁵¹San pag-abot ni Jesus sa balay ni Jairo wara siya'n gintugutan na mag-upod sa iya sa sulod pwersa lang kanda Pedro, Juan kag Santiago, kag san mga ginikanan san bata. ⁵²Nagatarangis an tanan kag nagamundo sa nangyari sa bata. Pero nagsurmaton si Jesus, “Udong na kamo pagtangis. Dili siya patay kundi natuturog lang.”

⁵³Pero gintarawhan siya kay aram ninda na patay na gayod an bata. ⁵⁴An hinimo naman niya kinaptan an bata sa kamot kag tinawag, “Anak, bumangon ka.” ⁵⁵Nabuhay gihapon an bata kag insigida bumangon. Kaya nagsugo si Jesus na hatagan an bata sin makaon. ⁵⁶Nangarat an mga ginikanan san bata, pero ginmandahan sinda ni Jesus na dili magpanumat bisan kanin-o san nangyari.

An Pagsugo Ni Jesus Sa Dose Na Apostoles

(Mateo 10:5-15; Marcos 6:7-13)

9 ¹Usad naman sin adlaw gintiripon ni Jesus an dose kag hinatagan sin gahom kag otoridad na makapaluwas san tanan na mga demonyo kag makabulong san mga masakiton. ²Tapos sinugo niya sinda para itukdo an manungod san kahadian san Dios kag magpangbulong. ³Gintugon niya sinda, “Ayaw pagdara sin nano pa man sa iyo paglakat bisan tungkod, surudlan, pagkaon o kwarta kag liwanan. ⁴An sin-o man na panimalay na magapadayon sa iyo, didto na lang kamo mag-istar hasta na maghali kamo sana na lugar. ⁵Sadto naman na lungsod na dili magpadayon sa iyo paghali niyo sa inda taphuda anay an alpog sa iyo tiil bilang padaan na may paghusgar na maabot sa inda.” ⁶Kaya nagralakat sinda kag nagpangburubaryo sa pagtukdo san Maayo Na Barita kag pagpamulong san katawuhan bisan diin.

An Pagkamatay Ni Juan Na Parabunyang

(Mateo 14:1-12; Marcos 6:14-29)

⁷Niyan nabaritaan ni Herodes na namumuno san Galilea an tanan na nangyayari manungod kan Jesus didto kaya nalisang siya kay basi

nabuhay gihapon si Juan na Parabunyag susog sa ginasarabi san iba na mga tawo. ⁸An iba man nagasarabi na si Elias nagpakita gihapon kag may iba pa gayod na nagasarabi na an usad san mga kasadto na mga propeta nabuhay gihapon.

⁹Pero nagsurmaton si Herodes, “Dili ako matuod na si Juan ini kay ginpapugutan ko siya, pero sin-o ini na akon nababaritaan?” Kaya mas lalo na nagahandom siya na makita si Jesus.

Ginapakaon Ni Jesus An Lima Ka Libo Na Tawo

(Mateo 14:13-21; Marcos 6:30-44; Juan 6:1-14)

¹⁰Pagbalik san mga apostoles ginsumatan ninda si Jesus san inda nagkahirimuan. Tapos gin-agda niya ini na sinda-sinda lang pakadto sa usad na lungsod na ginatawag Betsaida. ¹¹Pakaaram san katawuhan, nagsurunod man sinda kan Jesus. Kaya, gin-agda niya sinda kag gin-istoryahan manungod sa kahadian san Dios. Ginbulong man niya idto'n nagakinahanglan na mabulong.

¹²San takop na an kahapunanon nagharalapit sa iya an dose kag nagsabi, “Pahalia na an mga tawo agod makakadto sa mga baryo kag mga sitio para makapanghanap sin maistaran kag sin makaon kay adi kita didi sa mamingaw na lugar.”

¹³Pero nagsabat lugod si Jesus, “Hatagi na lang niyo sinda'n makaon.”

Pero nagreklamo sinda, “Lima lang ka bilog na tinapay kag duha ka bilog na isda an amon dara pwera lang kun magbakal kita sin pagkaon para sani tanan na katawuhan.” ¹⁴Kay mga lima ka libo na kalalakihan an adto didto.

Pero sinabihan niya an iya mga disipulos, “Paingkuda sinda sin tigsurusingkuenta kada grupo.” ¹⁵Sinunod ninda kag pinaingkod an tanan. ¹⁶Tapos, kinuha ni Jesus an lima ka bilog na tinapay kag an duha ka bilog na isda, humangad siya sa langit kag nagpasalamat sa Dios. Pagkatapos gin-utud-utod ini kag gintunol sa iya mga disipulos agod ipanghatag sa mga tawo. ¹⁷Nagkaraon sinda tanan hasta na nagkaburusog. Pakatapos gintipon san mga disipulos an sobra na dose pa ka bangkat.

An Pagapamatuod Ni Pedro Kan Jesus

(Mateo 16:13-19; Marcos 8:27-29)

¹⁸Usad sin adlaw san si Jesus sulo lang na nagapangadyi, naghalapit an iya mga disipulos. Tapos nagsabi siya sa inda, “Sumati daw niyo ako kun nano an pagkakilala sa akon san mga tawo.”

¹⁹Nagsabat sinda, “Sabi san iba na ikaw si Juan na parabunyag. An iba man na ikaw kuno si Elias, kag an iba pa gayod na ikaw kuno usad san mga kasadto na mga propeta na nabuhay gihapon.”

²⁰Naghunga gihapon si Jesus, “Pero kamo, nano an pagkakilala niyo sa akon?”

Nagsabat si Pedro, “Ikaw an Cristo san Dios.”

²¹Niyan, ginadaan gayod niya sinda na dili magpanumat bisan kanin-o man manungod sa iya.

Nagaistorya Si Jesus Manungod San Iya Pagtios Na Maabot

(Mateo 16:21-28; Marcos 8:30-9:1)

²²Pakatapos ginsabihan pa niya sinda. “Dapat ako na Anak San Tawo magtios sin grabe. Pagapaambutan san mga kamagurangan na namumuno san mga Judio, mga namumuno san kapadian kag mga paratukdo san Kasuguan, tapos papatayon pero sa ikatulo ka adlaw bubuhayon gihapon.”

²³Pagpadayon ni Jesus ginsabihan niya hasta an tanan, “Kun may gusto mag-upod sa akon bilang disipulos ko, dili niya dapat sundon an sadiri niya na kabubut-on kundi sundon lugod an kaburut-on ko kag pasanon an iya krus uruadlaw na amo an pagtios tungod sa akon. ²⁴Nasabi ko ini kay an nagahandom masalbar an iya buhay para sa iya sadiri mawawar-an sani, pero an maghalad san iya buhay alang-alang sa akon masasalbar lugod sani. ²⁵Kay nano man an pakinabang san tawo kun mapasa iya an bilog na kinab-an kag an balyo sani amo an pagsuko o pagkawara san iya buhay? Syimpre wara gayod!

²⁶“Sugad man kun may tawo na dili magaako sa akon kay ginakaalo niya ako kag san akon katukduan, ako na Anak San Tawo igakaalo man siya kag dili ko aakuon pag-abot ko sa akon gloria kag sa gloria man san akon Ama kag san mga banal na anghel. ²⁷Ginasiguro ko sa iyo na igwa sin pira sa iyo na nagatindog didi na dili mapapatay hasta na makita an kahadian san Dios.”

An Pag-iba San Hitsura Ni Jesus

(Mateo 17:1-8; Marcos 9:2-8)

²⁸Mga walo ka adlaw pakatapos niya pagsabi sani, gin-agda ni Jesus sinda Pedro, Juan kag Santiago pagsagka sa bukid para magpangadyi. ²⁹Myintras nagapangadyi siya didto, nag-iba an hitsura san iya bayhon kag nagsinggat gayod an iya bado sa kaputi. ³⁰Bigla na lang may duha na lalaki na nag-abot kag nakisurmoton sa iya. Amo ini sinda Moises kag Elias. ³¹Nagpakita ini na duha na may langitnon na gloria na nakasilaw baga'n adlaw, kag nagsurmoton manungod sa pagtaliwan ni Jesus na mangyayari sa Jerusalem.

³²Niyan naman si Pedro kag san iya mga kaurupod mga maanok gayod an katurog pero pagmata ninda nakita an gloria ni Jesus kag an duha na lalaki na nagatindog kaupod niya. ³³San mahali na an duha, sinabihan ni Pedro si Jesus, “Sir, maayo man na adi kita. Tugutan kami na magtindog didi sin tulo na kubung-kubong na usad sa imo, usad naman kan Moises kag usad pa kan Elias.” Dili niya namangnuhan an iya ginasabi.

³⁴Myintras nagasurmaton pa siya may madakmol na dampog kag nahandungang sinda. San matahuban na nagkaharadlok sinda. ³⁵Tapos, may nabati sinda na nagasurmaton hali sa dampog, “Amo ini an akon Anak na ginpili ko. Pamatii niyo siya.” ³⁶Pakatapos sadto, nakita ninda na si Jesus na lang. Kaya, ginpasabuot san mga disipulos an inda nakita kag wara gayod sin ginsumatan sadto na kaurason.

An Bata Na Lalaki Na Ginsudlan Sin Maraot Na Espirito

(Mateo 17:14-18; Marcos 9:14-27)

³⁷Pagkasunod na adlaw naglugsad na sinda hali sa bukid kag didto damu-damo na mga tawo an nagsugat kan Jesus. ³⁸Insigida may lalaki sa kadamuan na nagsiyak, “Maestro, nakimaluoy ako sa imo, pakikita man tabi san akon bugtong na anak na lalaki. ³⁹Ginasudlan siya san maraot na espirito kag bigla lang na nagasiyak, ginapakisay-kisay siya hasta na magbura an ba-ba, tapos, ginaparapasakitan siya kag haros habo na maghali sa iya. ⁴⁰Nakimaluoy ako sa imo mga disipulos na pahalion an maraot na espirito pero dili ninda kaya.”

⁴¹Nagsabat si Jesus, “Marasa pa kamo na mga tawo yana na panahon na wara’n pagtuod kag mga sutil! Hasta san-o ta kamo dapat pagatiusan? Nano, hasta na lang magatios ako sa iyo?” Tapos sinabihan an lalaki, “Sige, darha didi an imo anak.”

⁴²San nagapahalapit na kan Jesus an bata ginpasagmok siya sa duta san maraot na espirito kag ginauy-og. Pero sinaway ni Jesus an maraot na espirito kag naayo an bata. Tapos gin-uli na siya sa iya ama. ⁴³An tanan naman nagkangarawa sa kagamhanan san Dios.

An Pagaistorya Gihapon Ni Jesus Manungod San Iya Maabot na Kamatayon

(Mateo 17:22-23; Marcos 9:30-32)

San nagkakangarawa pa an tanan san mga ginhimo ni Jesus, sinabihan niya an iya mga disipulos, ⁴⁴“Itanom niyo sa isip ini na mga surmaton, ako na Anak San Tawo iintriga sa gahom san katawuhan.” ⁴⁵Pero dili ninda nasabutan kun nano an gusto sabihon sani na iya ginsabi kay gintago ini sa inda agod dili ninda mapanginano kag nahahadlok man sinda maghunga sa iya.

Sin-o An Pinakalabaw Sa Tanan?

(Mateo 18:1-5; Marcos 9:33-37)

⁴⁶Niyan, nagsuruay an iya mga disipulos kun sin-o sa inda an labaw sa tanan. ⁴⁷Pero san mapanginano ni Jesus kun nano an inda ginaisip may kinuha siya’n dyutay na bata, pinaingkod sa iya katakin, ⁴⁸kag ginsabihan sinda, “An makaako sin pareho sani na bata alang-alang sa akon ginaako man ako, kag an mag-ako sa akon ginaako man an nagsugo sa akon. Kun sugad an pinakamenos sa iyo amo an pinakalabaw sa tanan.”

An Dili Nagakontra Sa Iyo Apin Sa Iyo
(*Marcos 9:38-40*)

⁴⁹Didi, nagsurmaton si Juan, “Maestro, nakakita kami sin lalaki na nagapaluwas sin mga demonyo paagi sa imo ngaran. Kaya ginbawalan namon siya kay dili man naton kaupod.”

⁵⁰Pero sinabihan siya ni Jesus, “Ayaw niyo siya pagsawaya kay an dili nagakontra sa iyo kaapin niyo.”

May Samaritano Na Baryo Na Nagsikway Kan Jesus

⁵¹San nagadangadang na an panahon san pagsakat ni Jesus sa langit, nagtuna siya pagpakadto gayod sa Jerusalem. ⁵²Kaya nagsugo siya sin mga mag-una sa iya agod ihanda an pag-abot niya. Mga Samaritano an mga tawo sana na baryo. ⁵³Ugaling an mga tagadidto wara magpadayon sa iya kay an tuyo gayod niya pa-Jerusalem. ⁵⁴San maaraman ini ninda Santiago kag Juan na duha san iya mga disipulos, ginhunga siya, “Ginoo, nano, gusto mo na mag-ayo kami na pauranan sinda’n kalayo na hali sa langit agod ugdawon sinda?” ⁵⁵Pero gin-atubang sinda ni Jesus kag gin-uritan. ⁵⁶Pakatapos nagpadayon sinda sa masunod na baryo.

Mga Kinahanglanon Sa Pagsunod Kan Jesus
(*Mateo 8:19-22*)

⁵⁷San nagaralakat na sinda may nakasugat sinda sa kamino na tawo na nagsabi kan Jesus, “Sir, magaupod ako sa imo bisan magpakain ka.”

⁵⁸Didi sinabihan siya ni Jesus, “May unugan an mga garong kag an mga sapat na nagalupad may mga salag pero ako na Anak San Tawo wara ngani bisan istaran.”

⁵⁹May sinabihan pa siya na tawo, “Kadi, umupod ka sa akon,” kaya lang nagsabat an tawo, “Ginoo, tuguti ako na makauli anay hasta na ikalubong ko an akon ama.”

⁶⁰Pero ginsabat siya ni Jesus, “Pabay-i na ilubong san mga tawo na baga’n patay san inda sadiri na mga patay pero ikaw makadto sa kadamuan kag itukdo an manungod sa kahadian san Dios.”

⁶¹May iba pa gayod na nagsabi sa iya, “Ginoo, maupod man po ako sa imo pero mapaaram anay ako sa balay.”

⁶²Sinabihan siya ni Jesus, “An nagahuyot san kaling san arado na nagaparalingi dili angay sa kahadian san Dios.”

An Mga Tugon Sa 72 Disipulos

10 ¹Pakatapos sani nagpili gihapon an Ginoo sin 72 disipulos kag ginsugo sinda tigduha-duha na mag-una sa iya sa tanan na mga lungsod kag mga lugar na iya man pagakadtuan. ²Ginsabihan niya sinda, “Damo’n gusto makabati

san Maayo Na Barita pero kulang sa inda an mga magatukdo. Baga'n bugana na aranihon ini na mga tawo pero kulang lang an paraani. Kaya maghangyo kamo sa Ginoo na tag-iya san anihon agod magsugo siya sin mga paraani sa iya aranihon.

³“Sige, kadto na kamo pero tandai na ginasugo ta kamo baga'n mga karnero sa tunga san mga maisog na hayop. ⁴Ayaw kamo pagdara sin pitaka, surudlan o sandalyas kag ayaw pag-udong sa pakig-istoryahan bisan sa sin-o man na masugatan niyo sa dalan.

⁵“Sa diin man na balay na iyo suludan sabiha dayon niyo sa tag-iya, ‘Mapasa iyo an kalinawan hali sa Dios.’ ⁶Kun an nagaistar didto tawo na may kalinaw an isip hali sa Dios, mapasa inda an kalinawan pero kun dili mabalik ina sa iyo. ⁷Mag-istar kamo sana na balay, kaunon niyo kag inumon an nanuman na ihanda sa iyo tungod naman na an paratrabaho dapat lang na hatagan san iya suhol. Ayaw pagparaburubalhin sin balay.

⁸“Sa kadtuan niyo na lungsod na maayo an pagpadayon sa iyo kauna an nanuman na ginhanda para sa iyo. ⁹Ayuha an mga masakiton sana na lungsod kag isabi na ‘Halapit na sa iyo an oras na an Dios amo an magahadi sa iyo.’ ¹⁰Pero sa diin man na lungsod na iyo kadtuan kag habo magpadayon sa iyo, lumuwas kamo sa inda mga kamino kag isabi, ¹¹‘Bisan an alpog san iyo lungsod na nakadukot sa amon mga tiil igataphod namon bilang padaan na pagakastiguhon kamo san Dios. Tandai niyo ini, an kahadian san Dios nagpahalapit na sa iyo.’ ¹²Ginasiguro ko sa iyo na pag-abot sana na adlaw san paghusgar mas pagakaluy-an san Dios an mga maraot na taga-Sodoma ki sadto'n mga tawo sana na lungsod na magakontra sa iyo.

Mga Lungsod Na Pagakastiguhon San Dios

(Mateo 11:20-24)

¹³“Kamakaluluoy niyo na mga taga-Corazin! Kamakaluluoy man niyo na mga taga-Betsaida! Kun an ginhimo na mga milagro sa iyo didto paghimua kasadto sa maraot na mga syudad san Tiro kag Sidon na ginsira san Dios, dugay na an mga tagadidto nagsul-ot sin bado na ginahimo'n sako kag nagsaburak sin abo sa inda mismo mga ulo agod ipakita na sinda nagabasol kag nagabaya san inda mga kasal-an. ¹⁴Tungod sana mas pagakaluy-an san Dios an mga taga-Tiro kag mga taga-Sidon ki sa iyo sa adlaw san paghusgar. ¹⁵Kamo naman na mga taga-Capernaum, nano, gusto niyo na magpakamatanos pareho san sa langit? Itatapok lugod kamo sa impyerno.”

¹⁶“Kaya an nagapamati sa iyo na mga disipulos ko nagapamati sa akon. An nagasikway sa iyo nagasikway sa akon kag idto'n nagasikway sa akon ginasikway man an nagsugo sa akon.”

An Pagbalik San 72 Na Disipulos

¹⁷Nagbalik an 72 na tawo na ginsugo na mga malipay na an sabi, “Ginoo, bisan an mga demonyo nagtuman sa amon san ginsugo namon sa ngaran mo.”

¹⁸Sinabihan sinda ni Jesus, “Nakita ko an pakahulog ni Satanas hali sa langit na baga’n kilat. ¹⁹Tandai, ginhatagan ta kamo sin gahom na makadaog san karautan baga’n pagtamak sa mga sawa kag mga uyang amo man san tanan na gahom san mga kaaway kag wara’n makapasakit sa iyo. ²⁰Pero ayaw kamo pagkalipay dahilan na napatuman niyo an mga maraot na espirito kundi magkalipay tungod na an iyo mga ngaran nasurat sa libro na adto sa langit.”

An Pagkalipay Ni Jesus
(Mateo 11:25-27; 13:16-17)

²¹Sadto man na oras na palipay si Jesus san Espirito Santo kag nagsabi, “Ama na Ginoo san langit kag duta, nagapasalamat ako sa imo kay gintago mo ini na kaaraman sa mga madunong kag mga may pagsabot pero ginhayag mo sadto’n mga maluya an pagsabot sugad san mga dyutay na bata. Opo, Ama ko, kay ginkalipay mo an pagahimo sani.

²²“Niyang, an tanan na poder ginhatag sa akon san akon Ama. Wara sin makakilala kun sin-o an Anak kundi an Ama, kag kun sin-o an Ama kundi an Anak kag sadto naman na mga ginagusto san Anak na pahayagan san manungod sa Ama.”

²³Pakatapos, gin-atubang ni Jesus an iya mga disipulos kag nagsabi, “Palabi an nakakita san iyo nakikita, ²⁴kay matuod gayod na damo kasadto’n mga propeta kag mga hadi na gusto man makakita san iyo nakikita pero wara ninda makita. Nagahandom man makabati san iyo nababatan pero wara ninda mabati.”

An Istorya San Maayo Na Samaritano

²⁵Igwa’n abugado na nagtindog kag naghunga kan Jesus agod porbaran siya, “Maestro, nano an dapat ko na himuon agod masadiri ko an wara’n katapusan na buhay?”

²⁶Ginsabat siya ni Jesus, “Adto na sa Kasuguan nasurat an himuon. Nano an imo nabasa?”

²⁷Nagsabat man an tawo, “ ‘Kamut-an mo an Ginoo na imo Dios sa imo puso, sa bilog mo’n tagipusuon, sa tanan san imo pagaisip kag paagi man sa paggamit mo san tanan na kusog sa pagsirbe sa iya,’ kag ‘kamut-an mo an imo kapwa pareho san imo sadiri.’”^k

²⁸Nag-uyon si Jesus, “Tama an pakasabi mo. Himua ina kag mabubuhay ka.”

²⁹Pero kay gusto niya na mapatanos an iya sadiri ginhunga si Jesus, “Sin-o an akon kapwa?”

³⁰Nagsabat si Jesus paagi sin istorya, “Igwa’n gintulis na Judio na naglugsad hali sa Jerusalem pakadto sa Jerico. Hinubaan siya, binaog kag binayaan na

^k 10:27 Sa Griego, “Kamut-an mo...sa bilog mo na puso, sa bilog mo na kalag kag sa bilog mo na isip.” Kitaa sa Deuteronomio 6:5 kag sa Levitico 19:18.

tikamatayon. ³¹Nangyari man na may padi na nagaagi sadto na dalan pero pakakita niya sa tawo linabayan lang. ³²Sugad man may Levita na pag-abot sadto na lugar kag pakakita niya sa tawo nagtabok paluyo na dalan kag naglabay man lang. ³³May Samaritano naman na kontra san mga Judio pero sa iya paglakaton nakaabot sadto na lugar kag pakakita san kamutangan san tawo naluoy.

³⁴Ginhalapitan niya ini tapos ginbu-buan sin lana kag bino an mga samad sani kag ginbutukan. Pakatapos ginsakay sa iya kabayo an tawo, gindara sa usad na dayunan kag gin-ataman siya. ³⁵Pagkaotro adlaw nagkuha siya sin kwarta na duha ka bilog na plata kag hinatag sa tag-iya san dayunan na nagasabi, 'Atamana siya kag kun may magastos pa pagabayadan ta ikaw pagbalik ko.'

³⁶Niyan, ginhunga siya ni Jesus, "Sin-o sani na tulo sa paghuna mo an nagin kapwa san gintulis na tawo?"

³⁷"An tawo na naluoy sa iya," an sabat san abugado.

Sinabihan siya ni Jesus, "Kadto na kag sugad man sani an himuon mo."

Ginabisita Ni Jesus Sinda Marta Kag Maria

³⁸San paglakaton ni Jesus kag san iya mga disipulos nakaabot sinda sa usad na baryo kag may babayi na an ngaran Marta na nagpadayon sa inda. ³⁹Igwa siya sin kamanghod na an ngaran Maria na nagaingkod sa may tiilan san Ginoo kag nagapamati san iya ginatukdo. ⁴⁰Niyan, si Marta, na nahahandal pag-asikaso san mga ginahanda, nag-apiki kan Jesus kag nagsabi, "Ginoo, dili mo ba namamalisyahan na ginapabaya lang ako san akon kamanghod sa pagtrabaho? Pakisabi man sa iya na buligan ako."

⁴¹Pero ginsabat siya san Ginoo: "Marta, Marta, nahandal ka kag nalilisang san damo na mga bagay, ⁴²pero usad lang an kinahanglan. Amo ini an ginpili ni Maria na maayo na parte na dili mahahali sa iya."

Nagatukdo Si Jesus Manungod Sa Pagpangadyi

(Mateo 6:9-15; 7:7-11)

11 ¹Usad sin bes nagapangadyi si Jesus sa usad na lugar. Pakatapos niya usad san iya mga disipulos naghangyo, "Ginoo, tukdui man kami pagpangadyi na pareho man san gintukdo ni Juan na Parabunyang sa iya mga disipulos."

²Kaya ginsabihan niya sinda, "Pagpangadyi niyo sabihon, 'Ama, pagalangan an banal mo na ngaran. Mag-abot lugod an pagahadi mo.

³Hatagi kami san amon kinahanglan na pagkaon uruadlaw.

⁴Patawada kami san amon mga sala kay ginapatawad namon an tanan na mga nakasala sa amon.

Ayaw man kami pagtuguti na masugtan.'

⁵Sinabihan pa sinda ni Jesus, "Ipamutang ta na usad sa iyo may kaamigo na nagkadto sa iya na tunga'n gab-i kag nagsabi, 'Migo,

pahurama man anay ako sin tulo ka bilog na tinapay, ⁶kay may kakilala ako na nag-abot sa balay hali sa paglakaton kag wara ako'n ikapakaon sa iya.'

⁷"Tapos ginsabat siya san nasa sulod, 'Ayaw na ako pag-ulanga. Sirado na kag nagahirigda na kami san mga bata. Dili na ako mabangon para hatagan ka san panginahanglan mo.' ⁸Ugaling, matuod gayod na mabangon siya agod ihatag an tanan na pagkinahanglan san iya amigo, dili dahilil san inda pag-amigo kundi dahilil san pagpakimaluoy san usad.

⁹"Kaya tandai an ginasabi ko sa iyo, mangayo sa Dios kay pagahatagan kamo. Maghanap kay ipapakita niya sa iyo. Magtawag sa iya kay pagaabrihan niya an pwertahan sa iyo. ¹⁰Himuon niyo ini kay an nangangayo sa Dios amo an pagahatagan. An nagahanap amo an makakita kag an nagatawag sa iya amo an pagaabrihan san pwertahan.

¹¹"Niyan, halimbawa, sin-o sa iyo na mga ama an mahatag sin sawa sa iya anak kun mangayo siya'n isda, ¹²o kaya uyang kun mangayo ini'n itlog? ¹³Kun kamo ngani na mga maraot an ugali maaram maghatag sin mga maayo na bagay sa iyo kaanakan, sing-ano pa gayod ada an iyo Ama sa langit an mahatag san Espirito Santo sadto'n mangayo sa iya?"

Si Jesus Kag Si Beelzebul
(*Mateo 12:22-30; Marcos 3:20-27*)

¹⁴Usad sin bes may ginapahali na demonyo si Jesus kay amo ini an nakapaapa sa tawo, pero pakahali lang san demonyo nakasurmaton na an apa kag nangawa an mga tawo. ¹⁵Pero may iba sa inda na nagsabi, "Paagi lang kan Beelzebul na namumuno san mga demonyo an pagpaluwas niya san mga demonyo." ¹⁶Myintras may iba naman nagpangayo kan Jesus sin milagro bilang tanda agod porbaran na hali man gayod siya sa Dios.

¹⁷Pero kay aram niya an inda ginaisip ginsabihan sinda, "Maruruba an kahadian na pirme may araraway sa inda mismo. Amo man magaburulang an pamilya na pirme may araraway sa inda mismo. ¹⁸Sugad man kun si Satanas mismo ginakontra an iya sadiri na mga sakop, pan-o magapadayon an iya pagahadi? Nagahunga ako sani kay nagasabi kamo na paagi kan Beelzebul nagapahali ako sin mga demonyo.

¹⁹"Niyan, kun paagi kan Beelzebul nagapaluwas ako san mga demonyo, kanin-o man gali poder na nahimo man ini san iyo mga katawuhan? Kaya ini sinda mismo an magapamatuod na sala kamo. ²⁰Ugaling kun paagi sa poder san Dios an pagpaluwas ko san mga demonyo, ina nagapamatuod na an pagahadi san Dios adi na sa iyo."

²¹Nagpadayon pa si Jesus, "Kay kun ipamutang ta sa makusog na armado na tawo pirme nagabantay sa iya balay, dili siya makakawatan bisan nano, ²²pero kun dayuhon siya san mas makusog pa sa iya,

madadaog siya kag an tanan na armas na iya ginsarigan aagawon kag pagabarahunon an mga nakawat sa iya.

²³ “Kun sugad an dili nakiupod sa akon mga kontra gayod sa akon kag an dili nagabulig sa akon pagtipon nagapaburulag lugod.

An Pagbalik San Malaw-ay Na Espirito

(Mateo 12:43-45)

²⁴ “Ipahalimbawa ta naman sa maraot na espirito,” an sabi ni Jesus. “Pagluwas sani sa tawo nagaagi-agi ini sa mga disyerto agod maghanap sin mapahuwayan pero kay wara’n mahanapan kaya masabi, ‘Mabalik ako sa akon ginhalian na istaran.’ ²⁵ Pag-abot sani didto nakita na wara’n sulod, malinis kag gin-ayo na idto. ²⁶ Kaya magahali gihapon ini kag magatiripon pa sin pito na espirito na mas maraot pa ki sa iya. Didto sinda masulod kag maistar. Dahilan sani mas grabe an kamutangan sadto’n tawo ki san dati.”

An Tunay Na Kalipayan

²⁷ Nagasurmaton pa si Jesus san may babayi didto sa kadamuan na nagsiyak, “Pinalabi gayod san Dios an babayi na nagbudos kag nagpadudo sa imo.”

²⁸ Pero nagsabat si Jesus, “Mas palabi pa gayod idto’n nagapamati san katukduan manungod sa Dios kag nagatuman sani.”

Nagin Tanda Si Jonas

(Mateo 12:38-42; Marcos 8:12)

²⁹ Myintras nagadamo an mga tawo nagpadayon pagsurmaton si Jesus, “Sing-ano ka makasasala an mga katawuhan yana! Nagaparapangayo sinda’n tanda pero wara’n ipapakita sani kundi an pareho san nangyari sa propeta na si Jonas. ³⁰ Sugad san siya nagin tanda sa mga taga-Nineve paagi sa pag-istar niya sin tulo ka adlaw sa tiyan san dako na isda sa dagat pero nakaluwas gihapon na buhay, sugad man ako na Anak San Tawo magin tanda man sani na mga tawo yana na panahon. ³¹ Sa adlaw san paghusgar an reyna san lungsod na ginatawag Sheba matindog kaupod an mga tawo sani na panahon kag pagakondinaron sinda, kay hali pa gayod siya sa harayo na lugar san kinab-an para mamati san kadunungan ni Solomon, pero kitaa, adi na yana an mas labaw pa ki kan Solomon.¹ ³² Sa adlaw san paghusgar an mga tawo naman san Ninive matindog kaupod ini na mga tawo kag kukondinaron sinda kay nagbasol sinda kag nagbaya sa inda pagkasala dahilan san katukduan ni Jonas pero, kitaa, adi an mas labaw pa ki sa iya.”

¹ 11:31 Sa Griego, “An reyna san Habagat.”

An Ilaw San Buhay
(*Mateo 5:15; 6:22-23*)

³³Didi naman nagpadayon si Jesus pagsabat sa inda na gusto makakita sin tanda, “Wara’n masindi sin ilawan tapos itago o isulod sa baldi kundi ginabutang sa dapat na tungtungan sani agod an kapawa makita san mga nagasurulod. ³⁴Pareho san ilaw an imo mata para sa lawas. Kun maayo an imo mata mapapawaan man an bilog mo na lawas pero kun maraot an imo mata madulom man an bilog mo na lawas. ³⁵Kun sugad makasiguro ka na an ilaw na nasa sulod sa imo dili ngani madulom. ³⁶Kay kun an imo lawas puno sin kapawaan kag wara’n parte na madulom magigin mapawa ini’n biyo na pareho san ilawan na nagabanaag sa imo.”

Nagaakusar Si Jesus Sa Mga Pariseo Kag Mga Paratukdo San Kasuguan
(*Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40; Lucas 20:45-47*)

³⁷Nakatapos pa lang si Jesus pagsurmaton san may Pariseo na nag-imbatar sa iya na magkaon sa inda. Nagdayon siya kag nag-ingkod sa may lamesa. ³⁸Nangarat an Pariseo san makita siya na wara anay maghugas antes magkaon.

³⁹Kaya ginsabihan siya san Ginoo, “Kamo na mga Pariseo! Ginalinisan niyo an sa luwas san lawas sugad san paglinis san tasa kag plato pero an sa sulod san lawas maraot gayod dahilan sa kapasluan kag karautan. ⁴⁰Mga buang! Dili ba an Dios na naghimo san sa luwas amo man an naghimo san sa sulod? ⁴¹Dapat magbahin anay san sa imo sa mga pobre kag an tanan magigin malinis para sa iyo.

⁴²“Makaluluoy man gihapon kamo na mga Pariseo! Ginahalad niyo an ikanapulo na parte bisan an pinakamenos san iyo mga produkto pero napapabayaon niyo an katanusan kag pagkamuot san Dios! Amo ini an dapat niyo sunudon na dili man gihapon napapabayaon an iba.

⁴³“Makaluluoy man kamo na mga Pariseo kay naiila pirmo mag-ingkod sa pinakaunahan san mga sinagoga kag naiila man paggalangan sa may merkado.

⁴⁴“Makaluluoy pa kamo kay baga kamo’n mga lubungan na wara’n tanda. Kaya baga’n natatamakan san mga tawo na dili nakikilalahan an pagkadunot didto.”

⁴⁵Didi usad na paratukdo san Kasuguan san mga Judio an nagsurmaton, “Maestro, kun nagasurmaton ka’n irog sani ginatuya mo man kami.”

⁴⁶Pero ginsabat ni Jesus, “Makaluluoy man kamo na mga paratukdo san Kasuguan kay ginapahimo niyo an mga tawo sin mga malisod na panurundon na dili kaya pero kamo mismo habo ngani magtikwil bisan usad na tudlo sa pagbulig sa inda.

⁴⁷“Makaluluoy man kamo kay ginatindog niyo an mga rulubngan san mga propeta na ginpatay san iyo mga kalulululuhan! ⁴⁸Kaya paagi sani nagapamatuod kamo kag nagauyon san ginhimo san iyo mga kalulululuhan. Sinda an nagpatay kag kamo naman an nagatindog san rulubngan. ⁴⁹Dahilan sani sa iya kadunungan nagsabi an Dios, ‘Magasugo ako sa inda sin mga propeta kag mga apostoles na an iba pagapatayon ninda kag an iba naman pagapasakitan. ⁵⁰Kaya ini na mga tawo yana amo an manabat tungod san pagpatay sa mga propeta tuna san paglalang san kinab-an. ⁵¹Ini nagtuna sa dugo ni Abel hasta sa dugo ni Zacarias na ginpatay sa katung-anan san altar kag san pinakabanal na lugar sa templo. Matuod gayod na ini na mga tawo yana amo an magapanabat san tanan.

⁵²“Makaluluoy pa gayod kamo na mga paratukdo san Kasuguan kay kinuha niyo an lyabi san pwertahan sa pakaaram san manungod sa pagkasalbar na kamo mismo wara magsurulod kag gin-ulang pa niyo an mga nagasulod.”

⁵³Paghali ni Jesus didto grabe an pagpakaraot sa iya san mga paratukdo san Kasuguan kag mga Pariseo kag ginapirit gayod siya na magsabat san damo ninda na mga hunga, ⁵⁴agod madakop ninda siya sa nano man na sala na basi maisurmaton niya.

Padaan Sa Pagsagin-sagin

12 ¹San libo-libo na an mga tawo na nagtiriripon haros nagapataramak-tamak na sinda. Didi nagtuna si Jesus pagsurmaton anay sa iya mga disipulos. “Paglikay kamo sa lebadura san mga Pariseo na amo an pagsagin-sagin. ²Pero mahahayag an tanan na natatago kag an tanan na ginatahuban maaaraman. ³Sugad man an nano na ginsabi niyo sa kadulman mababatian man sa kapawaan kag an nano man na iyo ginahutik sa sulod san kwarto igasiyak hali sa mga kabubungan.”

An Dapat Mahadlukan

(Mateo 10:26-31)

⁴“Mga amigo ko, tandai an ginasabi ko sa iyo, ayaw kamo kahadlok sadto'n mga makapatay san lawas na pakatapos sana wara na'n mahimuan pa, ⁵kundi ipapaaram ko an dapat niyo kahadlukan: kahadluki an Dios na pakatapos pagpatay may gahom na magtapok sa iyo sa impyerno. Matuod gayod na siya an dapat niyo kahadlukan. ⁶Dili ba an baligyaan sin lima na maya duha ka sentimos? Pero bisan usad man sani dili nalilimutan sa mata san Dios. ⁷Hasta an mga buhok niyo sa ulo binilang tanan san Dios. Kaya ayaw kamo kahadlok. Mas mahalaga kamo ki sa damo na mga maya.”

An Kaisog Na Hali Sa Espirito Santo

(Mateo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ Nagpadayon pa si Jesus, “Matuod gayod na an nagaako sa atubangan san mga tawo na siya para sa akon, amo man an pagahimuon ko na Anak San Tawo sa iya sa atubangan san mga anghel san Dios. ⁹ Pero an magsabi sa atubangan san mga tawo na dili siya para sa akon amo man an pagahimuon ko sa iya sa atubangan san mga anghel san Dios. ¹⁰ An nagapakaraot sa akon na Anak San Tawo pagapatawadon pero an magtuya-tuya sa Espirito Santo dili mapapatawad.

¹¹ “Niyang, ayaw kamo kahandal kun pan-o an pagsabat niyo o kun nano an iyo isasabi kun darhon kamo sa mga sinagoga kag iatubang sa mga namumuno kag mga may otoridad. ¹² Pag-abot sana na oras an Espirito Santo amo an magatukdo sa iyo kun nano an iyo igasabat.”

An Istorya San Buang Na Mayaman

¹³ Igwa sin tawo sa kadamuan na nagsabi sa iya, “Maestro, sabihi man an akon kamanghod na bahinan ako san amon irensya.”

¹⁴ Pero ginsabat siya ni Jesus, “Amigo, sin-o an nagpili sa akon na magin huwes niyo o parabahin san iyo irensyahon?” ¹⁵ Pakatapos ginsabihan niya sinda, “Paghimat gayod kamo kag paglikay sa nano man na klase’n kapaslukan kay an buhay san tawo wara sa kadamo san iya kasadirihan.”

¹⁶ Pakatapos nagsurmaton si Jesus sa inda sin istorya na amo ini, “May mayaman na tawo na abunda an ani sa iya uma. ¹⁷ Kaya nag-isip-isip siya, ‘Nano daw an dapat ko himuon kay wara na ako’n mabutangan san mga naani?’

¹⁸ “Pakaisip nagsabi siya sa iya sadiri, ‘Ah, amo ini an akon hihimuon. Rurubaon ko an akon mga kamarin tapos magapatindog ako’n mas daragko pa kag didto ko sararayon an tanan ko na mga naani kag san iba pa na mga kasadirihan ko.’ ¹⁹ Pakatapos, masabi ako sa akon sadiri, ‘Damo ka na’n nasaray na mga bagay para sa mga maabot na mga tuig! Magpahayahay ka na lang, magkaon, mag-inom kag magkalipay!’

²⁰ “Pero ginsabihan siya san Dios, ‘Buang ka! Yana mismo na gab-i babawion ko an imo buhay. Tapos kanin-o mapakadto an mga bagay na ginpreparar mo?’

²¹ “Kaya amo ini an mangyayari sa tawo na nagapayaman sa iya sadiri pero dili nagapayaman sa mga bagay manungod sa Dios.”

Ayaw Kahandal Kundi Magsarig Sa Dios

(Mateo 6:25-34; 6:19-21)

²² Pakatapos pag-istorya sani nagsabi naman si Jesus sa iya mga disipulos, “Kun kaya ngani tandai an ginasabi ko sa iyo, ayaw kahandal kun nano an

iyong kakaunon agod mabuhay o kun nano an ibabado sa iyo lawas. ²³Nasabi ko ini kay igwa'n mga mas mahalaga pa sa pagkabuhay ki sa pagkaon kag sa lawas ki sa bado. ²⁴Kitaa an mga sapat. Dili sinda nagahasok o nagani man. Wara sinda'n kamarin ni umahan pero ginapakaon sinda san Dios. Niyang, kamo pa ada na mahalaga ki sa mga sapat! ²⁵Sin-o sa iyo an pwede makasumpay san iya buhay bisan usad lang ka oras paagi san iya kahandalan? Wara gayod! ²⁶Kun dili ngani kamo nakahimo san dyutay na bagay sugad sana nano man kay nagaparahandal kamo san iba pa?

²⁷"Kitaa kun pan-o nagatubo an mga burak. Dili ini nagatrabaho o nagatahi'n bado pero tandaan an sasabihon ko sa iyo na bisan si Solomon na mayaman gayod wara nakasul-ot sin pareho katahom san usad man sani na mga burak. ²⁸Kaya, kun ginabaduan ngani san Dios an dinghot sa kabukidan na yana buhay kag pagkabuwas igadabok, mas lalo pa ada kamo na dili pagabaduan san Dios. Mga kulang gayod kamo sin pagtuod! ²⁹Kaya ayaw kamo pagparapalipong kun nano man an iyo kaunon o inumon. Ayaw kahandal! ³⁰An mga wara'n pagtuod didi sa kinab-an amo an nagapalipong sani tanan pero an iyo Ama maaram na kinahanglan niyo ini. ³¹Kundi handuma anay lugod niyo an pagahadi san Dios sa iyo pagkabuhay kay ina na mga bagay igahatag na lang sa iyo.

Magtipon Sin Kayamanan Sa Langit

³²"Mga pinalangga ko na disipulos, ayaw kamo kahadlok kay ginakalipay san iyo Ama na pagapabahinon kamo sa iya pagahadi. ³³Kun sugad ibaligya an iyo mga kasadirihan kag ipanghatag an kabaklanan sa mga pobre. Magkaigwa kamo'n surudlan na dili madudunot, kayamanan sa Dios sa langit na dili mawawara kag didto wara man sin makawat na makakuha o kuraratsa na makutkot sana. ³⁴Nasabi ko ini kay kun hain an iyo kayamanan adto man an kaila san iyo tagipusoon.

Mabinantayon Na Mga Surugon

(Mateo 24:45-51)

³⁵⁻³⁶"Talinguhaa na pirmo kamo nakabado kag handa sa pagsirbe sa Dios pareho sa mga surugon na nagahulat sa inda amo pagbalik sani hali sa kasalan. Adto na sinda handa kag nakasindi an mga ilawan agod maabrihan dayon kun magpaabri ini. ³⁷Papalabihon idto'n mga surugon na naabtan san amo na mata kag nagahulat sa iya pagbalik. Matuod gayod na magapreparar siya, pagapaingkudon sinda sa lamesa kag pagasirbihan. ³⁸Malipay sinda kun maabtan na preparado abir tunga'n gab-i o maaga. ³⁹Tandai niyo ini na kun may tag-iya san balay na aram an oras pagkagab-i na magaabot an makawat, dili siya mapabaya na makasulod ini sa iya balay. ⁴⁰Kaya kamo man dapat maghanda kay magaabot ako na Anak San Tawo sa oras na dili niyo ginalauman."

May Matinumanon Kag Dili Matinumanon Na Mga Suruguon

⁴¹Naghunga si Pedro, “Ginoo, para lang ba sa amon ini na istorya o para sa tanan?”

⁴²Nagsabat an Ginoo, “Sin-o бага an matinumanon kag madunong na katiwala? Siya an ginpaniwalan san iya amo sa iba pa na mga suruguon agod magpakaon sa inda sa tama na oras. ⁴³Kaya malipay ina na suruguon kun ina an ginahimo niya pagbalik san iya amo. ⁴⁴Ginasiguro ko sa iyo na an tanan na mga kasadirihan san amo igapaniwala sana na suruguon. ⁴⁵Pero kun ina na suruguon mag-isip na, ‘Wara pa gali magbalik an akon amo.’ Tapos ginapambaog an mga suruguon na lalaki kag babayi kag sige an kalipay sa kakakaon kag kahuhubog. ⁴⁶Myintras ginahimo niya ini maabot an iya amo sa adlaw na dili niya ginalauman kag sa oras na dili niya aram. Tapos kakastiguhon siya sin grabe kag ibibiyo sa mga sutil.

⁴⁷“Niyang, kakastiguhon sin grabe idto’n suruguon na nakaaram san pagbuot san iya amo pero dili man ginatuman. ⁴⁸Ugaling dyutay lang an kastigo sadto’n dili maaram kag nagakasala san dapat ikakastigo sa iya. An ginhatagan sin damo hahanapan man sin damo kag idto’n ginsarigan sin dako pagalauman man sin sobra.”

Si Jesus An Dahilan San Pagkaburulag

(Mateo 10:34-36)

⁴⁹Nagpadayon si Jesus, “An pagdara sa kinab-an san kalayo an dahilan kun nano kay nagkadi ako kag ginahandom ko na kuntani nagalaad na ina! ⁵⁰Dapat ako mabunyagan sa pagtios kag ginakulbaan gayod ako hasta na matapos ini! ⁵¹Nano, nagahuna kamo na nagkadi ako para magdara sin kalinaw sa duta? Tandai an ginasabi ko sa iyo, dili kalinaw kundi sin pagkaburulag. ⁵²Kay magtuna yana an pamilya na may lima na myimbrog pagapakurontrahon: tulo kontra sa duha kag duha kontra sa tulo. ⁵³Magakorontra sin sinda! An ama kontra sa anak na lalaki kag an anak na lalaki kontra sa iya ama. An iloy kontra sa anak na babayi kag an anak na babayi kontra sa iloy. An ugangan na babayi kontra sa umagad na babayi kag an umagad na babayi kontra sa ugangan na babayi.”

Pagasabot San Mga Nangyayari Yana

(Mateo 16:2-3)

⁵⁴Nagsurmaton gihapon si Jesus sa kadamuan, “Kun makakita kamo sin dampog na hali sa banda kalundan masabi dayon kamo na tikaaranon tapos amo man gayod ina. ⁵⁵Usad pa, kun mabatyagan niyo an hangin sa timugan masabi kamo na maragit an init kag tama ina. ⁵⁶Mga pakita’n-tawo lang! Maaram kamo san kamutangan san langit kag duta pero nano man kay dili kamo maaram san mga nangyayari yana?”

Makipag-ayuhan Sa Imo Kaaway
(Mateo 5:25-26)

⁵⁷“Niyan, nano kay dili niyo mismo husgaran kun nano an tama?
⁵⁸Halimbawa, kun mag-atubang ka sa husgado kaupod san imo kontra, talinguhaon mo na sa dalan pa lang makipag-ayuhan ka na sa iya kay basi iatubang ka sa huwes tapos iintriga ka sa pulis kag prisuhon ka.
⁵⁹Ginasiguro ko sa imo, kun ina an mangyayari dili ka gayod makaluwas hasta na mabayadan mo an ultimo sentimo san imo multa.”

Magbaya San Iyo Pagkasala O Mamatay Kamo

13 ¹Sadto man na kaurason may mga adto didto na nagbarita kan Jesus manungod sa ginpapatay ni Pilato na mga taga-Galilea myintras nagahalad sinda sin mga sakripisyo sa Dios.

²Kaya ginhunga niya sinda, “Nano sa paghuna niyo kay nagtios sinda sin sugad? Nano, mas grabe kamakasasala ini na mga taga-Galilea ki san iba sa inda? ³Matuod gayod na ginasabihan ta kamo, dili sinda irog sana kag kun sugad kun dili kamo magbasol kag magbaya san iyo pagkasala mapapatay man kamo na pareho sa inda. ⁴Nano man sa paghuna niyo manungod sadto’n disiotso ka tawo na naumpagan san tore sa Siloam kag nagkamaratay? Nano, mas makasasala sinda ki san iba na mga tawo na nagairistar sa Jerusalem? ⁵Matuod gayod na ginasabihan ta kamo na dili sinda irog sana pero kun dili kamo magbaya san iyo pagkasala mamamatay man kamo na pareho sa inda.”

An Dili Nagabungang Na Kahoy Na Ginatawag Higera

⁶Tapos gin-istoryahan niya sinda sani, “May nagtanom sin kahoy na ginatawag higera sa iya uma. Pakatapos san paghanap niya’n bunga wara gayod sin nakita. ⁷Kaya ginsabihan niya an parabantay, ‘Kitaa, tulo na ako ka tuig sin kabalik-balik para maghanap sin bunga sani na higera pero wara gayod ako makakita. Puuha kay kanugon pa san duta na gintanuman sani.’

⁸“Pero ginsabat siya san parabantay, ‘Sir, pabayai lang anay sin usad pa ka tuig kag hatagi ako’n panahon hasta na mabayu-bo an patalibod sani kag maabunuhan gihapon. ⁹Tapos kun magbunga sa otro tuig maayo gayod pero kun dili, pungunon mo.’”

An Pagpaayo Ni Jesus Sa Pilay Na Babayi Sa Adlaw San Pagpahuway

¹⁰Pagkaadlaw san Pagpahuway nagtukdo si Jesus sa usad san mga sinagoga. ¹¹May babayi didto na disiotso anyos ginpapilay san maraot na espirito. Dili siya nakatiso kundi ku-ko na gayod. ¹²Pakakita sa iya ni Jesus tinawag kag sinabihan an babayi, “Maayo ka na sa imo sakit.” ¹³Pakadapati niya sa babayi san iya kamot insigida naayo siya kaya nag-umaw sa Dios.

¹⁴Pero naurit an namumuno san sinagoga kay nagpangayo si Jesus sa Adlaw San Pagpahuway kaya nagsabi sa mga tawo, “Igwa sin unom ka adlaw para sa pagtrabaho. Magkadi kamo sana na mga adlaw kag magpaayo pero dili sa Adlaw San Pagpahuway.”

¹⁵Ginsabat siya san Ginoo, “Mga pakita’n-tawo lang! An kada usad sa iyo ginahubadan an iyo baka o kabayo sa turil kun Adlaw San Pagpahuway agod makaluwas para makainom. ¹⁶Amo man ini na babayi na kaapu-apuhan ni Abraham na sa disiotso anyos na gakot ni Satanas. Dili ba maayo na hubadan siya sa Adlaw San Pagpahuway?”

¹⁷San pakasurmaton niya sani nagkaaraluhan an tanan na nagakontra sa iya pero an tanan na mga tawo nagkarilipay sa mga makangangalas na ginhimo niya.

Pareho San Pisog San Mustasa An Kahadian San Dios

(Mateo 13:31-33; Marcos 4:30-32)

¹⁸Kaya naghunga si Jesus, “Nano ko ipapareho sa kahadian san Dios? Sa nano ko ikakakumparar ini? ¹⁹Pareho ini san pisog san mustasa na gintanom san tawo sa iya taramnan. Pakatapos nagdako ini kag nagin kahoy. Kaya an mga sapat nagasaralag sa mga sanga sani.”

An Istorya San Lebadura

²⁰Naghunga gihapon si Jesus sa inda, “Sa nano ko ikapareho an kahadian san Dios? ²¹Magadako ini pareho na kun ginmiskla san babayi an pampaalsa na lebadura sa tulo ka sukol na arina, nag-alsa an bilog na minasa.”

An Masigpit Na Pwertahan

(Mateo 7:13-14, 21-23)

²²Pakaistorya nagpadayon si Jesus paglakaton sa mga kalungsudan kag kabaryuhan na nagatukdo myintras nagapakadto sa Jerusalem. ²³May naghunga sa iya, “Ginoo, pipira lang ba an masasalbar?”

Kaya ginsabihan niya sinda, ²⁴“Talinguhaa na makaagi kamo sa masigpit na pwertahan sa langit kay damo an gusto na makaagi pero dili makasulod. ²⁵Kay halimbawa sugad sani, sa oras na magtindog an tagbalay kag sirahan an pwerta ada kamo sa guwa magaparapaabri kag magtawag, ‘Ginoo, abrihi man tabi kami.’

“Pero sasabaton kamo niya, ‘Dili ko aram kun tagadiin kamo!’

²⁶“Pakatapos masabi kamo, ‘Dili ba nag-urupod kita kasadto pagkaon kag pag-inom? Nano, dili ka nagtukdo sa amon lungsod?’

²⁷“Pero masabat siya, ‘Dili ko gayod aram kun tagadiin kamo. Maglayas kamo tanan na mga parakasala!’

²⁸“Didto maganguruungoy kamo kag magaragot an iyo ngipon pakakita niyo kanda Abraham, Isaac, Jacob kag san tanan na mga

propeta sa kahadian san Dios pero kamo mismo ginpaluwas. ²⁹May mga tawo na magaarabot hali sa tanan na parte san kinab-an, sa may sirangan kag kalundan, sa may amihan kag timog na makiatubang sa may lamesa sa kahadian san Dios. ³⁰Kaya may mga tawo na naurhi yana na mauuna kag may mga nauna yana na mauurhi naman.”

An Mga Taga-Jerusalem Namumut-an Ni Jesus

(Mateo 23:37-39)

³¹Sadto man na oras may nag-arabot na pira na mga Pariseo kag ginsabihan ninda si Jesus, “Humali ka sani na lugar kay gusto ka ipapatay ni Herodes.”

³²Nagsabat siya, “Kadto kamo kag sabihi ina na buwaon, ‘Kitaa, nagapaluwas ako san mga demonyo, nagapamulong yana kag buwas kag sa ikatulo ka adlaw matatapos na an trabaho ko.’ ³³Pero yana, buwas kag sa masunod pa na adlaw magapadayon gihapon ako paglakat kay dili angay sa propeta na mapatay sa luwas san Jerusalem.”

³⁴Tapos nagsabi siya manungod sani, “Mga taga-Jerusalem, mga taga-Jerusalem, marasa pa kay ginapatay niyo an mga propeta kag ginabato idto’n mga ginsugo sa iyo san Dios! Kadamo na beses ngani na ako nagahandom na tipunon kamo na mga katawuhan pareho san umagak na ginatiripon an iya mga piso sa idalom san iya mga pakpak pero ginhabuan niyo! ³⁵Tandai, pagapabaya an iyo kabalayan. Tandaan an masasabi ko sa iyo: dili na niyo ako makikita hasta na magsabi kamo na, ‘Palabihon lugod san Dios an nagapakadi sa ngaran san Ginoo!’”

An Pagpaayo Ni Jesus Sa Masakit Na Lalaki

14 ¹Usad naman na Adlaw San Pagpahuway san si Jesus nakikaon sa balay san usad sa mga ginakilala na Pariseo ginamasdan gayod siya sani kag san mga kaurupod. ²Didto man sa atubangan ni Jesus may tawo na hurubag an mga batiis kag butkon, ³kaya ginhunga niya an mga abugado kag mga Pariseo, “Nano, kontra ba sa aton Kasuguan an pagpamulong kun Adlaw San Pagpahuway?” ⁴Pero wara’n nakaribok sa inda kaya hinuyutan niya an tawo, ginpaayo kag pinauli.

⁵Pakatapos ginhunga gihapon niya, “Kun igwa didi sa iyo sin may anak na mahulog sa bubon o an baka man, nano, dili ba niya ini haw-ason dayon bisan sa Adlaw San Pagpahuway? Syimpre!” ⁶Wara gihapon sin nakasabat sani sa inda.

An Istorya Manungod Sa Pagkamapainubuson

⁷Niyan kay nariparuhan niya didto an pagpili san mga bisita san importante na ingkudan, ginsurmatunan niya sinda sani na istorya. ⁸Nagsabi siya, “Kun imbitaran ka sa kinasal ayaw pag-ingkod sa pinakamaayo na pwesto kay basi

may gin-imbitaran na tawo na mas kilala ki sa imo. ⁹Tapos apikihon ka san nag-imbitar sa imo kaupod idto'n bisita kag sabihon, 'Ipahunod na lang an imo ingkudan sani na tawo.' Sa imo kaalo mahali ka kag mabalhin sa pinakamenos na pwesto. ¹⁰Kundi kun imbitado ka dumiretso sa pinakamenos na pwesto kag didto ka mag-ingkod kay agod pag-abot san nag-imbitar masabi siya, 'Amigo, hamos kita didto sa maayu-ayo na pwesto.' Sana na paagi makikita san tanan na kaurupod mo sa lamesa na ginagalangan ka. ¹¹Kay an nagapakalabaw papakamenuson kag an nagapakamenos papalabawon."

An Pag-imbitar Sin Mga Bisita

¹²Pakatapos sinabihan ni Jesus an nag-imbitar sa iya, "Kun maghatag ka'n ponsya ayaw lang pag-imbitari an imo mga amigo, mga kamaranghod, mga igmanghod o an mga mayaman mo na katakin kay pagaimbitaran ka man ninda kag paagi sani makabalos na sinda sa imo. ¹³Kundi kun magpaponnya ka imbitari an mga pobre, mga pilay, mga paki kag mga buta. ¹⁴Kay tungod sani bibendisyunan ka san Dios kay dili sinda makabalos sa imo kundi pagabalusan ka sa pagkabuhay gihapon san mga matanos."

An Istorya San Bantog Na Ponsya

(Mateo 22:1-10)

¹⁵Pakabati sani sadto'n usad san nagakaraon sa lamesa sinabihan si Jesus, "Malipay idto'n makakaon sa ponsya sa kahadian san Dios!"

¹⁶Pero ginsabat siya ni Jesus, "Nakapareho ina sani na istorya. Igwa'n tawo na pagpreparar niya'n dako na ponsya nangimbitar sin damu-damo na katawuhan. ¹⁷Pag-abot san oras san ponsya ginsugo niya an suruguon na sabihon sadto'n mga inimitaran, 'Kadi na kamo kay an tanan preparado na!'

¹⁸"Pero an tanan nagbaralibad. An una nagsabi, 'Nakabakal ako'n duta kag makadto ako para kitaon ini kaya ikaw na lang an bahala magpasensya.'

¹⁹"May usad naman na nagsabi, 'Nakabakal ako sin lima na padis na baka kag mapakadto na ako agod kitaon kun matiano. Kaya ikaw na lang an bahala sa akon magpasensya.'

²⁰"An usad naman amo ini an balibad, 'Kakakasal ko lang kaya dili ako makakadto.'

²¹"Pagbalik san suruguon ginumat niya ini sa iya amo. Kaya sa kaurit san amo ginsugo gihapon niya ini, 'Dali kag kumadto ka sa mga kamino kag mga dalan san lungsod kag darha pakadi an mga pobre, an mga pilay, an mga buta kag san mga paki.'

²²"Pagbalik naman san suruguon nagsumat, 'Sir, natuman an ginmanda mo pero igwa lang gihapon sin bakante.'

²³"Kaya sinabihan san amo an iya suruguon, 'Kumadto ka sa mga kaumahan kag mga kasityuhan kag piriton mo na magkadi an mga tawo

agod mapuno gayod an akon balay. ²⁴Ginasiguro ko gayod sa iyo na wara sadto'n mga gin-imbitaran an makatilaw san akon ponsya!,'”

An Dapat Magin Parasunod Ni Cristo
(*Mateo 10:37-38*)

²⁵Niyan damu-damo na mga tawo an nag-urupod kan Jesus sa iya paglakat kaya gin-atubang niya kag sinurmatunan sinda, ²⁶“Kun gusto niyo magin mga parasunod ko an pagkamuot niyo sa akon dapat magin mas labaw ki sa iyo pagkamuot sa iba. An iyo pagkamuot sa iba bisan kun sa iyo ama, iloy, asawa, kaanakan o kamaranghod, bisan pa ngani an pagkamuot sa iyo sadiri dapat magin baga'n kaurit sa pagkumparar sa iyo pagkamuot sa akon agod angay kamo na magin mga parasunod ko. ²⁷An dili mag-upod kag habo mamatay alang-alang sa akon dili man angay magin disipulos ko.

²⁸“Kun kaya ngani ipamutang ta na igwa didi sa iyo sin nagaplano na magpatindog sin tore. Dili ba anay maingkod kag trabahuon niya kun sing-ano an magagasto kay agod makita kun makakaya niya ini? ²⁹Kay basi kun iya na ini mapatunaan kag pakatapos amo pa niya nakita na dili gali niya kaya na ipahuman, pagatuya-tuyaon siya san mga umaragi kag sasabihon, ³⁰‘Adi an tawo na nagpatindog sin tore kag dili man gali niya kaya ipahuman.’

³¹“Usad pa, nano na klase'n hadi na nakigyera sa iya kapareho hadi an dili anay maingkod kag mag-isip-isip na kun an kaupod niya na 10,000 na mga suldados makakaya sa iya kaaway na igwa sin 20,000 na suldados? ³²Kay kun dili ninda makaya, myintras harayo pa an inda kaaway masugo na siya sin suruguon na makipag-areglar. ³³Sugad man sana an dili magbaya san tanan niya na mga kasadirihan dili angay magin parasunod ko.

Wara'n Pulos Na Asin
(*Mateo 5:13; Marcos 9:50*)

³⁴“Pareho ini siya sa maayo na asin na kun mawar-an sin lasa pan-o pa ini mapaarat gihapon? ³⁵Dili ina angay sa duta man o sa abuno kaya angay lang ina na ipilak pareho san tawo kun dili magsikway san kasadirihan.

“Kamo na makabati, magpamati sin maayo!”

An Kalipay Pakakita San Nawara Na Karnero
(*Mateo 18:12-14*)

15 ¹Usad naman sin adlaw may mga parasukot san buwis kag iba pa na mga mas makasasala pa gayod an nagharalapit kan Jesus para mamati sa iya. ²Kaya nagangurub-ngurob an mga Pariseo kag mga paratukdo san Kasuguan na nagasarabi, “Ini na tawo nakikiupod sa mga makasasala kag nakikaon pa ngani sa inda.”

³Kaya gin-istoryahan niya sinda sani: ⁴“Nano an himuon san may usad ka gatos na karnero kun mawara an usad sani? Dili ba pagabayaon niya an 99 sa kabukidan kag hanapon an nalalagalag hasta na makita ini? ⁵Tapos kun makita, dili ba malilipay siya kag iya ini pagapas-anon pauli? ⁶Pakatapos pag-abot niya sa balay iimbitaran an iya mga amigo kag mga katarakin, ‘Magkalipay kita kay naagihan ko na an akon karnero na nawara!’ ⁷Sugad man gayod sani kun may makasasala na nagabasol kag nagbaya sa iya pagkasala. Mas lalo na an pagkalipay sa langit para sa iya ki sa 99 na mga matanos na dili na kinahanglan na magbasol.

An Kalipay Pakakita San Nawara Na Sinsilyo

⁸“Halimbawa amo man kun may babayi na may napulo na sinsilyo na plata, nawar-an sin usad sani, dili ba niya sisindihan an ilawan, sisilhigan an balay kag hahanapon sin maayo hasta na makita ini? ⁹Pakatapos iimbitaran an iya mga amiga kag mga katarakin, ‘Magkalipay kita kay naagihan ko an akon sinsilyo na plata na nawara.’ ¹⁰Sugad man gayod sani kun may makasasala na nagabasol kag nagbaya sa iya pagkasala may kalipay sa atubangan san mga anghel san Dios.”

An Kalipay Pakauli San Naglayas Na Anak Na Lalaki

¹¹Nagpadayon pa si Jesus pag-istorya, “May tawo na may duha na anak na lalaki. ¹²Sinabihan san manghod an ama, ‘Papa, nano daw kun ikahatag mo na sa akon an irensya ko.’ Kaya gintunga san ama an iya sadiri sa inda.

¹³“Pakalipas san pira ka adlaw binaligya san manghod an iya kabahinan kag nagpakadto sa harayo na lugar. Didto ginwaldas niya sa paluko an iya kwarta. ¹⁴San magastos na niya an tanan nagkaigwa sadto na lugar sin grabe na gutom kaya nakabatyag siya sin kalisod. ¹⁵Dahilan sani nagpasweldo siya sa usad na tagadidto. Tapos ginsugo siya sa uma agod mag-ataman sin kababuyan. ¹⁶Gusto kuntani niya magpabusog bisan bahog na lang san mga baboy ugaling kay wara’n nagahatag sa iya.

¹⁷“San makahuna-huna siya nagsabi sa iya sadiri, ‘Damu-damo na mga sweldado na trabahador san akon ama an nagasurobra an pagkaon pero ako didi tikamatayon na sa gutom! ¹⁸Maayo pa lugod umuli sa akon ama kag sabihan siya, Papa, nagkasala ako sa Dios kag sa imo. ¹⁹Dili na ako angay na magin anak mo kundi himua na la ako na usad san mga sweldado mo na trabahador.’ ²⁰Kaya humali siya sadto na lugar kag nag-uli sa iya ama.

“Harayo pa nalantawan na siya san iya ama na nakabatyag sin dako na kaluoy. Dumalagan siya agod sugaton an iya anak. Sinakom niya kag ginhinarukan pa.

²¹“Pakatapos nagsurmaton an iya anak, ‘Papa, nagkasala ako sa Dios kag sa imo. Dili na ako angay na magin anak mo.’

22 “Pero ginsugo lugod san ama an mga suruguon, ‘Dali! Sul-uti siya sin pinakamatahom na bado, singsingi kag sapatosi. 23 Kuhaa an pinataba na tinday na baka kag pataya tapos magponsya kita kag magkalipay, 24 kay ginhuna na patay na ini na akon anak pero buhay gali. Naglayas pero nakabalik.’ Kaya nagkalipay sinda.

25 “Myintras nagkalipay sinda adto sa uma an magurang na anak. Pagdangadang niya sa inda balay nakabati siya’n tugtugan kag sayawan.

26 Kaya may tinawag siya na suruguon kag ginhunga kun nano ini na kasadyaan. 27 Ginsabat siya, ‘Nag-uli an imo manghod na maayo an lawas kaya nagpapatay an imo ama san pinataba na tinday na baka para magkasadya.’

28 “Naurit gayod an magurang mala ngani kay habo magsulod. Kaya ginkadto siya san iya ama kag nakimaluoy sa iya. 29 Pero ginsabat niya an iya ama, ‘Kitaa, sa tanan na tuig na ginsirbihan ta ikaw wara gayod ako makatanda na nagsuay ako sa imo pero wara mo ngani ako paghatagi bisan na lang tinday na kanding para magkalipay na kaupod an akon mga amigo. 30 Niyan, san ini na imo anak nagbalik pakatapos naiwaldas sa paluko an imo sadiri sa iya mga malaw-ay na babayi, ginpapatyan mo pa san pinataba na tinday na baka.’

31 “Didi nagpahayag sa iya an ama, ‘Anak, adi ka pirme kaupud-upod ko kag an tanan ko na sadiri sa imo man. 32 Pero tama na magkalipay gayod kita kay nakauli na an imo kamanghod na naglayas kasadto. Ginhuna naton na patay na siya pero kitaa, kay buhay gali!’”

An Madaya Na Katiwala

16 1 Ginsabi pa ni Jesus sa iya mga disipulos, “Igwa’n mayaman na may katiwala kag may nagsumat na ginaparapalugi an iya kasadirihan. 2 Kaya ginpatawag niya an katiwala kag sinabihan, ‘Nano ini na nababati ko manungod sa imo? Iintriga na sa akon an tanan kay magtuna niyan wara ka na’n labot sani.’

3 “Kaya nakasabi sa iya sadiri an katiwala, ‘Kay ginpahali na ako san akon amo, nano na daw an akon himuon? Dili ko kaya an pag-uma. Makaaralo man ako kun magpakilimos. 4 Ah, aram ko na gali kun nano an akon himuon agod makasiguro ako na kun pahalion ako sa akon trabaho igwa gayod sin mapadayon sa akon.’

5 “Kaya ginpatawag niya usad-usad an may mga utang sa iya amo. Ginhunga niya an nauna, ‘Pira an nautang mo sa akon amo?’

6 “ ‘100 ka tibod na lana,’ an sabat.

“Sinabihan siya san katiwala, ‘Adi an listahan san imo utang. Dali! Liwata kag himua na 50.’

7 “Tapos may ginhunga pa siya’n usad, ‘Ikaw, Amigo, pira an utang mo?’

“ ‘Usad ka gatos ka sako na arina,’ an sabat.

“Sinabihan siya san katiwala, ‘Adi an listahan san imo pagkakautang, isurat na 80!’

⁸“Pakatapos gindayaw san amo an madaya na katiwala tungod sa iya kalistuhan kay an mga makasasala sani na kinab-an mga maayo makigbagay sa inda kapareho ki san mga matanos. ⁹Kaya tandai ini: gamita an kwarta na magkaigwa ka sin damo na kakilala kag siguruha na kun maubos man ini pagapadayunon ka sa istaran na wara’n katapusan.

¹⁰“Matitiwalaan man sa dako na kwarta an tawo na nasasarigan sa dyutay na kwarta kag an nagadaya sa dyutay na kwarta an magadaya man sa dako. ¹¹Kun dili ka na ngani napipiyaran sin kayamanan san kinab-an, sin-o pa ada an magpiyar sa imo san tunay na kayamanan san Dios? ¹²Sugad man kun dili ka ngani napipiyaran san mga bagay na dili sa imo, sin-o pa ada an mahatag sin para sa imo sadiri?”

¹³“Wara’n makapauripon sin sabay sa duha na amo kay pagakabadlian niya an usad kag pagapalabihon an ikaduha. Kun dili sugad sani, magigin matinumanon siya sa usad kag igasikway niya an ikaduha. Dili kamo pwede makapauripon sin sabay sa Dios kag sa kwarta.”

An Gahom San Kasuguan

(Mateo 11:12-13)

¹⁴An mga Pariseo na makikwarta nakabati sani tanan kag gintarawhan ninda si Jesus. ¹⁵Pero sinabihan niya sinda, “Kamo idto’n nagapatuud-tuod na mga matanos sa mata san tawo pero aram san Dios an iyo mga tagipusuon. Tandai ini, an ginapahalagahan san tawo wara’n pulos sa mata san Dios.

¹⁶“Hasta sa kapanahunan ni Juan na Parabunyag an ginasunod an Kasuguan ni Moises kag san mga sinurat san mga propeta. Tuna sadto an maayo na barita manungod sa kahadian san Dios ginapahayag kag an kada usad nagapirit na makasulod sani. ¹⁷Pero kun an Kasuguan an pagsurmatunan mas madali pa na paraon an langit kag duta kisa halion an gahom bisan an pinakamenos na parte sani.

¹⁸“An lalaki na makigbulag sa iya asawa kag mag-asawa sa iba nagakasala sin pagpanambay. An lalaki naman na mag-asawa sa ginbulagan na babayi nagakasala man sin pagpanambay.”

Si Lazaro Kag An Mayaman

¹⁹Nagpadayon si Jesus, “May mayaman na nakaugalian na magsulot sin mga matahom na bado kag magpabugana sa pagkaon uruadlaw. ²⁰Didto sa may pwertahan san natad sani na mayaman may nakahigda na parapakilimos na samadon. An ngaran niya si Lazaro. ²¹Ini siya nagahandom na magkaon san bisan mga mumho na lang na nahuhulog sa may lamesa san mayaman, ugaling kay ginaparasamok siya san mga ido kag ginadilapan an iya mga samad.

²²“Niyang namatay an parapakilimos kag gindara san mga anghel sa namumutangan ni Abraham. Namatay naman an mayaman kag

ginlubong. ²³Sa iya grabe na pagtios sa impyerno, naghangad an mayaman kag nakita si Abraham na iya kalulululuhi kaupod si Lazaro. ²⁴Kaya nagsiyak siya, ‘Abraham, ama ko, maluoy ka man sa akon. Sugua si Lazaro na isawsaw an punta san iya tudlo sa tubig kag papriskuhon an akon dila kay nagasakit ako didi sa kalayo.’

²⁵“Pero nagsabat si Abraham, ‘Anak, dumduma na san nabubuhay ka pa nagpakasawa ka sa imo pagkabuhay sa kinab-an pero si Lazaro nagtios sin dako na kalisudan. Niyan ginapalipay siya didi pero ikaw naman an nagatios dida. ²⁶Pwera pa sani sa tunga san kamutangan naton may halapadon na tukal agod an mga adi didi dili makapakada kag an ada dida dili makapakadi.’

²⁷“Tapos sinabi san mayaman, ‘Lolo, nakimaluoy ako sa imo na suguon mo si Lazaro pakadto sa balay san akon ginikanan, ²⁸para mapadaan an lima ko na kamaranghod agod dili na sinda makapakadi pa didi sani na lugar san kastigo.’

²⁹“Pero sinabat naman siya ni Abraham, ‘Adto sa inda an Kasuguan ni Moises kag san mga sinurat san mga propeta na angay lang ninda pamtian.’

³⁰“Nagsabi naman an mayaman, ‘Kulang pa po idto. Pero kun may magkadto sa inda hali sa mga patay, pagabayaan gayod ninda an paghimo sin kasal-an.’

³¹“Ginsabat pa siya ni Abraham, ‘Dili man gihapon sinda magatuod sa usad na namatay na nabuhay gihapon kun dili sinda nagapamati san Kasuguan ni Moises kag mga sinurat san mga propeta.’”

An Pagapatawad Sa Magkasala

(Mateo 18:6-7, 21-22; Marcos 9:42)

17 ¹Ginsabihan ni Jesus an iya mga disipulos, “Sigurado gayod na maabot an mga tintasyon pero grabe man an kastigo para sadto’n magadara sani! ²Mas maayo pa sa iya na bitayan sin gilingan na bato sa liog kag ipilak sa dagat ki sa madara pa niya paghimo sin kasal-an an mga katawuhan na may pagtuod. ³Kaya paghimat kamo!

“Kun magkasala an imo kapwa, sawaya siya kag kun magbasol patawada. ⁴Kun nagkasala siya sa imo sin pito na beses sa usad ka adlaw tapos magbalik sa imo kag magsabi, ‘Nagabasol ako,’ dapat patawadon mo siya.”

An Dapat Na Pagtuod

⁵Naghangyo an mga apostoles sa Ginoo, “Dagdag man po an amon pagtuod.”

⁶Nagsabat an Ginoo, “Kun an iyo pagtuod kapareho lang kadyutay sa pisog san mustasa masusugo niyo ini na kahoy na ginatawag na sikamora, ‘Magbalhin ka kag magtubo sa dagat!’ Tapos pagasundon kamo.”

An Obligasyon San Mga Suruguon

⁷“Ipamutang ta na usad sa iyo may suruguon na nagaarado o nagapastor san karnero. Pagbalik niya hali sa uma aagdahon ba dayon niyo siya, ‘Kadi kag kumaon ka anay?’ Syimpre dili! ⁸Kundi an isusugo lugod niyo sa iya, ‘Preparara an akon panigab-ihan tapos pagliwan kag sirbihe ako myintras nagakaon kag nagainom. Pakatapos ko amo ka naman magkaon kag mag-inom.’ ⁹Nano, pagapasalamatn kaya an suruguon kay nagtuman san ginsugo sa iya? ¹⁰Pareho man ini sa iyo kun matuman na niyo an tanan na ginsugo sa iyo masabi kamo, ‘Mga suruguon lang kami. Ginhimo lang namon an amon obligasyon.’”

Ginapaayo Ni Jesus An Napulo Na Leprosohon

¹¹San pagpakadto ni Jesus sa Jerusalem nag-agi siya sa may lindero san Samaria kag Galilea. ¹²Pagsulod niya sa usad na baryo sinugat siya sin napulo na leprosohon na nagatirindog sa huruharayo. ¹³Nagtawag sinda sa iya sin kusog, “Jesus! Maestro! Maluoy ka man sa amon.”

¹⁴Pakakita ni Jesus sa inda nagsabi, “Kadto kamo kag magpakita sa mga padi.” Myintras nagalakat nag-arayo dayon sinda.

¹⁵Pakakita san usad na nag-ayo na siya, nagbalik, nag-umaw sa Dios sa makusog na boses, ¹⁶pakatapos naghapa sa may tiilan ni Jesus kag nagpasalamat sa iya. Idto na tawo usad na Samaritano.

¹⁷Niyan naghunga si Jesus, “Dili ba napulo tanan an nag-arayo? An siyam gali, hain man? ¹⁸Nano kay ini lang na dayuhan an nagbalik na nagpasalamat sa Dios?” ¹⁹Pakatapos sinabihan ni Jesus an lalaki, “An imo pagtuod an nakapaayo sa imo. O, sige, kadto na.”

An Pag-abot San Kahadian San Dios

(Mateo 24:23-28, 37-41)

²⁰Ginhunga si Jesus san mga Pariseo kun san-o maabot an kahadian san Dios. Amo ini an sabat ni Jesus, “An kahadian san Dios dili magaabot na may igapakita na mga tanda, ²¹kag wara man sin makasabi na ‘Adi na didi!’ o ‘Adto na didto!’ kay matuod na ina adi na kaupod niyo.”

²²Ginsabihan ni Jesus an iya mga disipulos, “Maabot an panahon na magahandom kamo na makita an pagbalik ko gihapon na Anak San Tawo pero dili niyo ina makikita. ²³Pagasabihan kamo san katawuhan ‘Kitaa, adi siya,’ o ‘Kitaa, adto siya!’ Pero ayaw pag-apas sa inda. ²⁴Kay sa adlaw san pag-abot ko, ako, na Anak San Tawo, magasidlak pareho san kilat na nagasidlak sa luyo na parte san langit pero nakapawa hasta man sa luyo. ²⁵Pero antes sani, dapat magtios anay ako sin grabe kag igsikway sani na mga tawo yana.

²⁶“Kaya pareho san kamutangan san kapanahunan ni Noe an kamutangan didi sa kinab-an pagbalik san Anak San Tawo. ²⁷Sadto na

panahon an mga tawo nagakaraon kag nagairinuman, an kababayihan kag kalalakihan nag-arasawahan hasta sa adlaw na nagsulod si Noe sadto'n sarakyan sa tubig na ginatawag arka kag nagbuhos an baha na nakapatay san tanan pwersa sadto'n adto sa arka.

²⁸“Sugad man san nangyari san kapanahunan ni Lot an mga tawo nagakaraon, nagairinuman, nagapamarakal kag nagabaraligya, nagataranom kag nagabaralay man, ²⁹pero sa adlaw san paghali ni Lot sa Sodoma, an Dios nagppauran sin kalayo kag asupre hali sa langit na nakapatay sa inda tanan sa Sodoma.

³⁰“Pareho man sani an mangyayari sa pag-abot san adlaw san paghayag sa akon na Anak San Tawo. ³¹Pag-abot sana na adlaw an adto sa atop dili na maglusad pa agod kuhaon an iya mga garamiton sa sulod san balay. An adto man sa mga uma dili na dapat mag-uli pa. ³²Dumduma an asawa ni Lot na nagin asin san paglingi sa nasunog na syudad san Sodoma. ³³Kun sugad an nagahandom na masalbar an iya buhay mawawara niya ini pero an mawawar-an sani na buhay dahilan sa pagsunod sa akon magkakaigwa lugod. ³⁴Tandaan an masasabi ko: sana na kagab-ihon may duha na tawo na nasa usad na higdaan. Pagakuhaon an usad pero an iya kaupod ibibilin. ³⁵⁻³⁶May duha naman na babayi na magaupod sa paggiling. Pagakuhaon an usad pero an iya kaupod ibibilin.”^m

³⁷Naghunga an mga disipulos sa iya, “Sa diin po, Ginoo.”

Nagsabat si Jesus, “Kun hain may patay adto man magatiripon an mga uwak.”

An Istorya San Biyuda Kag San Huwes Na Wara'n Ginagalangan

18 ¹Pakatapos nag-istorya pa si Jesus agod magtukdo sa inda na pirmo sinda mangadyi kag dili magluya an buot. ²Sabi niya, “Igwa'n huwes sa usad na lungsod na wara'n ginagalangan bisan an Dios. ³Sadto man na lungsod igwa'n biyuda na nagaparabalik-balik sa iya na nakimaluoy sin hustisya kontra sa iya kaaway.

⁴“Dugay anay nagparahabo an huwes pero sa kadugayan nakasabi siya sa iya sadiri, ‘Bisan dili ako nahahadlok sa Dios ni maggalang kanin-o man, ⁵hahatagan ko na lang sin hustisya ini na biyuda kay pirmo ako ginaparasamok kag basi sa iya kabalik-balik lipungon pa an akon ulo.’”

⁶Kaya didi nagsabi an Ginoo, “Nabatian niyo kun nano an ginsabi san dili matanos na huwes. ⁷Niyan dili ba magahatag an Dios sin hustisya sa iya mga pinili na nagaagrangay adlaw gab-i? Nano pagaparabalibadan daw sinda niya? ⁸Ginasiguro ko sa iyo na igahatag dayon niya sa inda an hustisya. Pero pag-abot ko na Anak San Tawo dyutay na lang gayod an makikita ko na may pagtuod sa akon didi sa kinab-an.”

^m **17:35** May pira na kasuratan sa Griego na gindagdag an nasunod bilang birsikulo 36: “May duha na lalaki na adto sa uma. Pagakuhaon an usad pero an usad ibibilin.”

An Istorya San Pariseo Kag San Parasukot San Buwis

⁹Amo ini an gin-istorya ni Jesus sadto'n mga tawo na an pagkita sa inda sadiri matanos kag ginamenos an sa iba. ¹⁰“Sadto may duha ka tawo na nagkadto sa templo para magpangadyi. An usad sani Pariseo kag an usad parasukot san buwis. ¹¹Niyan nagtindog didto an Pariseo kag nagpangadyi manungod sa iya sadiri, ‘Dios ko, nagapasalamat ako sa imo na dili ako pareho san iba na mga tawo na mga paslo sa kwarta, wara'n hustisya, parapanambay kag lalo na gayod dili ako pareho sani na parasukot san buwis. ¹²Nagaayuno ako'n duha na beses sa usad na semana. Ginahatag ko sa templo an ikanapulo na parte san akon kita.’

¹³“An parasukot naman san buwis nagtindog sa huruharayo na dili man lang ngani makahangad sa langit kundi iya ginapukpok an iya dughan kag nagsabi, ‘Dios ko, maluoy ka man sa akon na makasasala.’

¹⁴“Tandaan an ginasabi ko: ini na tawo nag-uli na matanos sa pagkita san Dios ki sadto'n usad kay an nagapakalabaw pagapakamenuson kag an nagapakamenos palalabawon.”

An Tigdyutay Na Kabataan Na Gindara Kan Jesus

(Mateo 19:13-15; Marcos 10:13-16)

¹⁵Niyan may mga tawo na nagadara kan Jesus sin mga tigdyutay na kabataan agod madapatan san kamot niya pero pakakita sani san mga disipulos, ginsaway idto'n mga katawuhan. ¹⁶Pero tinawag lugod ni Jesus an mga bata na magtullos sa iya kag nagsurmaton, “Ayaw niyo pag-ulanga an mga tigdyutay na kabataan kundi pakadia sa akon kay an kahadian san Dios para sa inda na pareho sani na mga bata. ¹⁷Ginasiguro ko sa iyo na an dili magpasakop sa paghadi san Dios na pareho sin dyutay na bata dili makasulod sana na kahadian.”

An Kamunduan San Mayaman-yaman Na Lalaki

(Mateo 19:16-30; Marcos 10:17-31)

¹⁸May usad na namumuno na naghunga sani kan Jesus, “Maayo na maestro, nano tabi an dapat ko na himuon agod masadiri ko an buhay na wara'n katapusan?”

¹⁹Pero ginhunga man siya ni Jesus, “Nano kay ginatawag mo ako na maayo? Wara'n iba na maayo kundi an Dios lang.” ²⁰Pakatapos nagpadayon siya, “Aram mo na an Kasuguan! ‘Dili ka magpanambay, dili ka magpatay, dili ka magpangawat, dili ka magtestigos sin kabuwaan, galangan mo an imo ama kag iloy.’”

²¹Nagsabat man an lalaki, “Gintuman ko ina tanan tuna pa san bata pa ako.”

²²Pakabati sani ni Jesus sinabihan siya, “Igwa pa'n kulang sa imo. Ibaligya an tanan mo na kasadirihan kag ipanghatag sa mga pobre an

kabaklanan kay magkakaigwa ka sin kayamanan kaupod san Dios sa langit. Pakatapos bumalik ka kag mag-upod sa akon.”

²³Pakabati man sani san lalaki namundo siya dahilan na mayaman-yaman siya. ²⁴Ginasud-ong siya ni Jesus na nagasurmaton, “Malisod gayod sa mga mayaman an pagsulod sa kahadian san Dios! ²⁵Mas masayon pa na makaagi an kamelyo sa luho san dagom ki sa pagsulod san mayaman sa kahadian san Dios.”

²⁶Naghunga an mga nakabati sani, “Kun sugad, sin-o man gali an masasalbar?”

²⁷Nagsabat si Jesus, “An dili kaya san mga tawo na mahimo, makahimo an Dios.”

²⁸Didi nagsurmaton si Pedro, “Kami gali? Ginbayaan namon an tanan agod mag-upod sa imo.”

²⁹Kaya sinabihan sinda ni Jesus, “Ginasiguro ko sa iyo na wara’n nagbaya sin balay, asawa, mga kamanghod, mga ginikanan o kaanakan alang-alang sa kahadian san Dios ³⁰na dili makabaton sin mas sobra pa sani yana na panahon kag sin buhay na wara’n katapusan sa maabot.”

Nagaistorya Si Jesus Manungod San Iya Kamatayon Na Maabot

(Mateo 20:17-19; Marcos 10:32-34)

³¹Ginbulag ni Jesus an dose na disipulos kag sinabihan, “Tandai, nagasagka kita pa-Jerusalem kun diin matutuman an tanan na sinurat san mga propeta manungod sa akon na Anak San Tawo. ³²Didto igaintriga ako sa mga dili-Judio, pagatuya-tuyaon, pagakastiguhon kag pagaludaan. ³³Pakatapos lalatiguhon kag ipapatay pero sa ikatulo ka adlaw mabubuhay ako gihapon.”

³⁴Pero wara sinda’n nasabutan san ginpanurmaton niya kay baga’n natago ini kag wara gayod sinda kapanginano san gusto sabihon sani.

Ginpaayo Ni Jesus An Buta Na Parapakilimos

(Mateo 20:29-34; Marcos 10:46-52)

³⁵San nagadangang na si Jesus sa Jerico igwa’n buta na nagapakilimos sa higad san kamino. ³⁶San pakabati sani na damo an nagaaragi naghunga kun nano an kasibutan. ³⁷Ginsumat sa iya na nagaagi si Jesus na taga-Nazaret.

³⁸Kaya sumiyak siya, “Jesus, Lahi ni David, kaluy-i ako.”

³⁹Ginsaway siya san nauuna na tawo kag ginpapuyo pero lalo lugod na sumiyak siya’n mas makusog, “Lahi ni David, kaluy-i ako.”

⁴⁰Didi umudong si Jesus kag nagmanda na darhon an buta sa iya. San paghalapit hinunga niya, ⁴¹“Nano an gusto mo na himuon ko para sa imo?”

Nagsabat an buta, “Ginoo, gusto ko po makakita.”

⁴²Sinabihan siya ni Jesus, “Hala, kita! An imo pagtuod amo an nakaayo sa imo.” ⁴³Insigida nakakita siya, nag-upod kan Jesus kag nag-umaw sa Dios. Pakakita san mga tawo san nangyari nag-umaw man an tanan.

Nakiistorya Si Jesus Kan Zaqueo

19 ¹Nagsulod si Jesus sa Jerico pero nagaagi lang. ²Igwa didto'n tawo na an ngaran Zaqueo. Ini siya mayaman kag amo an namumuno san mga parasukot san buwis. ³Nagahandom gayod siya na makita kun nano na klase'n tawo si Jesus pero kay sa kadamuan san tawo kag pututan siya dili niya makita si Jesus. ⁴Kaya nag-una-una siya kag sumakat sa kahoy para lang na makita si Jesus na maagi sadto'n agihan.

⁵Pagtungod ni Jesus sadto na lugar humangad siya kag sinabihan si Zaqueo, "Dali, lusad dida kay makidayon ako sa imo balay yana." ⁶Nagdali-dali siya paglusad kag pag-abot sa iya balay, malipayon na ginpadayon si Jesus.

⁷Nanggurub-ngurob an tanan pakakita san pangyari, "Nakidayon siya sa balay sin makasasala."

⁸Myintras tumindog si Zaqueo kag nagsurmaton, "Ginoo, igahatag ko sa pobre an katunga san akon mga sadiri kag kun may nagkadarayaan ako, pagaulian ko'n duha ka doble."

⁹Pakatapos sinabihan siya ni Jesus, "Yana na adlaw nag-abot na an pagkasalbar sani na panimalay kay ini na tawo anak man ni Abraham.

¹⁰Amo na ini kay ako na Anak San Tawo nagkadi sa kinab-an agod hanapon kag isalbar an mga tawo na nawawara."

An Istorya San Kwarta Na Oro

(Mateo 25:14-30)

¹¹Myintras nagapamati an mga tawo nagpadayon si Jesus pagsurmaton sin istorya kay halapit na sinda sa Jerusalem kag nakahuna-huna na igapakita dayon didto an kahadian san Dios. ¹²Kaya nagtuna siya, "May prinsipie na nagpakadto sa harayo na lugar agod mahimo siya na hadi kag pakatapos mabalik gihapon. ¹³Pakatawaga san napulo niya na mga suruguon hinatagan sin kwarta na oro an kada usad kag ginsabihan, 'Inegosyo niyo ini hasta sa pagbalik ko.'

¹⁴"Pero nabadli sa iya an mga insakupan kaya paghali niya may ginpaabot sinda na mensahe sugad sani, 'Habo kami magpasakop sani na tawo!'

¹⁵"Niyang pagbalik sadto'n prinsipie bilang hadi na, ginpatawag niya an mga suruguon na ginhatagan niya'n kwarta agod usisahon kun singano na an ganansya san kada usad.

¹⁶"An nauna pag-abot nagsabi, 'Sir, an ginhatag mo na kwarta nagtubo sin napulo pa.'

¹⁷"Nagsabat an hadi, 'Mapaniwalaan na suruguon, maayo an hinimo mo! Kaya ikaw an pagapamahalaan ko san napulo na syudad kay nagin matinumanon ka bisan sa dyutay na bagay.'

¹⁸"Pakatapos nag-abot an ikaduha kag nagsabi, 'Sir, nakalima pa an ginhatag mo na kwarta!'

19 “Sani man na usad sinabihan niya, ‘Ikaw man an magapamahala sin lima na syudad!’

20 “Paghali sani may nag-abot pa na usad kag nagsabi, ‘Sir, adi an imo kwarta. Ginputos ko ini’n maayo sa tela 21 tungod na nahahadlok ako sa imo kay maisog ka. Ginakuha mo bisan dili sa imo kag ginaani mo bisan dili sa imo tanom!’

22 “Ginsabat siya san hadi, ‘Buang na suruguon,’ an sabi niya. ‘Hali sa sadiri mo na panurmaton ginakondinar ta ikaw. Kay aram mo na daan na maisog ako, nagakuha san bisan dili akon kag nagaani san dili ko tanom. 23 Nano man kay wara mo ighulog sa bangko an kwarta ko agod pagbalik ko makuha ko an kwarta hasta an porsyento?’

24 “Pakatapos sinabihan niya an nagatirindog didto, ‘Hala, kuhaa an kwarta sa iya kag ihatag sa tawo na nakaganansya’n napulo.’

25 “Nagreklamo sinda sa iya, ‘Anay, Sir, igwa na siya’n napulo na ganansya!’

26 “ ‘Amo man gayod kag manungod san pagkamatinumanon ginasiyuro ko sa iyo na an igwa pagadagdagan pa pero sa tawo na wara, bisan nano na ada sa iya pagakuhaon pa. 27 Niyan idto naman na mga kaaway ko na habo magin hadi ako ninda daraha sinda pakadi kag pataya sa atubangan ko.’”

An Malipayon Na Pagsulod Sa Jerusalem

(Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Juan 12:12-19)

28 Pakatapos ni Jesus pagsurmaton sani, nauuna siya pagsagka pakadto sa Jerusalem. 29 Niyan san nagadangadang na siya sa Betfage kag Betania na adto na sa Bukid San Kaolibohan nagsugo siya sin duha san iya mga disipulos kag sinabihan, 30 “Kadto kamo sa kaatubang na baryo kay pagsulod niyo makakita kamo’n nakahigot na tinday na asno na wara pa gayod masakyi. Hubadi anay niyo tapos guyuda pakadi. 31 Kun may maghunga sa iyo kun nano an ginahimo niyo sabihan niyo na, ‘Ginakinahanglan ini san Ginoo.’”

32 Kaya naglakat an mga ginsugo kag nakita ninda an ginsabi sa inda. 33 Myintras ginahubadan ninda an tinday, naghunga an mga tag-iya, “Nano kay ginahubadan niyo an tinday?”

34 Nagsabat sinda, “Ginakinahanglan ini san Ginoo.”

35 Pakatapos gin-guyod ninda pakadto kan Jesus an tinday, ginkamadiruhan san inda mga alikboy kag pinasakay siya. 36 Pakatapos ginlatag man san iba an inda mga alikboy sa kamino na ginaagihan ni Jesus sa paggalang sa iya.

37 San nagahalapit na siya sa palugsadan san Bukid San Kaolibohan nalipay an tanan na mga disipulos kag nagtuna pagsiyak san pag-umaw sa Dios dahilan sa tanan na mga milagro na inda nakita. 38 Nagsiriyak sinda,

“Ginpalabi lugod san Dios an hadi na nagapakadi sa ngaran san Ginoo!”

Magkaigwa lugod sin kalinaw kag glorya sa kahitaasan san langit!”

³⁹Niyan may mga Pariseo na nagreklamo kan Jesus, “Maestro, sawaya an imo mga disipulos.”

⁴⁰Pero nagsabat siya, “Ginasiguro ko sa iyo na kun magpuruyo ini sinda, an magasiriyak lugod an mga bato.”

Ginatangisan Ni Jesus An Syudad San Jerusalem

⁴¹San nagadangang na siya kag nasud-ungan an syudad, nakatangis si Jesus na nagasabi, ⁴²“Kun naarman mo lang na yana an kinahanglan para sa pakigsiruan kaya lang nakatago na ina sa imo pangita. ⁴³Oo, maabot an oras na pagatambakan sin mga duta san imo mga kaaway an luwas san imo mga pader agod makaagi sinda pasulod kag pagapalibutan ka sa kada kilid mo. ⁴⁴Pagasiraon ka kag san tanan na mga tawo na nasa sulod san imo pader. Wara sinda’n ibibilin bisan usad na bato na nakatungtong tungod na wara mo pagkilalaha an pag-abot sa imo san Ginoo!”

Ginapaluwas Ni Jesus An Mga Naganegosyo Sa Sulod San Templo

(Mateo 21:12-17; Marcos 11:15-19; Juan 2:13-22)

⁴⁵Pakatapos nagsulod si Jesus sa templo nagtuna siya pagpaluwas san mga parabaligya. ⁴⁶Nagsurmaton siya, “Nasurat sa Banal Na Kasuratan an ginsabi san Dios, ‘An akon balay amo an balay na pangadyian’^o pero ginhimo lugod niyo ini bilang ‘istaran san mga makawat.’”^p

⁴⁷Uruadlaw nagapangtukdo sa templo si Jesus, pero an mga namumuno san kapadian, mga paratukdo san Kasuguan kag san mga namumuno na mga tawo nagahanap sin paagi na patayon siya. ⁴⁸Pero wara sinda’n maisip na paagi na himuon ini kay naila na gayod an mga tawo magpamati sa iya.

An Hunga Manungod San Poder Ni Jesus

(Mateo 21:23-27; Marcos 11:27-33)

20 ¹Usad sin adlaw myintras nagatukdo si Jesus sa mga tawo sa templo kag nagapahayag san Maayo Na Barita, nagtiripon sa iya an mga namumuno san kapadian, mga paratukdo san Kasuguan kag mga namumuno san mga Judio. ²Tapos nagsurmaton sinda sa iya, “Abir, sumati daw kami kun kanin-o pagbuot an paghimo mo sani. Sin-o an naghatag sa imo sani na otoridad?”

³Ginsabat sinda ni Jesus, “Pagahungaon ko anay kamo. ⁴Sumati man daw niyo ako kun kanin-o pagbuot naghalin an otoridad ni Juan para magpambunyang. Hali sa Dios sa langit ina o sa tawo?”

ⁿ 19:38 Kitaa sa Salmo 118:26. ^o 19:46a Kitaa sa Isaias 56:7. ^p 19:46b Kitaa sa Jeremias 7:11.

⁵Didi sinda nagpahurunga-hunga kun nano an ikasabat. “Kun sabihon naton, ‘Hali sa langit,’ mahunga naman siya, ‘Kun amo nano kay wara niyo siya pagtuudi?’ ⁶Pero kun sabaton naman naton, ‘Hali sa tawo,’ babatuhon kita san mga tawo kay nagatuod gayod sinda na propeta si Juan.”

⁷Kaya an sabat ninda na dili ninda aram kun diin ini hali.

⁸Didi ginsabat sinda ni Jesus, “Kun sugad dili ko man sasabihon sa iyo kun kanin-o otoridad ginahimo ko ini.”

An Istorya Manungod San Mga Bantay Sa Ubasan

(Mateo 21:33-46; Marcos 12:1-12)

⁹Niyan, nagpadayon si Jesus sin pag-istorya sa mga tawo, “May tawo na nagtanom sin damo na ubas. Ini ginpapletihan niya sa mga parabantay tapos nagkadto sa harayo na lugar kag nadugay didto. ¹⁰San pag-abot san panahon san tigpuduan may ginsugo siya pakadto sa mga parabantay para magkuha san iya bahin na produkto. Pero ginburuligan san mga parabantay an iya ginsugo kag pinauli na wara’n dara. ¹¹Pero may ginsugo gihapon siya’n ikaduha. Ginburuligan man ini gihapon san mga parabantay kag gintuya-tuya, pakatapos pinauli man na wara’n dara. ¹²Nagpadayon pa an tag-iya pagsugo san ikatulo. Niyan ini sinamadan san mga parabantay kag initsa paluwas.

¹³“Kaya nakasabi an tag-iya san ubasan, ‘Nano daw an maayo ko na himuon? Maayo pa suguon ko sa inda an palangga ko na anak. Siguro gagalangan ninda siya!’

¹⁴“Pero pakakita san mga parabantay sa anak san tag-iya, nagkaurusad sinda pagsabi, ‘Amo ini an iredero. Patyon ta siya agod an iya irensyahon sa aton na.’ ¹⁵Kaya gindara anay ninda siya sa luwas san ubasan kag pinatay.

“Niyan, nano daw an hihimuon sa inda san tag-iya san ubasan?”

¹⁶Sympre, kakadtuan niya kag papatyon idto’n mga parabantay, pakatapos pagapapletihan niya an ubasan sa iba.”

Pakabati sani nagsabi an mga nagbarati, “Buyag!”

¹⁷Pero tinurok sinda ni Jesus kag hinunga, “Nano man gali an gusto sabihon sani na parte san Banal Na Kasuratan,

‘An bato na ginhabuan sanmga parabalay amo lugod an nagin pinakaimportante na bato sa balay’?^q

¹⁸Magakabaralian an mahulog sani na bato pero kun may mahulugan sani madudunot gayod.”

¹⁹Sadto mismo gusto na kuntani dakupon si Jesus san mga paratukdo san Kasuguan kag san mga namumuno san kapadian kay namalisyahan ninda na sinda an ginapatamaan sadto na istorya, ugaling kay nagkaharadlok sinda sa mga tawo.

^q 20:17 Kitaa sa Salmo 118:22.

An Hunga Manungod Sa Pagbayad San Buwis

(Mateo 22:15-22; Marcos 12:13-17)

²⁰Kaya ginpaburubantayan ninda siya kag nagsugo sin mga tawo na nagasagin-sagin na mga matanos para dakupon si Jesus sa iya mga ginapanurmaton agod iatubang siya ninda sa gobernador na may otoridad kag poder. ²¹Naghunga sinda sa iya, “Maestro, aram namon na tama an imo ginapanurmaton kag ginapanukdo. Wara ka sin ginapalabi kundi nagatukdo san kamatuudan manungod san pagbuot san Dios sa tawo. ²²Niyan, sabihi daw kami kun tama na susog sa Kasuguan na magbayad kita’n buwis kan Cesar.”

²³Pero aram ni Jesus an inda maraot na katuyuan kaya sinabihan sinda, ²⁴“Pakitaa daw ako niyo’n sinsilyo.” Ginpakita ninda an sinsilyo. Pakatapos naghunga siya, “Kanin-o pamayhon kag ngaran an adi didi?”

²⁵“Kan Cesar,” an sabat ninda.

Kaya, ginsabihan niya sinda, “Maayo, kun sugad ihatag kan Cesar an para kan Cesar kag sa Dios an para sa Dios.”

²⁶Niyan wara gayod ninda madakop si Jesus sa iya panurmaton sa atubangan san kadamuan kundi nagngalas pa lugod sinda san iya sabat kag nagpuruyo na lang.

An Hunga Manungod Sa Pagkabuhay Gihapon Hali Sa Kamatayon

(Mateo 22:23-33; Marcos 12:18-27)

²⁷Niyan may nagkaradto man kan Jesus na pira na mga Saduceo. Ini sinda mga Judio na dili nagatuod san pagkabuhay gihapon, kaya naghunga sinda sa iya, ²⁸“Maestro, naaraman naton sa Kasuguan na ginsurat ni Moises na kun may mamatay na lalaki kag mabilin an iya asawa na wara’n anak, dapat asawahon san kamanghod san lalaki an biyuda agod makaanak sinda para sa magurang na napatay. ²⁹Niyan igwa’n pito na magmaranghod na lalaki. An subang nag-asawa pero napatay na wara’n anak. ³⁰An ikaduha na kamanghod gin-asawa man an biyuda pero napatay man na wara’n anak. ³¹Pakatapos an ikatulo naman gin-asawa an biyuda pero napatay man na wara’n anak. Amo man an nangyari hasta sa ikapito na kamanghod. ³²Sa katapusan napatay man an babayi. ³³Niyan, sa pagkabuhay gihapon sin-o sa pito an pagakilalahon san babayi na tunay na asawa kay nagin mga asawa siya san pito na magmaranghod?”

³⁴Ginsabat sinda ni Jesus, “Didi sa kinab-an an mga babayi kag lalaki nagaarasawa. ³⁵An mga angay mabuhay gihapon hali sa kamatayon kag mabuhay sana na maabot na panahon dili na magaarasawahan an mga tawo, ³⁶kay dili na sinda mamamatay dahilan na pareho na sinda san mga anghel. Sinda man mga anak na san Dios tungod na ginbuhay gihapon

sinda. ³⁷Bisan si Moises mismo nagapamatuod na ginabuhay gihapon an mga patay. Dahilan sa nangyari sa iya manungod sa nagalaad na tanom kun diin an Ginoo gintawag niya na ‘an Dios ni Abraham kag an Dios man ni Isaac kag ni Jacob.’^r ³⁸An gusto sabihon sani na an Ginoo amo an Dios san mga buhay dili san mga patay kay para sa iya buhay an tanan.”

³⁹Tapos may nagsurmaton na mga paratukdo san Kasuguan, “Maestro, maayo an imo pakapahayag.” ⁴⁰Kaya wara na’n nagkusug-kusugan sin buot na maghunga pa sa iya.

An Hunga Manungod Sa Mesias
(*Mateo 22:41-46; Marcos 12:35-37*)

⁴¹Nagpadayon si Jesus pagsurmaton sa inda, “Nano kay nakasabi an mga tawo na an Cristo kalahi ni David? ⁴²Kay si David mismo nagsabi sa Libro san mga Salmo,

‘An Ginoo nagsabi sa akon Ginoo:

Mag-ingkod ka sa may tuo ko hasta na himuon ko

⁴³na tungtungan san imo mga tiil an mga kaaway mo.’^s

⁴⁴Didi gintawag ni David an Cristo na Ginoo, kaya pan-o an Cristo magin kalahi ni David?”

Nagapadaan Si Jesus Manungod San Mga Paratukdo San Kasuguan
(*Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40; Lucas 11:37-54*)

⁴⁵Pagpamarati san tanan na mga tawo sinabihan ni Jesus an iya mga disipulos, ⁴⁶“Paghimat sa mga paratukdo san Kasuguan na naiila maglakat na mga matahom an ginasul-ot kag gusto paggalangan sa mga merkado, magkaigwa’n pinakamaayo na ingkudan sa mga sinagoga kag pinakahalandon na pwesto sa mga ponsya. ⁴⁷Nagaprobisat man sinda san mga kasadrihan san mga biyuda kag sa pagsagin-sagin na banal sinda nagapangadyi sin mga halagba. Kaya, mas grabe gayod an kastigo ninda.”

An Halad San Biyuda
(*Marcos 12:41-44*)

21 ¹San nagapangmasid-masid ni Jesus, namasdan niya an mga mayaman na nagahulog san inda mga halad sa ginahulugan san kwarta para sa gastos sa templo. ²May nakita man siya’n pobre na biyuda na naghulog sin duha na sentimos. ³Pakatapos nagsabi siya, “Matuod gayod na mas dako pa an ginhulog sani na pobre na biyuda ki sa inda tanan, ⁴kay naghatag sinda hali sa inda kabuganaan pero siya naman sa iya kapobrehan ginhatag gayod an tanan hasta na ngani an isurugpon sa ginhawa.”

^r 20:37 Kitaa sa Exodo 3:6. ^s 20:43 Kitaa sa Salmo 110:1.

An Pag-istorya Ni Jesus Manungod Sa Pagkaruba San Templo
(*Mateo 24:1-2; Marcos 13:1-2*)

⁵Myintras, ginaistoryahan san iba an manungod sa templo kun pan-o ini ginpatahom san mga mahalon na bato kag mga regalo na ginhalad san mga tawo sa Dios. Didi nagpadayon si Jesus pagsurmaton, ⁶“Maabot an panahon na wara gayod ni usad na bato na mabibilin sani tanan na iyo makikita didi yana kay an tanan maruruba.”

Mga Kalisudan Kag Mga Patios
(*Mateo 24:3-14; Marcos 13:3-13*)

⁷Kaya ginhunga siya san mga disipulos, “Maestro, san-o man ini mangyayari kag nano an tanda na igapakita na ini na tanan halapit na matuman?”

⁸Nagsabat siya, “Maghimat gayod kamo na dili maluko kay damo an magaabot na magasambit man san ngaran ko kag magasabi, ‘Ako an Cristo,’ kag, ‘Halapit na an katapusan san kinab-an.’ Pero ayaw gayod pag-apas sa inda. ⁹Kun makabarita naman kamo’n manungod sa gyera kag mga pagkasamok, ayaw kahadlok kay dapat ini mangyari anay pero dili pa ina dayon an katapusan.”

¹⁰Pakatapos sinabihan pa niya sinda, “Magagyerera an mga nasyon, kag an mga kahadian magapauruataki. ¹¹Magakaigwa sin mga makusog na linog, mga panakit kag gutom sa mga manlain-lain na lugar. Magakaigwa’n makaharadlok na kiritaon kag makangangalas na mga tanda hali sa langit.

¹²“Pero antes sani tanan pagadakupon kamo kag pagapasakitan. Pagabistahon kamo sa mga sinagoga kag pagaprisuhon tapos igaatubang sa mga hadi kag mga gobernador dahilan sa pagsunod niyo sa akon. ¹³Amo ini gayod kay agod makatestigo kamo sa inda manungod san Maayo Na Barita. ¹⁴Kaya ipahimutang an kaisipan niyo. Ayaw kalisang sa pagdepensa san iyo sadiri ¹⁵kay ako mismo an magapasurmaton sa iyo kag magahatag sin kadunungan na wara’n sin-o man na kaaway an makadaog o makahimuwa sa iyo. ¹⁶Pagatraydoran kamo bisan san mga ginikanan, mga kamanghod, mga kaurupod kag mga kakilala kag pagapatayon an iba sa iyo. ¹⁷Pagakabadian kamo san tanan na katawuhan dahilan sa akon, ¹⁸pero wara ni usad san iyo buhok sa ulo an mawawara. ¹⁹Kun magmatiniuson kamo amo ini an makahatag sa iyo sin buhay na wara’n katapusan.

An Aabutan San Jerusalem
(*Mateo 24:15-21; Marcos 13:14-19*)

²⁰“Kun makita niyo na ginapalibutan na san mga suldados an Jerusalem maaaraman niyo na halapit na ini masira. ²¹Kaya idto’n adto

sa Judea dapat magdulag na sa mga kabukidan. Idto'n nasa syudad maghali na kag idto'n adto sa mga kaumahan dili magsulod sa syudad, ²²kay amo na ini an panahon sa pagbalos san Dios para matuman an tanan na nasurat sa Banal Na Kasuratan. ²³Makaluluoy idto'n mga budos kag may mga ginapadudo pa na mga kabataan pag-abot sana na panahon! Kay magkakaigwa'n grabe na pagtios sana na lugar kag uuritan gayod sin grabe san Dios ini na mga tawo. ²⁴May pagapatayon sa sundang, may pagabihagon san tanan na mga nasyon kag an Jerusalem pagasiraon san mga dili-Judio hasta na matapos an pagahadi ninda didto.

An Pagbalik Sa Kinab-an San Anak San Tawo

(Mateo 24:29-31; Marcos 13:24-27)

²⁵“Magakaigwa sin mga tanda sa adlaw, sa bulan kag sa mga bituon. Sa duta magakaigwa'n grabe na kalisangan. An mga tawo san mga nasyon mangingirhat san dinaguhob san kadagatan kag daragko na mga balod. ²⁶Magakadirismayo an mga tawo sa kahadlok sa kaisip san mga makaharadlok na mangyayari sa kinab-an kay pagauy-ugon an mga makagagahom sa kalangitan. ²⁷Pakatapos makikita san mga tawo na magaabot ako na Anak San Tawo sa mga dampog na may poder kag masilaw gayod na gloria. ²⁸Niyan kun magtuna na ini na mga pangyayari tumindog kag humangad kamo kay halapit na an pagsalbar sa iyo.”

An Leksyon Manungod San Kahoy Na Ginatawag Higera

(Mateo 24:32-35; Marcos 13:28-31)

²⁹Niyan gin-istoryahan sinda ni Jesus, “Huna-hunaa niyo an kahoy na ginatawag higera kag san iba na mga kahoy. ³⁰Kun makita niyo na nagasararingsing na ini, naaraman na halapit na an kwaresma didi sa aton. ³¹Sugad man kun makita niyo idto'n mga pangyayari, maaaraman na niyo na halapit na maghadi sa kinab-an an Dios.

³²“Ginasiguro ko sa iyo na mangyayari idto'n tanan antes na magkamaratay an mga tawo na nabuhay yana. ³³An langit kag duta mawawara pero magapadayon hasta na lang an akon mga surmaton.”

An Pagakinahanglan Na Magbantay

³⁴“Kaya maghimat kamo! Ayaw pagkasibot sa mga kalipayan, paghurubugan kag pagkahandal sani na buhay kay basi ina na adlaw nag-abot sin bigla pareho san paglabtik san padlong. ³⁵Mangyayari man ini sa tanan na mabubuhay sana na adlaw. ³⁶Kaya kinahanglan man gayod kamo magbantay kag nagapangadyi agod makalibre sa tanan na mangyayari kag agod makaatubang sa akon na Anak San Tawo.”

³⁷Uruadlaw nagatukdo si Jesus sa templo pero pagkagab-i nagapakadto siya sa Bukid San Kaolibohan kag didto nagapalipas san gab-i. ³⁸Tapos

pagkamaaga nagatiripon na an tanan na katawuhan patalibod niya sa templo para magpamati sa iya.

An Mga Judio Nagtuna Pagplano Na Patayon Si Jesus
(Mateo 26:1-5, 14-16; Marcos 14:1-2, 10-11; Juan 11:45-53)

22 ¹Niyan halapit na an kapyistahan san Tinapay Na Wara'n Lebadura na ginatawag Paskwa. ²An mga namumuno san kapadian kag mga paratukdo san Kasuguan nagahanap sin paagi para ipapatay si Jesus pero dili ninda mahimo'n hayag kay nahahadlok sinda sa mga tawo. ³Didi sinudlan ni Satanas si Judas na an apilyido Iscariote, usad san dose. ⁴Nagkadto siya sa mga namumuno san kapadian kag sa mga opisyaes san mga gwardya para iristoryahan an plano sa pagtraydor niya kan Jesus. ⁵Nalipay gayod sinda kag nagtuga na hatagan si Judas sin kwarta. ⁶Nag-uyon siya kaya tuna sadto nagahanap siya sin maayo na oportunidad agod patraydor na iintriga si Jesus sa inda na dili mamalisyahan san mga tawo.

Ginapahanda Ni Jesus An Panigab-ihan Sa Paskwa
(Mateo 26:17-25; Marcos 14:12-21; Juan 13:21-30)

⁷Nag-abot an adlaw san kapyistahan san Tinapay Na Wara'n Lebadura kun san-o an dapat na pagpatay san iharalad na kordero na kakaunon para sa Paskwa. ⁸Sana na adlaw ginsugo ni Jesus sinda Pedro kag Juan na nagasabi, "Kadto kamo kag ihanda an pagkaon para sa Paskwa agod kaunon naton."

⁹"Diin mo gusto ihanda ini?" an hunga ninda.

¹⁰Nagsabat siya, "Pamati, pagsulod niyo sa syudad, may makakasugat kamo'n lalaki na may dara'n tibod na tubig. Sundon niyo siya hasta sa sulod san balay na iya pagasudlan kag ¹¹didto sabihon sa tag-iya sani, 'Nagapahunga sa imo an Maestro, Hain an kwarto para sa mga bisita kun diin makaon ako san handa san Paskwa kaupod san akon mga disipulos.' ¹²May itutukdo siya sa iyo sin dako na kwarto sa ibabaw na kompleto na sin garamiton kag preparado na. Didto kamo maghanda para sa aton."

¹³Nagkadto an duha na disipulos kag nakita ninda an tanan na ginsabi sa inda. Kaya ginpreparar ninda an pagkaon sa Paskwa.

An Panigab-i San Ginoo
(Mateo 26:26-30; Marcos 14:22-26; 1 Corinto 11:23-25)

¹⁴Pag-abot san oras nag-ingkod na si Jesus para magkaon kaupod an iya mga apostoles. ¹⁵Sinabihan niya sinda, "Kaila ko na gayod na makadungan kamo pagkaon sani na kaunon sa Paskwa antes san akon pagtios, ¹⁶kay dili ko na ngani ini maotro hasta na an gusto sabihon sani matuman sa kahadian san Dios."

¹⁷Pakatapos may ginkuha siya na kupa kag, pakapasalamat sa Dios, nagsabi, “Batuna niyo ini kag mag-irinom kamo didi. ¹⁸Ginasiguro ko sa iyo na tuna niyan dili na ako mainom san duga san mga ubas hasta na mag-abot na an pagahadi san Dios.”

¹⁹Pakatapos nagkuha siya’n tinapay kag pakapasalamat gin-utud-utod kag pinanghatag sa inda na nagasabi, “Ini an akon lawas na ginahatag ko para sa iyo. Kaunon niyo ini bilang pagdumdom sa akon.”

²⁰Sugad man ginkuha niya an kupa pakatapos san panigab-i kag nagsabi, “Didi sani na kupa amo an pagpamatuod san bag-o na sinumpa an san Dios na ipapatuman paagi sa akon dugo na ipapaawas para sa iyo. ²¹Pero kita kay adi kaupod ko pagkaon an matraydor sa akon. ²²Mangyayari sa akon na Anak San Tawo an susog sa ginbuot san Dios pero kamakangirhat man san kastigo san matraydor sa akon!” ²³Kaya nagtuna sinda pagpahurunga-hunga kun sin-o man gayod sa inda an makahimo sani.

An Pagsuruay San Mga Disipulos Kun Sin-o An Pinakalabaw Sa Inda

²⁴Nagsuruay man sinda kun sin-o sa inda an pagakilalahon na pinakalabaw. ²⁵Didi sinabihan sinda ni Jesus, “Sa mga dili-Judio an mga hadi amo an may pagsakop sa inda kag idto’n may otoridad sa inda amo an ginatawag na mga parapangataman. ²⁶Pero iba kamo kay an pinakalabaw sa iyo dapat mag-ugali bilang pinakamanghod sa tanan kag an namumuno mag-ugali bilang suruguon, ²⁷kay sin-o man gali an mas labaw, an ginasirbihan o an nagasirbe? Syimpre an ginasirbihan gayod. Pero adi ako kaupod-upod niyo bilang usad na nagasirbe!

²⁸“Kamo an mga nagapabilin na kaupod ko sa akon mga kalisudan. ²⁹Kaya ginahatag ko sa iyo an gahom san pagsakop pareho san paghatag sa akon san akon Ama ³⁰agod makakaon kamo kag makainom kaupod ko didto sa akon kahadian kag makaingkod sa mga trono agod maghusgar san dose na mga lahi san Israel.”

An Pagasabi Ni Jesus Manungod Sa Pagpaambot Sa Iya Ni Pedro *(Mateo 26:31-35; Marcos 14:27-31; Juan 13:36-38)*

³¹Didi naman nag-istorya si Jesus, “Simon, Simon, paglikay kay nangayo si Satanas na porbaran ka agod magbaya ka sa akon na baga’n pagpabulag san upa sa bugas, ³²pero ginpangadyi ta ikaw, Simon, na dili man lugod mawara an imo pagtuod kag kun maulian ka na sani pakusuga man an imo mga kamanghudan sa pagtuod.”

³³Nagsabat si Simon, “Ginoo, preparado ako magpaprisko kag mamatay kaupod mo.”

³⁴Didi nagsurmaton si Jesus, “Pedro, may ginasabi ako sa imo na dili pa ngani maturaok an manok yana na adlaw pagapaambutan mo ako’n tulo na beses na kilala mo ako.”

Ginapaandam Ni Jesus An Iya Mga Disipulos Para Sa Kalisudan

³⁵Pakatapos ginhunga man sinda ni Jesus, “San suguon ta kamo na wara’n pitaka, surudlan o sandalyas, nano, nagkulang kamo?”

“Wara,” an sabat ninda.

³⁶Sinabihan niya sinda, “Pero yana kun igwa kamo’n pitaka darha ina. Kun may surudlan darha man. Kun wara kamo’n sundang ibaligya an iyo ginasul-ot kag magbakal, ³⁷kay matuod gayod na matutuman sa akon an mga surmaton san Banal Na Kasuratan na amo ini, ‘Ginbiyo siya sa mga kriminal.’ Matuod na an nasasabi sa Banal Na Kasuratan manungod sa akon natutuman na.”

³⁸Niyan nagsabi sinda, “Ginoo, igwa didi sin duha na sundang!”

“Tama na ina!” an sabat niya.

Nagapangadyi Si Jesus Sa Bukid San Kaolibohan

(Mateo 26:36-46; Marcos 14:32-42)

³⁹Nagluwas si Jesus sa syudad kag pareho san iya nakaugalian na nagpakadto sa Bukid San Kaolibohan. Nagsunod man an mga disipulos.

⁴⁰Pag-abot ninda didto nagtugon siya, “Mangadyi kamo agod dili matintaran.” ⁴¹Pakatapos nagpauruunhan siya sa dili na siya mababatian kag nagluhod para mangadyi, ⁴²“Ama, kun maayo sa kabubut-on mo halia man tabi sa akon ini na kupa pero dili an akon pagbuot kundi an sa imo lugod an masunod.” ⁴³Didi may nagpakita sa iya na anghel hali sa langit na nagpasarig sa iya. ⁴⁴Dahilan san grabe na kasakit inungod pa gayod niya an iya pagpangadyi kag nagturuo an iya balhas sa duta na baga’n tinuro san dugo.^t

⁴⁵Pagtindog niya pakapangadyi binalikan an mga disipulos kag naabtan na tururog dahilan sa kapagalan ninda tungod sa dako na kamunduan. ⁴⁶Tapos naghunga siya, “Nano kay tururog kamo? Bangon kag mangadyi kamo agod dili madaog san tintasyon.”

An Pagadakop Kan Jesus

(Mateo 26:47-56; Marcos 14:43-50; Juan 18:1-11)

⁴⁷Nagasurmaton pa si Jesus san may nag-abot na mga tawo na ginapangunahan ni Judas na usad san dose. Ginhalapitan niya si Jesus agod harukan. ⁴⁸Pero ginhunga siya ni Jesus, “Judas, pagatraydoran mo ba ako na Anak San Tawo paagi sa harok?”

⁴⁹Pakakita san mga kaurupod ni Jesus kun nano an mangyayari naghunga, “Ginoo, nano, gamiton na namon an amon mga sundang?”

⁵⁰Tapos usad sa inda an tumigbas sa suruguon san pinakapuno san kapadian kag nautas an tuo na talinga.

^t 22:44 Wara sani na birsikulo ⁴³kag ⁴⁴sa iba na mga nagkauruna na kasuratan.

⁵¹Pero nagsurmaton si Jesus, “Ayaw kamo sana!” Pakatapos dinapatan niya an nautudan san talinga kag nagkaigwa gihapon ini’n talinga.

⁵²Sani naman nagsurmaton si Jesus sa mga namumuno san kapadian, sa mga namumuno san mga gwardya san templo kag sa mga namumuno san mga Judio na nagkadto pagdakop sa iya, “Nano, tulisan an paghuna niyo sa akon kay nagdarara pa kamo’n mga talibong kag mga balbag?”

⁵³Sa pag-ururupod naton uruadlaw sa templo wara niyo ako pagdakupa. Pero amo na ini an ginahulat niyo na oras na pagdakop sa akon. Amo man an paglabaw san poder ni Satanas sa kaduluman san karautan.”

Si Jesus Ginapaambutan Ni Pedro

(Mateo 26:57-58, 69-75; Marcos 14:53-54, 66-72; Juan 18:12-18, 25-27)

⁵⁴Niyan, pakadakupa kan Jesus san mga nag-arestar sa iya, dinara sa balay san pinakapuno san kapadian. Si Pedro naman nakasunod pero sa huruharayo. ⁵⁵Nagdabok sinda sa tunga san natad kag nag-ingkod patalibod sani. Nag-ingkod man si Pedro katakin ninda. ⁵⁶San nagaingkod na siya didto sa nabanaagan san kalayo, may nakakita sa iya na suruguon na babayi, tinurok siya kag sinabihan, “Ini siya kaupod man sana na tawo.”

⁵⁷Pero nagpaambot si Pedro, “Babayi, dili ko siya kilala.”

⁵⁸Taud-taod may nakakita naman sa iya kag nagsabi, “Usad ka man san kaupod sana na tawo.”

“Amigo, dili ako,” an sabat ni Pedro.

⁵⁹Pakalipas san mausad ka oras may nagpirit gayod na nagasabi, “Sigurado gayod na ini siya kaupod man sana na tawo kay taga-Galilea man siya.”

⁶⁰Pero nagsabat si Pedro, “Amigo, ambot kun nano an ginasabi mo.” Sadto mismo tumuraok an manok myintras nagasurmaton pa siya. ⁶¹Pakatapos liningi si Pedro san Ginoo kag sinud-ong. Didto nadumduman ni Pedro an ginsabi sa iya, “Antes magturaok an manok yana na adlaw pagapaambutan mo na ako sin tulo na beses.” ⁶²Didi naghali si Pedro kag nagparabakho gayod.

Ginparatuya-tuya Si Jesus

(Mateo 26:67-68; Marcos 14:65)

⁶³Niyan gintuya-tuya kag ginpasakitan si Jesus san mga nagabantay sa iya. ⁶⁴Tinahuban man ninda an iya mga mata kag ginmanda, “Abir, tigmaha daw kun sin-o an nagsuntok sa imo.” ⁶⁵Tapos nagpadayon sinda sin sobra na pagtuya-tuya sa iya.

Si Jesus Ginpadara San Mga Judio Kan Pilato

(Mateo 26:59-66; Marcos 14:55-64; Juan 18:19-24)

⁶⁶Pagkaaga nagkaigwa sin pagtiripon an mga namumuno san mga Judio kaurupod san mga namumuno san kapadian kag mga paratukdo

san Kasuguan. Ginpaatubang siya ninda sa inda Konseho. ⁶⁷Tapos sinabihan siya ninda, “Sabihhi kami kun ikaw man gayod an Cristo.”

Nagsabat si Jesus, “Kun sabihan ta kamo dili man gihapon kamo matuod ⁶⁸kag kun hungaon ta kamo dili man kamo masabat. ⁶⁹Pero magtuna yana magaingkod ako na Anak San Tawo sa pinakaimportante na pwesto sa may tuo san Makagagahom na Dios.”

⁷⁰Kaya an tanan naghunga, “An gusto mo sabihon na ikaw an Anak San Dios?”

Nagsabat si Jesus, “Kamo an nagsabi sana.”

⁷¹Sa katapus-tapusi nagsarabi sinda, “Nano pa man na mga testigos an kinahanglan ta? Nabatian na naton mismo sa iya sadiri na panurmaton.”

Si Jesus Sa Atubangan Ni Pilato

(Mateo 27:1-2, 11-14; Marcos 15:1-5; Juan 18:28-38)

23 ¹Tumindog an bilog na konseho kag dinara ninda si Jesus kan Pilato na gobernador. ²Pag-abot didto, gintunaan ninda pag-akusara si Jesus sani, “Naaraman namon ini na tawo na ginasulsulan an mga tawo na kontrahon an amon nasyon. Ginabawal an pagbayad sin buwis kan Cesar kag nagaangkon na siya mismo si Cristo, usad na hadi.”

³Hinunga siya ni Pilato sani, “Nano, ikaw an hadi san mga Judio?”

“Ikaw an nagsabi sana,” an sabat ni Jesus.

⁴Kaya sinabihan ni Pilato an mga namumuno san kapadian kag an katawuhan, “Wara ako’n makita na may sala ini na tawo.”

⁵Pero nagpirit sinda, “Paagi sa pagtukdo niya ginapasamok an mga tawo sa bilog na Judea magtuna sa Galilea hasta didi.”

Si Jesus Sa Atubangan Ni Herodes

⁶Pakabati sani ni Pilato, naghunga siya kun taga-Galilea ini na tawo. ⁷Pakaaram na nasasakupan siya ni Herodes, gin-agi anay si Jesus kan Herodes na adto man sa Jerusalem sadto na mga adlaw.

⁸Pakakita niya kan Jesus nalipay siya kay nabati na niya an manungod kan Jesus kag nagahandom gayod na makita siya na nagahimo’n milagro. ⁹Kaya damo siya’n ginhunga kan Jesus pero wara gayod siya pagsabata. ¹⁰Grabe man na mga akusasyon na ginasarabi kontra sa iya san mga namumuno san kapadian kag mga paratukdo san Kasuguan na adto didto. ¹¹Ginapakaaluhan kag ginatuyatuya siya ni Herodes kaurupod an iya mga suldados. Pakatapos sinul-utan siya sin matahom na kapa kag binalik kan Pilato. ¹²Sadto man mismo na adlaw nagkaamigo gihapon sinda Herodes kag Pilato na dati anay magkaaway.

Ginkondinar Na Mamatay Si Jesus Sa Krus

(Mateo 27:15-26; Marcos 15:6-15; Juan 18:39-19:16)

¹³Ginpatipon naman ni Pilato an mga namumuno san kapadian, mga namumuno san mga Judio kag san katawuhan. ¹⁴Tapos ginsabihan,

“Gindara niyo sa akon ini na tawo bilang usad na nagasulsul san katawuhan pagkontra sa gobyerno. Niyan gin-usisa ko na siya sa atubangan niyo pero wara naman ako’n nakita na may sala siya. ¹⁵Abir man ngani si Herodes. Kaya ginpabalik siya sa aton. Niyan wara gayod siya’n nahimo na sala na dapat siya ipapatay. ¹⁶⁻¹⁷Kaya ipalatigo na lang siya pakatapos paulion.”^u

¹⁸Pero nagdurungan sinda tanan pagsiriyak, “Patayon ina na tawo! Ipaluwas sa amon si Barabas!” ¹⁹Ini na Barabas napriso tungod na kaupod san pagsamok sa syudad kag pagpatay.

²⁰Kay gusto ni Pilato palibrihon si Jesus nakisurmaton siya sa mga tawo. ²¹Pero nagsiriyak lugod sinda, “Ipako siya sa krus! Ipako siya!”

²²Sa ikatulo na beses ginhunga ni Pilato an katawuhan, “Kay nano? Nano an karautan na nahimo niya? Wara ako’n makita na dahilan kontra sa iya na dapat siya patayon, kaya ipalatigo ko na lang siya kag pakatapos palibrihon.”

²³Pero nagpirit gayod sinda kag nagsiriyak sin makusog na gusto gayod ninda ipapako si Jesus. Sa katapus-tapusi napasunod ninda si Pilato. ²⁴Kaya nagmanda siya na matuman an inda kagastuhan. ²⁵Ginpalibre an gin-ayo ninda na tawo na napriso tungod sa pagsamok kag pagpatay pero gin-intriga si Jesus para mangyari an inda kagastuhan.

An Pagpako Kan Jesus Sa Krus

(Mateo 27:32-44; Marcos 15:21-32; Juan 19:17-27)

²⁶San ginapalakat na san mga suldados si Jesus para ipako sa krus may hali sa uma na tawo na an ngaran si Simon na taga-Cirene. Ginpirit ninda siya na magpas-an san krus na ginadara ni Jesus kag magsunod sa iya.

²⁷Nagsurunod man sa iya an damu-damo na mga tawo hasta mga babayi man na nagamundo kag naganguyngoy parasa iya. ²⁸Pero liningi sinda ni Jesus kag sinabihan, “Mga kababayihan na taga-Jerusalem, ayaw niyo ako pagtangisi kundi tangisi an iyo sadiri kag san iyo mga kaanakan.

²⁹Sigurado gayod na may maabot na mga adlaw na masarabi an mga tawo, ‘Malipay idto’n mga baog, mga babayi na wara’n anak kag wara gayod magpadudo!’ ³⁰Sana na maabot na panahon

‘sisiyakan san mga katawuhan an mga kabukidan, Tumpagi kami! kag sa mga bakilid, Tahubi kami!’

³¹Kay kun sugad sani an ginahimo sa akon na baga’n sanga na buhay pa, nano an pagahimuon sa iyo na mga Judio kay kamo baga’n kahoy na uga na?”

^u **23:16** May pira na kasuratan na gindagdag an nasunod bilang birsikulo 17 “Niyan basta pyista nakaugalian na magpaluwas ni Pilato sin priso.”

³²May duha na kriminal na ginpaupod man guyod agod patayon kaupod ni Jesus. ³³Pag-abot ninda tanan sa lugar na ginatawag na Bungo, didto ginpako san mga suldados si Jesus sa krus kag amo man an duha na kriminal sa magluyo niya. Tapos ginpatindog ini tanan. ³⁴Niyan, nagsurmaton si Jesus, “Ama ko, patawada sinda kay dili ninda aram an inda ginahimo.” Pakatapos ginbarahin ninda an iya mga sul-ot paagi sa pagparipahan.

³⁵Nagamarasid didto an mga miron sa iya pero ginaparatuya-tuya siya san mga namumuno san mga Judio. An sabi ninda, “May ginsalbar siya na mga iba, niyan, ipasalbar man daw niya mismo an iya sadiri kun siya man gayod an Cristo, an Pinili san Dios!”

³⁶An mga suldados naman gintuya-tuya siya kag gintunulan sin suka ³⁷na nagasabi, “Kun ikaw man gayod an hadi san mga Judio isalbar an imo sadiri!”

³⁸Sa may uluhan niya igwa’n nakasurat, “AMO INI AN HADI SAN MGA JUDIO.”

³⁹Gintuya-tuya man siya san usad san mga kriminal na nakapako, “Dili ka ba an Cristo? Isalbar daw an sadiri mo hasta kami.”

⁴⁰Pero ginsaway siya san usad, “Wara ka ba’n kahadlok sa Dios na adi pareho mo man ginkondinar? ⁴¹Pero dapat lang na mangyari ini sa aton kay ginabalusan lang kita san aton pagkakasala. Pero ini na tawo wara gayod sin nahimo na kasal-an.”

⁴²Pakatapos sinabihan niya si Jesus, “Jesus, dumduman ako pag-abot mo sa imo kahadian.”

⁴³“Ginasiguro ko sa imo na yana mismo kaupod ta ikaw sa Paraiso,” an sabat ni Jesus.

An Pagkamatay Ni Jesus

(Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Juan 19:28-30)

⁴⁴Mga alas dose an udto san magdulom an bilog na nasyon hasta na mga alas tres an hapon. ⁴⁵Myintras nagadulom an adlaw natungà pagkagisi an kurtina san templo. ⁴⁶Tapos sumiyak si Jesus na nagasabi, “Ama ko, sa imo mga kamot ginaintriga ko an akon espirito.” Pakasabi niya sani nautsan na siya.

⁴⁷Pakakita san namumuno san mga suldados sani na pangyayari nag-umaw sa Dios kag nagsabi, “Matuod man gayod na matanos ini na tawo.” ⁴⁸Kaya an tanan na katawuhan na nagtiripon pagmiron nag-uruli na ginapukpok an inda dughan sa grabe na kamunduan. ⁴⁹Myintras sa huruharayo nagamarasid naman an tanan na mga kakilala ni Jesus hasta man an mga kababayihan na nag-urupod sa iya hali sa Galilea kag nakita ninda an tanan na mga pangyayari.

An Paglubong Kan Jesus

(Mateo 27:57-61; Marcos 15:42-47; Juan 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹Niyan may nag-abot na myimbro san Konseho na an ngaran Jose na taga-Arimatea. Maayo siya kag matanos kag nabubuhay sa paglaom

na makita man an kahadian san Dios. Dili siya nag-uyon sa ginplano kag ginhimo san mga kaurupod niya na mga Judio. ⁵²Kaya ini siya nagpakadto kan Pilato kag gin-ayo an lawas ni Jesus. ⁵³Pakatunton niya sani sa krus pinutos sa tela na lino kag linubong sa rulubngan na ginkutkot sa bato na wara pa gayod nalubngi. ⁵⁴Adlaw ini sadto san Pagpreparar kag halapit na pagtuna an Adlaw San Pagpahuway.

⁵⁵Nagsurunod naman kan Jose an mga kababayihan na nag-urupod kan Jesus paghali sa Galilea. Nakita ninda an ginlubngan kag an pakapamutang san patay. ⁵⁶Tapos nag-uli sinda kag nagpreparar sin mga pahumot para sa lawas ni Jesus. Nagpahuruway na sinda pagka-Adlaw San Pagpahuway susog sa ginapatuman san Kasuguan.

An Pagkabuhay Gihapon Ni Jesus
(*Mateo 28:1-10; Marcos 16:1-8; Juan 20:1-10*)

24 ¹San maaga pa san primero na adlaw san semana nagbalik an kababayihan sa rulubngan na dara an ginpreparar ninda na mga pahumot. ²Pag-abot didto nakita ninda na napaligid na an bato na nakatahob sa luho san rulubngan, ³pero pagsulod ninda, wara na didto an lawas san Ginoo'n Jesus.

⁴Myintras nagatindog sinda didto na dili aram kun nano an himuon, may duha na lalaki na nagpakita sa inda na nakasilaw an sul-ot. ⁵Sa dako na kahadlok nagduko an mga babayi. Pero ginhunga sinda san duha na lalaki, "Nano kay ginahanap niyo sa mga patay an buhay? ⁶Wara na siya didi. Nabuhay siya gihapon. Dumduma niyo an iya ginsabi san adto siya sa Galilea ⁷na siya na Anak San Tawo dapat iintriga sa mga makasasala, ipapako sa krus kag tapos sa ikatulo ka adlaw mabubuhay gihapon." ⁸Didi nadumduman ninda an ginpanurmaton ni Jesus.

⁹San pagbalik san kababayihan hali sa rulubngan ginsumat ninda an tanan sa onse na apostoles kag sa iba pa. ¹⁰An kababayihan na nagsurumat sa mga apostoles amo sinda Maria Magdalena, Juana, Maria na iloy ni Santiago kag san iba na mga kaurupod na babayi.

¹¹Pero ini na inda ginbarita baga'n himu-himo lang sa paghuna san mga apostoles kaya dili ninda gintuudan. ¹²Kaya lang si Pedro bumangon kag dumalagan sa rulubngan. Pagsudip niya nakita na lang an ginputos na tela kag wara na'n iba. Pakatapos nag-uli na siya na nagaisip kun nano an nangyari sa lawas.

An Pangyayari Sa Kamino Pakadto Sa Emaus
(*Marcos 16:12-13*)

¹³Sana mismo na adlaw may duha na disipulos na nagalakat pakadto sa usad na baryo na ginatawag Emaus mga onse ka kilometro hali sa Jerusalem. ¹⁴Myintras nagalakat ginaistoryahan ninda an manungod san

tanang na mga nangyari. ¹⁵San sige an inda istoryahan nakisabay mismo si Jesus sa inda. ¹⁶Pero baga'n may nagapugol sa inda para dili siya makilala. ¹⁷Hinunga sinda ni Jesus, "Nano an ginaparaistoryahan niyo sa iyo pagalakat?" Umudong sinda na mamunduo.

¹⁸Kaya nagsabat an usad sa inda na an ngaran Cleopas, "Ikaw ba lang gayod ada an nagpa-Jerusalem na dili maaram san mga nangyari didto san nakaligad na mga adlaw?"

¹⁹"Sa nano?" an iya hunga.

Sinabat siya ninda, "Manungod kan Jesus na taga-Nazaret. Ini siya makagagahom na propeta sa gawi kag surmaton sa mata san Dios kag sa katawuhan. ²⁰Gin-intriga siya san mga namumuno san kapadian kag san amon man mga namumuno sa mga Judio para ipapatay, tapos ginpapako ninda sa krus. ²¹Ginlauman pa namon na siya an masalbar san Israel kag pwera pa sani ikatulo yana ka adlaw san pakapangyari sani.

²²"Usad pa, ginpangalas kami san mga babayi na kaurupod namon. Maaga pa kuno nagpakadto sinda sa ginlubngan kag ²³san wara ninda makita an lawas ni Jesus nagbalik sinda na may barita manungod sa mga anghel na nagpakita sa inda kag nagsabi na siya buhay. ²⁴Nagkaradto naman sa ginlubngan an iba san amon mga kaurupod kag nakita ninda an tanang na ginsabi sa inda san mga babayi pero wara ninda makita si Jesus."

²⁵Didi sinabihan ni Jesus an duha, "Mga tanga na mga tawo, mga matugas pagpatuudon san tanang na ginsabi san mga propeta! ²⁶Nano, dili na kinahanglan sana na Cristo magtios pakatapos amo na ipaitaas sa kalangitan kag didto galangan san Dios Ama?" ²⁷Kaya agod mapadumdom sinda magtuna kan Moises hasta sa tanang na mga propeta ginpahayag ni Jesus sa inda an nasusurat sa Banal Na Kasuratan manungod sa iya sadiri.

²⁸San nagahalapit na sinda sa baryo na inda kakadtuan, si Jesus baga'n magapadayon kuntani sa iya paglakat. ²⁹Pero ginhawidan ninda siya na nagasabi, "Didi ka na lang anay sa amon kay tunod na an adlaw kag magab-i na." Kaya nag-upod si Jesus sa inda.

³⁰San makaraon na sinda, kinuha niya an tinapay kag nagpasalamat sa Dios pakatapos pinihak-pihak kag ginpanghatag sa inda. ³¹Didi namuklat an inda kaisipan kag nakilala ninda siya. Pakatapos bigla siya'n nawara.

³²Niyan, nagpahunga-hunga sinda, "Dili ba nakabatyang kita'n baga'n kaiba sa aton tagipusuon myintras nakiistorya siya sa aton sa dalan kag ginpahayag an Banal Na Kasuratan?" ³³Sadto mismo nagbalik sinda sa Jerusalem. Nakita ninda didto an onse na nagtiripon kaurupod san iba pa. ³⁴Ginsabihan an duha, "Matuod man gayod na nabuhay an Ginoo mala ngani kay nagpakita siya kan Simon." ³⁵Gin-istorya naman san duha an nangyari sa inda sa dalan kag kun pan-o man ninda'n nakilala an Ginoo sa pagpihak san tinapay.

An Mga Tugon Ni Jesus Sa Iya Mga Disipulos

(Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Juan 20:19-23; Mga Himo 1:6-8)

³⁶Nagairistoryahan pa sinda manungod sani tanan san maghayag bigla si Jesus na nakatindog sa inda atubangan kag sinabihan sinda, “An kalinawan hali sa Dios mapasa iyo.” ³⁷Nginarat sinda kag nagkahaadlok kay an huna ninda multo idto! ³⁸Pero nagsurmaton si Jesus, “Nano kay nagkahaadlok kamo kag nagaduda? ³⁹Kitaa niyo an akon mga kamot kag san tiil. Matuod na ako ini. Kapti niyo ako kag kitaa sin maayo. Wara’n multo na may lawas pareho gayod san nakikita niyo sa akon na igwa.” ⁴⁰Pakasabi niya sani ginpakita an iya mga kamot kag tiil. ⁴¹Surusobra gayod an inda kalipay pero baga’n dili sinda makatuod. Nagkamurungnan sinda. Tapos nagpadayon siya pagsurmaton, “Nano, igwa kamo didi’n makaon?” ⁴²Kaya ginhatagan ninda siya sin inihaw na isda ⁴³na binaton man niya kag kinaon sa inda pagkita.

⁴⁴Niyan, sinabihan pa niya sinda, “Amo ini an gusto ko ipasabot san pagsabi ko sadto san kaupod pa ako niyo na dapat mangyari an tanan na nakasurat manungod sa akon sa Kasuguan ni Moises, sa mga surat san mga propeta kag sa mga Salmo.” ⁴⁵Kaya ginpamuklat niya an inda kaisipan agod masabutan an Banal Na Kasuratan. ⁴⁶Sinabihan niya sinda, “Ini an nasurat na magatios an Cristo kag sa ikatulo ka adlaw mabubuhay gihapon. ⁴⁷Niyan, dapat igatukdo sa gahom san iya ngaran an manungod san pagbasol kag pagbaya sa pagkasala para sa kapatawadan san mga kasal-an. Igapalukop ini sa entiro na kinab-an magtuna sa Jerusalem. ⁴⁸Kamo gayod an mga testigos sani.

⁴⁹“Tandai niyo, igasugo ko sa iyo an Espirito Santo na gintuga san akon Ama. Didto lang anay kamo sa syudad hasta na mag-abot sa iyo hali sa langit ini na gahom san Espirito.”

An Pagpalangit Ni Jesus

(Marcos 16:19-20; Mga Himo 1:9-11)

⁵⁰Pakatapos ginpaupod sinda ni Jesus hasta sa Betania. Pag-abot didto tinaas niya an iya mga kamot kag ginbendisyunan sinda. ⁵¹San ginabendisyunan niya sinda, ginapaharayo siya na ginapahitaas palangit. ⁵²Pakasamba ninda sa iya nagbalik sinda sa Jerusalem na malipay gayod. ⁵³Tapos adto na sinda pirme sa templo nagaumaw sa Dios.